

**T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**ALANYA ÖRNEĞİNDE YABANCI UYRUKLU ORTAOKUL
ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR**

Hüseyin DUYGU

BOLU-2016

**T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**ALANYA ÖRNEĞİNDE YABANCI UYRUKLU ORTAOKUL
ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Hüseyin DUYGU

Danışman

Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK

BOLU, HAZİRAN-2016

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Hüseyin DUYGU tarafından hazırlanan “Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar” başlıklı çalışma, jüri tarafından İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 17 /06 / 2016

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Cemal AVCI (Jüri Başkanı)

Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK (Üye)

Doç. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM (Üye)

İmza

Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün Onayı

Prof. Dr. Türkan ARGON

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar” başlıklı çalışmanın yazılmasında bilimsel ve etik kurallara uydüğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda atıfta bulunduğumu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin tamamının ya da bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim. 17 / 06 / 2016

Hüseyin DUYGU

TEŞEKKÜR

Öncelikle bana çalışmamda samimi bir şekilde yol gösteren, sabırla ilgilenen ve sürekli destek olan saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK hocama en içten teşekkürlerimi sunarım. Lisans ve yüksek lisans dönemlerimde bilgi ve tecrübeleriyle başta Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cemal AVCI hocam olmak üzere bana ışık tutan bütün bölüm ve Eğitim Bilimleri hocalarıma teşekkür ederim. Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünden Arş. Gör. Feride ERSOY' a da desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Çalışmam süresince bana maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, kendilerine çok şey borçlu olduğum aileme de teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca bana desteklerini esirgemeyen Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yöneticileri ve devlet okullarındaki yöneticilerle öğretmenlere de saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Özel okullarda çalışmam boyunca defalarca kapılarını çaldığım ve her defasında güler yüzle karşılandığım Alanya Bahçeşehir Koleji ve Doğa Koleji yönetimine teşekkür ederim. Özellikle Alanya Doğa Koleji yönetim kadrosundan Sayın Önder Avcı ve Yasin Aktaş'a, Bahçeşehir Koleji Müdürü Metin Altun ile Yabancı Öğrenciler Koordinatörü Yasemin Yenen' e teşekkür ederim.

Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisi Başkanı Sayın Abdullah Karaoğlu'na, EDURUS Kültürler Arası ve Kişisel Gelişim Merkezi Derneği yönetiminden Elena Hanıma, EUROPA LAW CENTER yönetiminden Aynur Güzeler Bolat'a, Hello Alanya Magazine Dergisi yönetiminden Cindy van Vliet-Olcan'a da desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	iv
TABLolar DİZİNİ	xii
KISALTMALAR DİZİNİ	xvi
ÖZET	xvii
ABSTRACT	xviii
I. BÖLÜM	
1. Giriş.....	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Sayıltıları	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
II. BÖLÜM	
2. Kuramsal Çerçeve ve İlgili Literatür.....	7
2.1. Osmanlı Devleti'nde Çok Uluslu Toplum Yapısı	7
2.2. Osmanlı Devleti'nde Azınlıkların Eğitim Öğretim Faaliyetleri	8
2.3. Uluslararası Göçler	9
2.4. Küreselleşme	11
2.5. Kültür.....	14
2.5.1. Kültürel değişim ve etkileşim	14
2.6. Turizm ve İkinci Konut Kavramı	15
2.7. Alanya'da Yerleşik Yabancılar (Yeni Alanyalılar)	19
2.8. Yabancıların Alanya'yı Yerleşim Yeri Olarak Seçmelerinin Genel Sebepleri	22
2.8.1. Yeni Alanyalı-yerli halk etkileşimi.....	26
2.9. Çok Kültürlülük.....	31
2.9.1. Çok kültürlü eğitim.....	32
2.9.2. Küreselleşmenin eğitime yansımaları	35

2.9.3. Alanya'daki okullarda çok kültürlü sınıf ortamı.....	37
2.9.4 Çok kültürlü sınıf ortamında sosyal bilgiler dersinin fonksiyonu	38

III. BÖLÜM

3. Yöntem.....	40
3.1. Araştırmanın Modeli	40
3.2. Çalışma Grubu.....	40
3.3. Veri Toplama Aracı.....	41
3.4. Verilerin Analizi	41

IV. BÖLÜM

4. Bulgular.....	42
4.1. Araştırmada Uygulanan Anket Sonuçları Ve Yorumları	42
4.1.1. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine uygulanan anket maddelerinin değerlendirilmesi	42
4.1.1.1. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	43
4.1.1.2. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	44
4.1.1.3. Araştırmaya katılan öğrencilerinin cinsiyetleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	44
4.1.1.4. Araştırmaya katılan öğrencilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	44
4.1.1.5. Araştırmaya katılan öğrencilerin uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	46
4.1.1.6. Araştırmaya katılan öğrencilerin anne ve babalarının uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	46
4.1.1.7. Araştırmaya katılan öğrencilerin kaç yıldır Alanya'da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	48
4.1.1.8. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye'de okula kaçınıcı sınıfta başladıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	48

4.1.1.9. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi hangi yolla öğrendikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	49
4.1.1.10. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken ne derecede zorluk yaşadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar.....	51
4.1.1.11. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	52
4.1.1.12. Araştırmaya katılan öğrencilerinin Türkçeyi ne derece konuşabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar.....	53
4.1.1.13. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece anlayabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	53
4.1.1.14. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece yazabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	54
4.1.1.15. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece okuyabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	55
4.1.1.16. Araştırmaya katılan öğrencilerin evde aileleri ile iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar.....	55
4.1.1.17. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda dersleri öğrenirken zorlanıp zorlanmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	56
4.1.1.18. Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevlerini yaparken zorlanıp zorlanmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	56
4.1.1.19. Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevlerini yaparken ailelerinden destek alıp alamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	57
4.1.1.20. Araştırmaya katılan öğrencilerin ana derslerde (Matematik, Türkçe, İngilizce, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler) zorlanmalarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	58
4.1.1.21. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi iyi bilmedikleri için dersleri anlamakta zorluk çekip çekmemeleriyle ilgili bulgular ve yorumlar..	59
4.1.1.22. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye’de kendilerini rahat hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar.....	59
4.1.1.23. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türk arkadaşları tarafından dışlanma hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	60

4.1.1.24. Araştırmaya katılan öğrencilerin okuldaki en iyi arkadaşlarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar	61
4.1.1.25. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda bulunan Türk yemeklerini sevip sevmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	61
4.1.1.26. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda uyum sorunu yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	61
4.1.1.27. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	62
4.1.2. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin velilerine yönelik anket maddelerinin değerlendirilmesi	63
4.1.2.1. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin yaşlarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	63
4.1.2.2. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin öğrenciye yakınlık derecesiyle ilgili bulgular ve yorumlar	64
4.1.2.3. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin anne-baba olarak birlikte yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	64
4.1.2.4. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin doğum yerleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	65
4.1.2.5. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	66
4.1.2.6. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin mezuniyetleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	66
4.1.2.7. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarının sayısı ile ilgili bulgular ve yorumlar	67
4.1.2.8. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrenci velilerinin meslekleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	67
4.1.2.9. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye'de çalışıp çalışmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	68
4.1.2.10. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin kaç yıldır Alanya'da yaşadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	68

4.1.2.11. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin akrabalarından Alanya’da yaşayan başka kimsenin olup olmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar.....	69
4.1.2.12. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Alanya’ya ne sebeple yerleştikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	69
4.1.2.13. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin yaşadıkları evin kira mı yoksa kendilerine mi ait olduğuyla ilgili bulgular ve yorumlar	70
4.1.2.14. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin aylık ortalama gelirleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	71
4.1.2.15. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne şekilde öğrendikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	71
4.1.2.16. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk çektikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	72
4.1.2.17. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar.....	73
4.1.2.18. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece konuşabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar.....	73
4.1.2.19. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece anlayabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	74
4.1.2.20. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece yazabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar.....	74
4.1.2.21. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece okuyabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	75
4.1.2.22. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin evde çocuklarıyla iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	75
4.1.2.23. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de karşılaştıkları kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorunun ne olduğuyla ilgili bulgular ve yorumlar	76
4.1.2.24. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin sinema, tiyatro, düğün, arkadaşlarla kafelere gitmek gibi sosyal ve kültürel etkinliklere ne sıklıkla katıldıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	77
4.1.2.25 Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarını gönderdikleri okulu seçme sebepleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	78

4.1.2.26. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına ev ödevlerinde ne derece yardımcı olabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	79
4.1.2.27. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına ev ödevlerinde yardımcı olamama sebepleriyle ilgili bulgular ve yorumlar	80
4.1.2.28. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin okul yönetimiyle istedikleri düzeyde iletişim kurup kuramadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	80
4.1.2.29. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin okulda ders öğretmenleriyle istedikleri düzeyde iletişim kurup kuramadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	81
4.1.2.30. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin ne sıklıkla okul öğretmenleriyle iletişim kurduklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	81
4.1.2.31. Yabancı uyruklu öğrencilere okulda dil, sosyokültürel vb. alanlarda özel destek sunulup sunulmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar	82
4.1.2.32. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına okulda verilen eğitimi yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	82
4.1.2.33. Yabancı uyruklu öğrencilerin aile ortamı ile okul ortamı arasında kültürel ikilemde kalıp kalmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	83
4.1.2.34. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarının eğitiminde karşılaştıkları sorunlarla (ders başarısı, kültürel değişim, iletişim, arkadaşlık ilişkileri) ilgili bulgular ve yorumlar	84
4.1.2.35. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de öğrencilere verilen tatil sürelerini yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	84
4.1.2.36. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarını gönderdikleri okulun yönetiminden ve ders öğretmenlerinden çocuklarının eğitimiyle alakalı istek ve beklentileriyle ilgili bulgular ve yorumlar	85
4.1.2.37. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin kendi ülkelerindeki eğitim sistemi ile Türkiye’deki eğitim sistemini karşılaştırmalarıyla ilgili bulgular ve yorumlar	87
4.1.2.38. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de yaşadıkları en önemli sıkıntıların neler olduğuyla ilgili bulgular ve yorumlar	88
4.1.3. Alanya’daki devlet okullarında ve özel okullarda ortaokul seviyesindeki sosyal bilgiler öğretmenlerinin çok kültürlü sınıf ortamına bakış açıları	89

V. BÖLÜM

5. Sonuç Ve Öneriler.....	95
KAYNAKÇA	98
EKLER.....	102

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 4.1.1.1: Öğrencilerin yaşlarıyla ilgili bulgular.....	43
Tablo 4.1.1.2: Öğrencilerin sınıflarıyla ilgili bulgular.....	44
Tablo 4.1.1.3: Öğrencilerin cinsiyetleriyle ilgili bulgular.....	44
Tablo 4.1.1.4: Öğrencilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular.....	44
Tablo 4.1.1.5: Öğrencilerin uyruklarıyla ilgili bulgular.....	46
Tablo 4.1.1.6: Öğrencilerin anne ve babalarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular.....	47
Tablo 4.1.1.7: Öğrencilerin kaç yıldır Alanya’da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular.....	48
Tablo 4.1.1.8: Öğrencilerin Türkiye’de okula kaçınıcı sınıftan itibaren başladıklarıyla ilgili bulgular.....	49
Tablo 4.1.1.9: Öğrencilerin Türkçeyi hangi yolla öğrendikleriyle ilgili bulgular.....	49
Tablo 4.1.1.10: Öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk yaşadıklarıyla ilgili bulgular.....	52
Tablo 4.1.1.11: Öğrencilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular.....	52
Tablo 4.1.1.12: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede konuşabildikleriyle ilgili bulgular.....	53
Tablo 4.1.1.13: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede anlayabildikleriyle ilgili bulgular.....	53
Tablo 4.1.1.14: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede yazabildikleriyle ilgili bulgular.....	54
Tablo 4.1.1.15: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede okuyabildikleriyle ilgili bulgular.....	55
Tablo 4.1.1.16: Öğrencilerin evde aileleriyle iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular.....	55

Tablo 4.1.1.17: Öğrencilerin okulda dersleri öğrenirken zorlanmalarıyla ilgili bulgular	56
Tablo 4.1.1.18: Öğrencilerin ev ödevlerini yaparken zorlanmalarıyla ilgili bulgular....	56
Tablo 4.1.1.19: Öğrencilere ev ödevlerini yaparken ebeveynlerinin destek olup olmadıklarıyla ilgili bulgular	57
Tablo 4.1.1.20: Öğrencilerin ana derslerde zorlanmalarıyla ilgili bulgular	58
Tablo 4.1.1.21: Öğrencilerin Türkçeyi iyi bilmedikleri için dersleri anlamakta zorluk çekmeleriyle ilgili bulgular	59
Tablo 4.1.1.22: Öğrencilerin Türkiye’de kendilerini rahat hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular	59
Tablo 4.1.1.23: Öğrencilerin Türk arkadaşları tarafından dışlanma hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular	60
Tablo 4.1.1.24: Öğrencilerin okuldaki en iyi arkadaşlarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular	61
Tablo 4.1.1.25: Öğrencilerin okulda (yemekhanede kantinde vb.) bulunan Türk yemeklerini sevip sevmedikleriyle ilgili bulgular	61
Tablo 4.1.1.26: Öğrencilerin okulda uyum sorunu yaşamalarıyla ilgili bulgular	62
Tablo 4.1.1.27: Öğrencilerin okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri (tiyatro, müzik dinletisi, resim sergisi, gezi vb.) yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular....	62
Tablo 4.1.2.1: Velilerin yaşlarıyla ilgili bulgular	63
Tablo 4.1.2.2: Velilerin öğrenciye yakınlık dereceleriyle ilgili bulgular	64
Tablo 4.1.2.3: Velilerin anne-baba olarak birlikte yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular	65
Tablo 4.1.2.4: Velilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular	65
Tablo 4.1.2.5: Velilerin uyruklarıyla ilgili bulgular	66
Tablo 4.1.2.6: Velilerin eğitim düzeyleriyle ilgili bulgular.....	66
Tablo 4.1.2.7: Velilerin kaç adet çocukları olduğuyla ilgili bulgular	67
Tablo 4.1.2.9: Velilerin Türkiye’de çalışıp çalışmadıklarıyla ilgili bulgular	68
Tablo 4.1.2.10: Velilerin kaç yıldır Alanya’da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular	68
Tablo 4.1.2.11: Velilerin kendilerinden başka akrabalarından Alanya’da yaşayan kimse olup olmadığıyla ilgili bulgular.....	69

Tablo 4.1.2.12: Velilerin Alanya'yı yerleşim yeri olarak seçme sebepleriyle ilgili bulgular	69
Tablo 4.1.2.13: Velilerin Alanya'da yaşadıkları evin kendilerine ait olup olmadığıyla ilgili bulgular	70
Tablo 4.1.2.14: Velilerin aylık ortalama ekonomik gelirleriyle ilgili bulgular	71
Tablo 4.1.2.15: Velilerin Türkçeyi ne şekilde öğrendikleriyle ilgili bulgular	71
Tablo 4.1.2.16: Velilerin Türkçeyi öğrenirken yaşadıkları zorlukla ilgili bulgular	72
Tablo 4.1.2.17: Velilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular	73
Tablo 4.1.2.18: Velilerin Türkçeyi ne derecede konuşabildikleriyle ilgili bulgular.....	73
Tablo 4.1.2.19: Velilerin Türkçeyi ne derecede anlayabildikleriyle ilgili bulgular	74
Tablo 4.1.2.20: Velilerin Türkçeyi ne derecede yazabildikleriyle ilgili bulgular	74
Tablo 4.1.2.21: Velilerin Türkçeyi ne derecede okuyabildikleriyle ilgili bulgular	75
Tablo 4.1.2.22: Velilerin evde çocuklarıyla iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular	76
Tablo 4.1.2.23: Velilere göre Türkiye'de kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorunun ne olduğuyla ilgili bulgular	76
Tablo 4.1.2.24: Velilerin sinema, tiyatro, düğün, arkadaşlarla kafelere gitmek gibi sosyal ve kültürel etkinliklere ne sıklıkla katıldıklarıyla ilgili bulgular	77
Tablo 4.1.2.25: Velilerin çocuklarının okulunu seçme sebepleriyle ilgili bulgular	78
Tablo 4.1.2.26: Velilerin çocuklarına ev ödevlerini yaparken ne derece yardımcı olabildikleriyle ilgili bulgular.....	79
Tablo 4.1.2.28: Velilerin okul yönetimiyle istedikleri düzeyde iletişim kurabilmeleriyle ilgili bulgular.....	80
Tablo 4.1.2.29: Velilerin okul öğretmenleriyle istedikleri düzeyde iletişim kurabilmeleriyle ilgili bulgular.....	81
Tablo 4.1.2.30: Velilerin öğretmenlerle ne sıklıkla iletişim kurduklarıyla ilgili bulgular	81
Tablo 4.1.2.31: Velilerin çocuklarına okulda dil, sosyokültürel vb. alanlarda özel destek sunulmasıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular	82
Tablo 4.1.2.32: Velilerin çocuklarına okulda verilen eğitimi yeterli bulmalarıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular	83
Tablo 4.1.2.33: Velilerin çocuklarının aile ortamı ile okul ortamı arasında kültürel ikilemde kalmalarıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular	83

Tablo 4.1.2.34: Velilerin çocuklarının eğitiminde karşılaştıkları sorunlarla ilgili bulgular.....	84
Tablo 4.1.2.35: Velilerin Türkiye’deki eğitim sisteminde öğrencilere verilen tatil sürelerini yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular.....	85

KISALTMALAR DİZİNİ

- AB : Avrupa Birliği
- akt. : Aktaran
- ALTSO : Alanya Ticaret ve Sanayi Odası
- Arş. Gör. : Araştırma Görevlisi
- BM : Birleřmiř Milletler
- NAFTA : Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlařması
- OECD : Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
- s. : Sayfa
- T.C. : Türkiye Cumhuriyeti
- UNESCO : Birleřmiř Milletler Eğitim, Bilim ve Kùltür Örgütü
- USAK : Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu
- WTO : Dünya Ticaret Örgütü

ÖZET

“ALANYA ÖRNEĞİNDE YABANCI UYRUKLU ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR”

DUYGU, Hüseyin

Yüksek Lisans, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK

Haziran - 2016, 132 sayfa

Yabancı uyruklu öğrencilerin dünya görüşleri ile Türk öğrencilerin dünya görüşleri farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar içinde ayırım yapılmaksızın tüm öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetleriyle istendik küresel değerler çerçevesinde yetiştirilmesi arzu edilen durumdur. 21. yüzyılın ve daha sonrası dönemlerin insanlıktan beklediği davranış ve becerileri yeni nesillere kazandırmak eğitimin görevidir.

Bu tez çalışmasıyla, Türkiye Cumhuriyetinde İstanbul, Ankara, İzmir, Mardin, Mersin, Antalya, Alanya, Fethiye, Bodrum, Marmaris gibi çok kültürlü toplumsal yapıya sahip kentlerde eğitim-öğretim alanındaki faaliyetlerin farklılığına dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaçla Alanya ilçesi çalışma alanı olarak seçilmiştir. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda yabancı uyruklu ortaokul öğrencileri tespit edilmiş, öğrencilere ve velilere anket uygulanmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerin öğretmenleri ve okul yöneticileriyle sözlü ve yazılı görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanmış, mevcut durum betimlenmiştir.

Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde problem durumuna, araştırmanın amacına ve önemine, sayıtlarına, sınırlılıklarına yer verilmiştir. İkinci bölümde ise küreselleşme, göç ve çok kültürlü eğitim kavramları ve bu kavramlarla ilişkili alt konulara değinilmiştir. Üçüncü bölümde ise araştırmanın yöntemine yer verilmiştir. Dördüncü bölümde, Alanya ilçesindeki ortaokullarda eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilere ve velilerine uygulanan anket sonuçlarına yer verilmiştir. Beşinci bölümde sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Bu çalışmanın sonucunda eğitim öğretim alanındaki yöneticilerde, öğretmenlerde, yabancı uyruklu öğrenci velilerinde ve Türk ailelerde çok kültürlü eğitimle ilgili yeni bir bakış açısı oluşmasını ümit etmekteyim. Çünkü küreselleşen dünyada yaşam şartları çok kültürlü eğitimi zorunlu kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Çok Kültürlü Eğitim, Küreselleşme.

ABSTRACT

“ENCOUNTERED PROBLEMS OF FOREIGN SECONDARY STUDENTS IN THE CASE OF ALANYA”

DUYGU, Hüseyin

Master Degree, Social Sciences Teaching

Advisor: Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK

June- 2016, 132 Pages

Worldviews of students differentiate between Turkish and foreign ones. Based on these differences, it is expected that all educational and teaching activities should include expected global values and without discrimination on any matter. One of the important assignment of education is that the behavior which 21.century and in the later years expect to human beings and new skills should be gained.

For this thesis it is aimed to draw attention to differences on educational activities between cities which have multicultural social structure in Turkey such as İstanbul, Ankara, İzmir, Mardin, Mersin, Antalya, Alanya, Fethiye, Bodrum, Marmaris. For this reason, Alanya district, which is located in Antalya city, is selected for field of study. Secondary school students in public and private schools are determined and the questionnaire is conducted to these students and their parents. Verbal and written interviews with teachers and school directors of foreign students are implemented. The data obtained are analyzed and interpreted by doing this current situation is described.

The study includes five sections. First section includes statement of the problem and purpose, importance, premises, restrictions of the study. Second section includes globalization, migration, multicultural education concepts and related topics about these concepts. Third section includes the method. Fourth section includes results of the questionnaire which collect from foreign students in secondary school in Alanya and their parents. Fifth section includes results and suggestions.

At the end of this study, I expect to develop a new point of view about multicultural education on managers, teachers and foreign students' parents and Turkish families in educational field because the Global World necessitate multicultural education.

Key Words: Foreign Students, Multicultural Education, Globalization

I. BÖLÜM

1.Giriş

Tekerleğin icadı ile karalar üzerinde hareket alanını genişleten insanoğlu, coğrafi keşifler ile kıtalar arası yer değiştirmeye başlamıştır. Sanayi inkılabı sonrası geliştirilen çeşitli ulaşım ve iletişim araçları ile de yerküre üzerinde insan hareketliliği artmaya başlamıştır.

Yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğine gelindiğinde dünya üzerinde siyasi sınırların dışında ekonomik, sosyal, kültürel, demografik, çevresel, iletişimsel, güvenlik ve teknolojik bütün sınırlar keskinliğini kaybetmiştir. Aslında farklı ülkelerin siyasi sınırları içinde yaşasalar da dünyadaki tüm insanlar, özellikle teknolojik gelişmeler sonucunda global bir ifade ile “dünya vatandaşı” durumuna gelmişlerdir. “Yıllar geçtikçe bilim ve teknolojinin ilerlemesi, modernizmin yerini yavaş yavaş postmodern düşünceye bırakması sayesinde ülkeler arası ilişkiler artmış ve farklı toplumlara mensup insanlar aynı topluluğa dâhil olmuşlardır” (Uyanık, 2014, s.1).

Son yüzyılda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde insanların sosyoekonomik seviyeleri gittikçe artmaktadır. Farklı kültürlerle ve coğrafyalara duyulan ilgi sonucunda özellikle turizm faaliyetleri ile insanlar ülkelerarası seyahatlere büyük ilgi duymakta ve tüm dünyayı yakından tanımaktadır. Belirli bir sosyoekonomik seviyenin üstündeki insanlardan bazıları da sadece tanımakla kalmayıp, çeşitli nedenlerle hoşlandığı bir şehri kendilerine yeni yaşam alanı olarak seçebilmektedirler. İşte bu noktada tüm dünyadaki insanların, mekânsal farklılıkları dikkate almadan bir arada yaşaması durumu karşımıza çıkmaktadır.

Geçmiş binyıllarda insanlar daha çok kendi ülke ve şehirlerinde mutlu ve huzurlu bir yaşamı ararken günümüzde dünyanın herhangi bir yerinde bulabilmektedirler. Çünkü özellikle iletişim ve ulaşım alanındaki teknolojik gelişmeler sonucunda uluslararası göç son derece kolay yapılabilmektedir. Uluslararası göçler

sonucunda da yerküre üzerindeki herhangi bir ülkeden başka bir ülkeye yerleşen insanlar ile yerli halk arasında birçok açıdan karşılıklı etkileşim yaşanmaktadır.

Günümüz dünyasında insanların özgürlük standartlarının ileri seviyelere ulaşmıştır. “Kuruluşundan bu yana modern Türkiye, farklı dönemlerde farklı şekiller alan uluslararası göç ve sığınma hareketlerine sahne olmuştur. Bu göçlerin ve göçmenlerin özellikleri ve konumları oldukça ayrıntılı çalışmalara konu olmuştur” (İçduygu, Erder ve Gençkaya, 2014, s.13). Türkiye içinde ise önemli bir turizm kenti olan Antalya dış göçün odak noktalarından bir tanesidir. Antalya ilinin Alanya İlçesi de, toplum yapısında küreselleşme ve uluslararası göç hareketlerinin kendini etkili şekilde hissettirdiği bir Akdeniz kıyı yerleşkesidir. Bu ilçede yabancı uyruklu insanlarla yerli Türk halk iç içe yaşam sürmekte ve karşılıklı pozitif veya negatif pek çok etkileşim içine girmektedir. Bu çalışmada bu etkileşimin eğitim alanındaki etkisine dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Çünkü yerleşik olarak yaşayan yabancı insanların da eğitim hakları vardır ve bu alanda olumlu ya da olumsuz pek çok uygulamayla karşı karşıya kalmaktadırlar. Devlet okullarında ve özel okullarda yabancı öğrencilerle yerli Türk öğrenciler aynı ortamlarda eğitim öğretim görmekteler ve birbirleri üzerinde etkileyici olabilmektedirler.

Gelecekte Alanya ve hatta Türkiye toplumunu bugünün öğrencilerinin oluşturacağı gerçeği yadsınamaz. Bu anlamda kendine has yapısıyla dikkat çeken Alanya’daki okullarda, yabancı uyruklu öğrencilerle yerli Türk öğrencilerin bir arada en iyi şekilde eğitim görebilmeleri önemlidir. Birbirlerinin dillerini hiç bilmeyen, aynı sırada yan yana oturan iki öğrencinin nasıl eğitim alacağı, nasıl öğreneceği ve özellikle de nasıl sosyalleşeceği konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Yabancı uyruklu öğrencilere özel uygulanması gereken Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ile özellikle oryantasyon hizmetlerinin önemi büyüktür.

1.1. Problem Durumu

Türkiye’nin önemli uluslararası göç odaklarından biri olan Antalya ilinin Alanya ilçesinde sayıları yirmi dört bini bulan yabancı uyruklu insan yerleşik olarak

yaşamaktadır. Bu insanlar yılın büyük bir bölümünü burada geçirmektedirler. Doğal olarak da ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık, eğitim, ulaşım-iletişim, eğlence vb. bütün ihtiyaçlarını Alanya'da karşılamaktadırlar.

Bu bağlamda bu çalışmanın problem durumunu Alanya'da yaşayan yabancı uyruklu insanların ortaokullarda öğrenim gören çocuklarının eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunlar oluşturmaktadır. Bu çalışmada özellikle şu ana soruya cevap aranmıştır:

- Alanya'da yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.2. Alt Problemler

Eğitim öğretim faaliyetleri özellikle öğrenci-öğretmen-veli üçgeniyle sıkı bir şekilde bağlantılı olduğundan, bu çalışmada şu alt problemlere cevap aranmıştır:

- Alanya'da yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin öğretmenlerinin eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
- Alanya'da yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin ailelerinin eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Antalya ilinin Alanya ilçesi birçok ülkeden turistlerin ziyaret ettiği önemli turizm merkezlerinden biridir. Turizm amaçlı gelen insanların bazıları bu şehri yaşam şartlarının (iklimi, doğal ve tarihi dokusu, modernliği, ulaşım kolaylığı, yerli Türk halkın misafirperverliği vb.) olumlu olması sebebiyle yerleşebilecek bir mekân olarak görmektedirler. Günümüzde varlıkları dikkat çekici rakamlara ulaşan bu yabancı uyruklu yerleşik insanların hayatları, başta devletimizi, Alanya şehrinde yaşayan Türk

insanları ve incelenmeye değer çeşitli yönleriyle bilim insanlarını yakından ilgilendirmektedir.

Alanya’da yaşayan yabancı uyruklu insan yerleşiminin yakın bir geçmişe sahip olması sebebiyle bu konuda henüz çok fazla araştırma ve inceleme yapılmamıştır. Alanya’daki yerleşik yabancılar hakkında yapılan çalışmalar daha çok ekonomik, turizm ve ikinci konut edinimleri hakkındadır. Örneğin Baltacı (2011), ikinci konut turizmi kapsamında Alanya’da konut edinen yabancıların kentin sosyal, kültürel ve ekonomik yapısına etkileri üzerine çalışmıştır. Ayrıca Alanya dışındaki şehirler de dâhil olmak üzere, yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Kılınç (2014), Uluslararası Özel Antalya Rus Okulu üzerinde, Antalya’da yaşayan yabancı uyruklu aile çocuklarının karşılaştığı eğitim sorunlarını incelemiştir. Polat (2012), Muğla İli Fethiye İlçesinde bulunan iki adet okul üzerinde, Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu ilköğretim öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili bir çalışma yapmıştır. Uyanık (2014) ise Antalya’da bir adet devlet okulu ve bir adet özel okul üzerinde, ilköğretim 1.kademede, Türkiye’deki devlet okulları ile uluslararası özel okulların çok kültürlü eğitim ilkeleri açısından değerlendirilmesi hakkında çalışmasını gerçekleştirmiştir. Bunların yanında yabancı uyruklu üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalar da bulunmaktadır. Ancak, alan yazın incelendiğinde bir şehirde bulunan tüm devlet okullarını ve de özel okulları kapsayan yabancı uyruklu öğrencilere yönelik herhangi bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Antalya İlinin Alanya İlçesinde yerleşik olarak yaşayan yabancıların ortaokul (5, 6, 7, 8. sınıflar) seviyesindeki çocuklarının eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunları tespit etmektir. İlçede bulunan tüm devlet okulları ve özel okullar çalışma kapsamına alınmıştır. Bu sayede yabancı uyruklu öğrenci evreni, sosyo ekonomik, kültürel, ailesel vb. pek çok açıdan geniş bir alandan oluşmaktadır. Çalışmanın, alan yazındaki ilgili boşluğu doldurarak literatüre; yabancı öğrencilerin eğitim problemlerinin tespitiyle milli eğitime katkı sağlaması beklenmektedir. Sorunların ortaya konulması eğitimin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi bağlamında politikacılara da fikir sağlayacaktır.

1.4. Araştırmanın Sayıltıları

Gerek öğrenciler, öğretmenler ve yöneticilerle yapılan sözlü görüşmelerde gerekse uygulanan anketlerde, elde edilen verilerin tarafsız bir şekilde bilimsel etik kurallara uygun olarak kullanılacağı taraflara detaylıca açıklanmıştır. Bu bağlamda elde edilen tüm verilerde çalışma grubuna dâhil olan insanların cevaplarını gerçekçi, samimi ve istekli bir şekilde verdikleri, bunun sonucunda da elde edilen verilerin gerçeği objektif bir şekilde yansıttığı varsayılmıştır.

Yine bu araştırmada genel olarak aşağıdaki sayıltılardan hareket edilecektir.

- Alanya’da yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencileri, eğitim öğretim alanında birtakım olumsuzluklarla karşılaşmaktadırlar.
- Alanya’da yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencileri, eğitim öğretim alanında sadece yabancı öğrencilere yönelik uygulanan birtakım olumlu uygulamalarla karşılaşmaktadırlar.
- Alanya’da yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin derslerine giren öğretmenler özellikle dil problemi gibi birtakım zorluklar yaşamaktadırlar.
- Alanya’da yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi gibi sosyokültürel içerikli derslerine giren öğretmenler, yabancı uyruklu öğrencileri sınıf ortamında kültürel zenginlik olarak görüp bu durumdan pozitif yönde yararlanmaktadırlar.
- Alanya’da yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin velilerinden Türk Eğitim Sisteminden memnun olanlar ve olmayanlar bulunmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma 2015 yılında ortaokul statüsünde olan 5, 6, 7 ve 8. sınıfları kapsamaktadır. Yine 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılında Antalya ili Alanya ilçesi ile sınırlı olduğundan, elde edilen sonuçlar tüm ülkeye genelleme yapılamaz. Alanya ilçesinde eğitim veren iki adet özel eğitim öğretim kurumu kendileri istemedikleri için araştırmaya katılmamışlardır.

II. BÖLÜM

2. Kuramsal Çerçeve ve İlgili Literatür

2.1. Osmanlı Devleti'nde Çok Uluslu Toplum Yapısı

“Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren çok renkli bir millet yapısına sahipti. Ancak farklı din ve milliyetlere mensup olanlara karşı gösterdiği toleransı yıkılışına kadar sürdürmüştür. Bu tolerans farklı milletlerin bir arada ve barış içinde yaşamalarını sağlamıştır” (Esenkal, 2007 s. i). Bugün literatürde “azınlıklar” diye nitelendirilen çeşitli ırklara, dillere, dinlere mensup azınlıklarla Müslüman Türk halkı barış içinde yaşamaktaydı. Örneğin Osmanlı Devletinde, kuruluşundan 19.yy.kadar “Millet-i Sadıka” olarak tabir edilen Ermeniler, Türk halk ile barış ve huzur içinde yaşama imkânı bulmuştur. Osmanlı Devletinin bu politikası, azınlıkların dinlerine, dillerine ve kültürel değerlerine duyduğu saygıyı göstermektedir.

19.yy.'a gelindiğinde, farklı millet ve dinlerden oluşan çok renkli toplumsal yapıya sahip olan Osmanlı Devleti, bünyesinde barındırdığı farklı milletleri Osmanlılık bağıyla topraklarına bağlamak suretiyle varlığını koruma çabasına girmiştir. Ancak bu çalışmalar başarılı olmadığı gibi çözümlere neden olmuş, yıkılış sürecini hızlandırmıştır (Akbıyık, 2012, s. 329).

Avrupa'da gerçekleşen Rönesans, Reform hareketleri ve özellikle Fransız İhtilali'nin ana teması olan milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti sınırları içindeki milletler ayaklanmış, isyan ve kargaşaya sebep olmuşlardır. “Osmanlı Devleti'nin gücünü kaybetmesiyle birlikte gayrimüslim tebaa, yaşamış oldukları devlete karşı tavır almaya başlamışlardır” (Esenkal, 2007, s.i). Çok uluslu toplum yapısını yüzlerce yıl sürdüren Osmanlı Devleti, son yüzyılında bu yapının dezavantajlarına yenik düşmüştür. Bugün Türkiye Cumhuriyetinde çeşitli ırklara mensup insanlar yaşamaktadır. Bu yüzden ulusların milli sınırlarını çizmek zordur. İstanbul, Ankara,

Antalya, İzmir, Bursa, Muğla, Mardin vb. şehirlerde farklı milletten, dinden, dilden insanlar bir arada yaşamaktadırlar.

2.2. Osmanlı Devleti'nde Azınlıkların Eğitim Öğretim Faaliyetleri

Osmanlı Devletinde farklı etnik köken ve dini inançlara sahip olan azınlıklar, imparatorluğun özgürlükçü anlayışı çerçevesinde eğitimden sağlığa, dilden sosyal hayata kadar pek çok alanda özgür bir hayat sürmüşlerdir. Bu durumun sonuçlarından biri de eğitim sisteminin çok uluslu bir yapıya sahip olmasıdır.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumundan dolayı Anadolu'nun en ücra köşelerinde dahi azınlık okulları açılmıştır. Bu okullar eğitim öğretim politikasında bağımsız hareket ediyorlardı. Bunların bazıları laik bir eğitim hedeflerken bazıları dinsel bir eğitimi amaç edinmişlerdir. "Osmanlı coğrafyasında yabancı devletler tarafından açılan okulların tarihi oldukça eskidir" (Esenkal, 2007, s.1). Bunlar yüzyıllarca Osmanlı Devleti'nin etkisinden uzak bir şekilde kendi içlerinde eğitim öğretim ve sosyokültürel etkinliklerini devam ettirmişlerdir.

1869 yılında çıkartılan Maarif-i Umumiye Nizamnamesine kadar Osmanlı Devleti'nde yabancı okulları düzenleyen, herhangi bir kanunun bulunmayışı ve Osmanlı Devleti'nin buhranlı bir döneme girmesiyle yabancı devletlerin yaptıkları baskılar neticesinde gayrimüslim tebaaya ve yabancılara yeni özgürlükler veren ferman ve kanunların çıkartılmasıyla yabancı okulların sayısı gittikçe artmıştır (Esenkal, 2007, s.2).

1839 Tanzimat ve özellikle de 1856 Islahat Fermanlarıyla birçok hak ve ayrıcalık elde eden azınlıklar, bazı dış devletlerin de desteğiyle eğitim öğretim alanında etkinliklerini artırmışlardır. Osmanlı Devleti içinde, kendi milli değerlerini genç beyinlere işleme politikası gütmüşlerdir. Osmanlı Devleti'nin özellikle son yüzyılında karşılaştığı iç isyanlar ve milliyetçi kökenli ayaklanmaların temelinde bu olgu yatmaktadır.

2.3. Uluslararası Göçler

Göç, en genel anlamıyla insanların uzun süreli yer değiştirmesi, ana vatanından başka bir yere giderek orada kalıcı olarak yerleşmesi demektir. Fiziksel olarak yaşam alanlarını değiştiren insanlar, yeni yerleştikleri yere değerlerini de götürmektedir. Bu da göçün çok boyutlu sebepleri ve sonuçları olduğunu göstermektedir. Sosyolojik, ekonomik, coğrafi, kültürel vb. pek çok alanda etkileri olan göç ülke içinde gerçekleşirse iç göç, ülkelerarası gerçekleşirse dış göç olarak adlandırılır. Dış göçün etkileri iç göçün etkilerinden daha karmaşık olabilmektedir.

“Dünya üzerinde göç olgusu tarih öncesi çağlarda insanoğlunun yiyecek ve içecek toplayarak yaşamını idame ettirmek amacıyla yer değiştirmesiyle başlamıştır” (Avcı, Avcı ve Şahin, 2008, s.23). Ancak göç kavramının modern literatüre girmesi ve sosyolojik olarak incelenmeye başlanması XIX yüzyılda başlamıştır. Çünkü özellikle 1789 Fransız İhtilali'nin vurgu yaptığı milliyetçilik akımının etkisiyle, önceki çağlara nazaran toplumların düzenlerinde yeni farklılıklar oluşmaya başlamış, bu farklılıklar da sosyologlar ve politikacılar tarafından incelenmeye ve üzerinde düşünülmeğe başlanmıştır.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra, dünya birbirinden farklı birçok göçe sahne olmaya devam etmiştir. Öncelikle Avrupa'da savaş sonrası değişen sınırlar nedeniyle zorunlu göçler yaşanmış, II. Dünya Savaşı'nın bitimiyle başlayan Soğuk Savaş dönemine girilmiştir. Sömürgeci devletlerin geri çekilmesi Asya, Orta Doğu ve Afrika'da bağımsız devletlerin kurulmasıyla sonuçlanmış, bu da yeni göçmen hareketlerine neden olmuştur (Yücel, 2010, s.30).

Göç olgusu üzerinde çalışan bilim insanları 21. yüzyılı “Göç Çağı” olarak nitelendirse de göçün tarihi insanlık tarihi kadar eskilere dayanmaktadır. İnsanlar daha iyi bir hayat yaşayabilmek için yeni yaşam alanları arayışı içinde olmaktadır. Şekli ve sebebi değişse de yerküre üzerinde insan yaşamının devam ettiği son güne kadar bu yer değiştirme sürekli devam edecektir.

Son yüzyıllara insanlığın göç sebepleri değişmiştir. Bu sebeplerin ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık, eğitim, turizm vb. olduğunu söylemek mümkündür. “Küreselleşme ile birlikte ekonomik düzenin uluslararası boyutta kazandığı yaygınlık, iletişim ve ulaşım teknolojilerinde yaşanan ilerlemeler insanların da ülkeler arasındaki hareketini ve göç olarak adlandırılan uzun süreli yerleşmelerini artırmış durumdadır” (Aksoy, 2012, s.292).

İnsanlar tarafından yeni yaşam alanları genel olarak ılıman kuşak ülkelerinden seçilmektedir. Bu durum özellikle Kuzey Yarım Kürede uluslararası göçün yönünü kuzeyden güneye doğru çevirmektedir. Örneğin dünyanın nüfus ve coğrafi bakımdan büyük bir ülkesi olan Rusya Federasyonu, tarih boyunca sürekli sıcak denizlere inmeyi amaçlamıştır.

Anadolu, tarihsel süreçte göç veren bir ülke ve aynı zamanda göç alan bir merkez olagelmıştır. Eski çağlarda verimli toprakları, bol su kaynakları ve otlaklarıyla dikkat çeken Anadolu, günümüzde zengin yeraltı ve yerüstü kaynakları, jeopolitik konumu ve turizm değerleriyle dikkat çekmektedir. Özellikle Akdeniz’e kıyısı olması Anadolu’yu daha dikkat çekici yapmaktadır. Çünkü Akdeniz’in dört bir kıyısı ılıman iklime sahiptir. Toprakları verimlidir. Doğal, tarihi ve kültürel öğeler açısından zengindir. Tarih boyunca güçlü medeniyetler daha çok Akdeniz havzasında kurulmuştur. “Son döneme kadar göç hareketleri açısından Türkiye daha çok “geçiş ülkesi” konumunda iken yabancılar tarafından ülkemizin artan ekonomik gücü ve istikrarıyla giderek bir “hedef ülke” olarak görüldüğü ve bu bağlamda ülkemize yönelik göçün artarak devam ettiği de bir gerçektir¹.

Ayrı sosyokültürel özelliklere sahip insanlar karşılaşp iletişim kurduğu zaman az ya da çok oranda birbirlerinden etkilenmektedirler. Göç eden insanlar kadar göç edilen yerdeki insanlar da göçün sonuçlarından etkilenmektedirler. “Günümüzde uluslararası göçün sahip olduğu boyut sayesinde, farklı kültürlerde yetişen daha fazla oranda insan karşılaşmakta, birlikte çalışmakta ve yaşamaktadır. Uluslararası göç, çok

¹ http://mevzuat.meb.gov.tr/html/yabyonegiogr_1/yabyonegiogr_1.html adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 26.12.2015

farklı kültürlerden gelen bireylerin etkileşimi ile ortaya çıkan kültürel uyum sorunlarını beraberinde getirmektedir” (Aksoy, 2012, s.292). Farklı milletlerden farklı kültürlerden gelerek bir arada yaşayan insanların karşılıklı uyum süreçleri zaman alıcıdır. Günümüzde farklı kültürlerin bir arada barış ve karşılıklı saygı çerçevesinde yaşayabilmesi bireyler ve toplumlar için önem arz etmektedir. Bu noktada bilinçli bir değişim ve etkileşimin önemi büyüktür.

Uluslararası göçlerin sonucunda yeni yerleşilen yaşam alanında birtakım sosyokültürel sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bunların en başında iletişim ve sosyal uyum problemleri gelmektedir. Yerli halk ile yeni yerleşen birey arasında dil, din, ekonomik, sosyal pek çok konuda etkileşim yaşanmakta, başarılı yada başarısız pek çok sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Karşılıklı etkileşimi başarılı bir şekilde sağlayabilmenin en önemli yolu ise etkili bir eğitimden geçmektedir. Özellikle uluslararası göç hareketliliği içinde yer almış olan çocuklar, iletişim, dilsel, dinsel ve sosyokültürel açıdan daha çok etkilenmektedirler. Sosyal ve bireysel kişilik gelişimlerini sağlıklı tamamlayabilmeleri için psikososyal ve eğitim desteğine ihtiyaçları olmaktadır.

Uluslararası göç alan ülkeler, yetişkinleri sosyal ve ekonomik hayatta nasıl yaşatacakları, çocukları nasıl eğitecekleri konusunda çeşitli uygulamalar ve politikalar geliştirmektedirler. Türkiye’ye yerleşen yabancıların uyum süreçleri ile ilgili birçok bakanlığın ve kurumun çalışmaları bulunmaktadır. Örneğin Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün bu konuda amaç ve çalışmaları vardır.

2.4. Küreselleşme

Küreselleşme, çeşitli etken ve imkânlarla insanoğlunun dünya algısının gün geçtikçe değişmesidir. İnsanların maddi ve manevi değerler bakımından ülke sınırlarını aşip tüm dünyayı bir bütün olarak görmesidir. Küreselleşme, dünyadaki ülkelerin gittikçe birbiriyle bütünleşmesidir.

Küresel çağda insanoğlunun özgürlük sınırları ileri düzeyde genişlemiştir. Özellikle internet aracının günlük hayattaki kullanım oranının artması dünyayı insanların gözünde iyice küçültmüştür. İnsanlar tüm dünyayı, fiziksel veya sosyal olarak ellerinin ucunda, ayaklarının altında hissetmektedirler.

Fiziksel varlığı belirli bir mekân ile sınırlı olan insanoğlu, gelişen teknolojiyle birlikte bu sınırları oldukça genişletmiştir. Teknoloji öncesi çağda sanattan eğitime, ticareten savaşa kadar birçok alandaki faaliyeti fiziksel bir mekâna bağımlı kalan insanoğlu daha az şeyi daha çok zamanda yapmaktadır. Bilgi ve teknoloji çağında ise insanın faaliyetleri fiziksel mekândan oldukça bağımsız mekânlara taşınmıştır. İnsan artık daha çok şeyi daha kısa sürede yapabilmektedir. Öyle ki ulaşılan hızın noktası ve yeni mekân alanları aklın sınırlarını zorlamaktadır. Özellikle siber teknolojinin hayata girmesiyle birlikte fiziksel mekânın sabitliği, yerini ışık hızının akışkanlığına bırakmıştır (Akengin ve Ersoy, 2015, s.18).

Küreselleşme üzerinde çalışan bilim insanlarından bazıları bu kavramı insanlığın ilk yer değiştirme hareketlerine kadar eski dönemlere dayandırabilmektedir. Günümüzde küreselleşme kavramının herkes tarafından kabul edilen tek bir tanımı bulunmamaktadır. “Kavramın tanımı üzerinde uzlaşamamasına rağmen, toplumsal yaşamın her alanında değişimlere neden olan gizemli bir sözcük olarak kullanımı her geçen gün yaygınlaşmaktadır” (Öz Kılınc, 2009, s.1). Günümüzde neredeyse bütün bilim dallarının kullandığı genel geçer bir kavram haline gelmiştir. Hatta insanlığı tek bir açıdan etkilediğini söylemek de mümkün değildir. Ekonomik, sosyal, siyasal, coğrafi, kültürel, sanatsal, hukuksal, askeri, teknolojik vb. birçok alanda 21. yüzyıl insanlığına olumlu ve olumsuz etkileri olan bir kavramdır. Bu kadar farklı alanda ve farklı boyutlarda etkileri olması küreselleşme kavramını öznel yorumlarla açıklanabilen bir yapıya büründürmektedir. Tüm dünya ülkeleri kültürel açıdan birleşmekte, zamanla ortak bir dünya kültürü oluşmaktadır.

Küreselleşme yalnızca epistemolojik olarak ele alındığında; insanlar, kültürler, ülkeler, bölgeler ve pazarlar arasındaki sınırların ortadan kalktığı bütünleşmiş tek bir dünya idealini işaret etmektedir. Gerçekten de kimi araştırmacılar tarafından mesafe, sınırlar ve mekânın nispeten önemsiz bir hale gelmiş olduğu, daha özgür ve fırsatlarla dolu bir dünya anlamını taşıyan küreselleşme kavramı; kimi araştırmacılar için ise ülkeler ve insanlar arasındaki

bağımlılığın, eşitsizliğin, sömürünün arttığı bir süreci ifade etmektedir .(Peksan, 2007, s.4).

Yirmi birinci yüzyılın teknolojisi sayesinde ülkeler ve toplumlararası iletişim oldukça artmış, dünya adeta küçülmüştür. Küçülen dünyada bütün olumlu ve olumsuz hayat koşulları bir arada bulunmakta ve insanları etkilemektedir.

Küresel çağda artık dünyadan bağımsız kendi başına bir ekonomik çalışma yapmak neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bir ülkenin aldığı ekonomik karar diğer ülkeleri özellikle ekonomik ve hatta beraberinde siyasal ve sosyokültürel olarak da etkileyebilmektedir. “Artık devletler dışarıdan gelen etkilere daha açık hale gelmiş, iç ve dış politika arasındaki ayırım azalmış ve bunların birbirlerini etkilemesi ve birbirlerinden etkilenmesi de artmıştır” (Aktaş, 2012, s.230).

“Ulusal sınırlara rağmen günümüzde insanlar dünyanın başka bir yerindeki devlet vatandaşları ile iletişime geçebilmekte, oradaki sivil toplum örgütleri, siyasal ve ideolojik hareketlerden etkilenmekte veya onları etkileyebilmektedir” (Aktaş, 2012, s.227). Bu karşılıklı etkileşim de insanların kişiliklerini tümüyle değiştirmese de bazı davranış ve alışkanlıklarının değişimine sebep olmaktadır. “Kültürel farklılıkların ve yerel kimliklerin kabulü ve onları savunmayı içinde barındıran küreselleşme, aynı zamanda çok kültürlülük temelinde bir kimlik kavramını da açığa çıkarmıştır” (Aktaş, 2012, s.230). Bireyler yerel kimlik ve değerlerine sahip olmakla birlikte başka kültürlerin maddi ve manevi değerlerine de sahip olmaktadırlar. Bu noktada bireylerin kendi milli vatandaşlıkları önemini korurken “dünya vatandaşlığı” terimi de önemini artırmaktadır. Bireyler sadece ulusal değerlere ve sorumluluklara sahip olmakla kalmayıp küresel değerlere ve görevlere de sahip olmaktadırlar. “Gelinen noktada küreselleşmenin de etkisiyle, toplumsal değerler yanında küresel değerlerin de bireylere öğretilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır” (Özkan ve Sivrikaya, 2012, s.345). Bu konuda çalışmalar yapan bazı bilim insanları ulusal devlet ve vatandaşlık yapısında herhangi bir değişim yaşanmadığını savunurken bazıları da vatandaşlığın ulusallıktan küreselliğe dönüşmekte olduğunu savunmaktadırlar. Bazı bilim insanları ise insanların ve devletlerin aynı anda her iki yapıyı da kullandığını ifade etmektedirler. Bu durumda yeni nesillerin küresel vatandaşlığa eğitim vasıtasıyla hazırlanması önem arz etmektedir.

2.5. Kültür

Kültür kavramı geçmişten günümüze çok geniş anlamlarda kullanılmıştır. Genel olarak toplumların yapıp ettiklerinin, insanlığın bugünkü gelişmişlik seviyesine ulaşmasındaki maddi ve manevi değerlerin tümü olarak ifade edilmektedir. “Kültür, antropoloji dilinde ve eserlerinde, aynı zamanda, şu temel kavramlar karşılığında kullanılan soyut bir sözcüktür.

- 1) Kültür, bir toplumun ya da bütün toplumların birikimli uygarlığıdır.
- 2) Kültür, belli bir toplumun kendisidir.
- 3) Kültür, bir dizi sosyal süreçlerin bileşkesidir.
- 4) Kültür, bir insan ve toplum kuramıdır” (Güvenç, 2010, s.94).

Kültür birçok alanda kendine has anlamlar yüklenen bir kavramdır. Bu anlam çeşitliliği ise kültürün tarihsel süreçten günümüze bir evrim sürecinden geçerek geldiğinin kanıtıdır. İnsanlığın günümüzde kültürel açıdan ulaştığı seviye ile ekonomik ve teknolojik olarak ulaştığı nokta paraleldir. Çünkü kültür sadece psikolojik ya da manevi değerler değil, maddi unsurları da kapsayan bir kavramdır.

İnsanların bilgi edinmelerinde en etkin yol olan eğitim ile kültürün karşılıklı etkileşimi yadsınamaz bir gerçektir. “Her kültürün bilinçli ya da bilinçsiz bir amacı, bir yönü vardır” (Güvenç, 2010, s.97). Kültür bilinçli ya da bilinçsiz olarak edinilir ve gelecek nesillere aktarılır.

2.5.1. Kültürel değişim ve etkileşim

Yirmi birinci yüzyılda uluslararası alanda meydana gelen teknolojik ve iletişimsel gelişmeler sonucunda kültürel değişim ve etkileşim kaçınılmaz hale gelmiştir. Öyle ki kültürle bağlantılı bütün kavramlar aynı zamanda iletişim, ulaşım, teknoloji, göç ve küreselleşme ile de bağlantılıdır. Küreselleşme çalışmaları ve açıklamaları sonucunda artık dünyanın küresel bir köy haline geldiği nesnel bir gerçeklik haline gelmiştir. Küresel köyde de insanların karşılıklı etkileşimi ve değişimi

beklendik bir sonuçtur. İnsanlar şehirler, ülkeler ve hatta kıtalar arası göç etmekte, yeni yerlerine manevi dünyalarında kültürel öğelerini de götürmektedirler.

Bireyler kültürel etkileşim ve değişimi başarılı bir şekilde kabul edip kişilikleri ile bütünleştirmeyi başarabilirlerse toplumsal adaptasyonları da başarılı olmaktadır. Ancak etkileşim içine girdikleri baskın kültürü reddedip içselleştiremezlerse toplumsal uyumları zor olmaktadır. Burada önemli olan yeni yerleşilen mekanda hâkim olan kültürü tamamen kabul etmek ya da reddetmek değil, bireyin kişiliği ile bütünleştirmeyi, kültürleşmeyi başarabilmesidir. Çünkü “yabancı ülkelerde uzunca süreler kalan birey ve gruplarda gözlemlenen değişimler, kültürleşme’dir” (Güvenç, 2010, s.126). Kültürel değişim ve etkileşim sürecinde insanların sosyolojik, psikolojik, eğitimsel vb. alanlarda desteğe ihtiyaçları olabilmektedir.

Ana kültürel mekânından farklı bir kültürel alana göç eden bütün bireyler bilinçli ya da kendiliğinden sosyokültürel etkileşime maruz kalırlar. Bu etkileşim sonucunda az ya da çok değişime uğrarlar. Özellikle çocuk yaşlardaki göçmenler, fiziksel ve zihinsel gelişimlerinin önemli dönemlerinde kimlikleri ve ait oldukları toplumun kültürel öğeleri arasında sağlıklı bağlantılar kurma ihtiyacı duymaktadırlar. Çünkü kimlik algısı toplumdan ve kültürden bağımsız olarak yapılandırılmaz. Kimlik, içinde yaşadığı kültür ile bir bütündür.

Özellikle 20. yüzyıl ve sonrasında çok kültürlü toplumsal hayat ile ilgili çalışmalar artmıştır. Devletler çok kültürlü toplum yapısını ayakta tutabilmek için çeşitli politikalar geliştirmekte, önemli miktarlarda kaynak harcamaktadır.

2.6. Turizm ve İkinci Konut Kavramı

Turizm, ortaya çıkışı itibariyle çok eskilere dayansa da yoğun olarak yaşandığı ve etkisini artırdığı dönem 20. yüzyıl ve sonrasındır. “Avrupa’da İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan turistik faaliyetler, Türkiye’de 1980’li yılların ortalarından sonra başlamıştır” (Avcı ve diğerleri, 2008, s.26). Kendi içinde çok boyutlu bir yapısı olan kavramın sosyolojik boyutu daha çok farklı kültürlerden gelen insanların kısa süreliğine

de olsa bir arada yaşaması şeklinde ifade edilebilir. Burada insanların amaçları eğlenmek, dinlenmek, yeni yerler görmek vb. olabilmektedir. İnsanlar turizm etkinlikleri sebebiyle farklı kültürlerle sahip bireylerle ve mekânlarla tanışmakta, iletişim kurmaktadır. “Turizm, farklı sosyal ve kültürel yapıya sahip toplumlar arasında etkileşim sağlamak, sosyal ve kültürel yapıyı etkilemekte, toplum üzerinde davranış değişikliklerine sebep olabilmektedir” (Öztürk, Akdu ve Akdu, 2007, s.12). Toplumlar üzerinde gerçekleşen bu değişiklikler olumlu ya da olumsuz olabilmektedir.

Turizm, ilk bakışta bacasız sanayi olarak birçok pozitif ekonomik sonuç ortaya koysa da birtakım sosyokültürel sonuçları da vardır. Turizm amaçlı hareket eden insanlar kendi kültürlerini gittikleri yere taşımakta, oradaki insanlara aktarmaktadır. Turizm toplumun değişmesine etki eden bir araçtır. Özellikle sosyal ve kültürel değişiklikler toplumlar üzerinde uzun vadeli etkiler gösterebilmektedir.

Türkiye, son yıllarda dünyada gerek seyahat gerek yerleşme amaçlı tercih edilirliliği artan bir ülke olmaya başlamıştır. Marmara Bölgesi özellikle tarihi ve kültürel dokusuyla tüm dünyadan turistlerin dikkatini çekmektedir. Ege ve Akdeniz kıyıları ise daha çok deniz turizmi etkinlikleri için turistler tarafından yüksek oranda tercih edilmektedir.

Kısa süreli tatil amaçlı turizm seyahatlerine katılan kişilerden bazıları gezip gördükleri farklı yerleri kendilerine yeni yaşam alanı olarak seçebilmektedirler. Küreselleşmenin de etkisiyle ülkeler arası kolayca hareket edebilen insanlar, yaşamak istedikleri bu yeni alana göç ederek yerleşmektedirler. Yeni yerleşim alanlarında mülk satın alarak ya da ev kiralayarak yaşamaktadırlar. Bu insanlar kendi asıl ülkelerindeki evlerini tutmakla birlikte yeni yerleştikleri ülkelerde de ev sahibi olabilmektedirler. İşte bu noktada karşımıza “ikinci konut” kavramı çıkmaktadır.

İkinci konut kavramı, turizm hareketlerinin hem bir sebebi hem de sonucudur. İkinci konuta sahip olan insanlar yılın belirli dönemlerinde burada yaşamak için daha çok seyahat etmekte, bu da turistik hareketliliği artırmaktadır. Genellikle bireyin asıl memleketinden farklı bir yerde ikinci bir konuta sahip olma kararı ise yaptığı turistik seyahatler sonrasında gördüğü, öğrendiği ve beğendiği yere yerleşme isteğinden doğmaktadır.

İkinci konut kavramı insanların sahip oldukları konutun sıralamasını ifade etmemektedir. Daha çok kullanım amacını ifade eden kavram, insanların hareket özgürlüğünün ileri seviyelere ulaşmasıyla birlikte yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreğinde sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır.

Manisa ve Görgülü (2008, s. 69) ikinci konut kavramını; “başka bir yerde ikamet edip çalışmaları koşuluyla kullanıcıları tarafından satın alma veya kiralama yoluyla yılın belli dönemlerinde rekreatif amaçlı olarak kullanılan, fiziksel çekiciliği yüksek bölgelerde (akarsu göl, kaplıca, deniz kıyısı vb.) inşa edilmiş, turizm sektörü ile bütünleşmiş ve bir emlak yatırımı özelliği gösteren sabit bir mülktür” şeklinde tanımlamıştır (akt. Baltacı, 2011, s.4).

Özellikle yaşanan ülkeler arası göçler sonucunda çifte vatandaşlık ile birlikte ikinci konut da önemli yaşam şartlarından biri haline gelmiştir. İkinci konuta sahip insanlar, yılın belli bir bölümünü asıl (birincil) konutlarında geçirirlerken önemli bir bölümünü de ikinci konutlarında geçirmektedirler.

Sosyolojik açıdan bakıldığında ikinci konut kavramının küreselleşen dünyada insanların farklı kültürlerle iç içe girmesi durumu karşımıza çıkmaktadır. “Usta (2008, s.83), turizm ile kültür arasındaki ilişkiyi, “kültür turizme yol açar, turizm de kültürü etkiler” diyerek belirtmiştir” (akt. Baltacı, 2011, s.48). Asıl vatanından çıkıp farklı bir yaşam alanında ikinci bir konut sahibi olan birey, eski sosyokültürel yapısı ile yeni bölgenin yaşam şartlarını birleştirmektedir. Yeni gittiği yeri etkilemekte ve kendisi de bu çevreden etkilenmektedir.

Genellikle ikinci konuta sahip olan insanlar o bölgedeki azınlık grubuna dâhildir. Ancak günümüzde insanların azınlık ya da çoğunluktan olmaları, ırkları, cinsiyetleri, dilleri, dinleri onlara verilen değer üzerinde herhangi bir etki yapmamaktadır. Çünkü insan, kişiliği gereği değerlidir ve en temelde dünyanın herhangi bir yerinde insanca yaşama hakkına sahiptir. “Eskiden “*yabancı*” olarak çoğu zaman ikinci plana itilenler, günümüzde küresel dünyada kendi ülkelerinin dışında yaşadıkları ülkelerin “*yerleşik yabancıları*” dır. Yerleşik olmak ise, o ülkede yaşayan vatandaşlar ile çoğu anlamda eşit haklara sahip olma şansını sunmaktadır” (Baltacı, 2011, s.18). Bu doğrultuda göç edip ikinci konutuna yerleşen insanların da bu yerleşim alanında yaşam,

sağlık, eğitim, sosyal ve kültürel açıdan hakları vardır. Ve insanlar bu haklarını kullanmaktadırlar.

Türkiye’de, Akdeniz Bölgesinde ve özellikle de Antalya ilinde yerleşmek amacıyla gelip ikinci konuta sahip olan insanların sayıları her geçen gün artmaktadır. Akdeniz Bölgesi, Türkiye’de ikinci konut sayısının en fazla olduğu bölgedir. Bu konutların bir miktarı yerli vatandaşlara aitken, önemli bir miktarı da yabancı uyruklu insanlara aittir. Yabancı uyruklu insanlardan Türkiye’ye gelip yerleşenler “yerleşik yabancı” olarak ifade edilmektedir. Bu ifade sadece “yabancı” kelimesinin kullanılmasına göre daha birleştirici, bütünleştirici ve kabul edici bir anlam taşımaktadır.

Özellikle uluslararası göçler sonucu edinilen ikinci konutlar bazı durumlarda zamanla bireyler için birincil konut şekline dönüşebilmektedir. İklim, doğal ve tarihi güzellikler, yaşam şartlarının ekonomikliği vb. sebeplerle seçilen ikinci konut bölgesi sürekli yaşanan bir alan halini alabilmektedir. Böyle durumlarda insanlar eski (asıl) yaşam alanlarına yılın az bir zaman diliminde gitmekte, daha fazla yeni yerleştikleri yerde yaşamaktadırlar. Bu da bir nevi kalıcı göç anlamına gelmektedir. Yeni yaşam alanında sabit olarak kalan bireyler ve aileler zamanla kendilerini o yeni topluma ait hissetmektedirler.

Bu çalışmanın yürütüldüğü Antalya ili Alanya ilçesinde 2015 yılı verilerine göre yabancılara toplam 37000 adet mülk satılmıştır. Bu insanların çoğu Alanya’yı asıl yaşam alanı olarak kullanmakta ve yılın büyük bir bölümünü burada geçirmektedir. İkinci konutlarında yaşayan yerleşik yabancılar ilçede toplumun sosyokültürel bir parçası durumundadırlar. Çok çeşitli nedenlerle Alanya’ya yerleşen Yeni Alanyalılar², çocuklarının eğitimlerini de burada sağlamaktadırlar. Özellikle son 5-10 yılda anaokullarında ve ilköğretim birinci kademedeki çok sayıda yabancı uyruklu öğrenci bulunmaktadır. Ortaokullarda ise bu oran daha azdır. Bu da son birkaç yılda Yeni Alanyalıların sayılarının hızla arttığını göstermektedir. Görüldüğü üzere turizm ve ikinci konut kavramları birbirini şekillendirmekte, dolaylı olarak da eğitimden sağlığa, kültürden sanata bir toplumun bütün yaşam alanlarını etkilemektedir.

² Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisi tarafından bu şekilde ifade edilmektedir. Meclis üyeleri, bu ifadenin yerleşik yabancılara karşı daha sıcak, samimi ve misafirperver olduğunu belirtmektedir.

2.7. Alanya’da Yerleşik Yabancılar (Yeni Alanyalılar)

Geçmişi çok eski olmamakla birlikte yabancı yerleşiminin en etkin yaşandığı merkezlerden biri olan Alanya, kuzeyinde Toros dağları, güneyinde Akdeniz yer alan küçük bir kıyı yerleşkesidir. Günümüzde tarih ve arkeoloji alanındaki bilim insanları tarafından araştırmalar devam etse de Alanya’ya tarihte ilk yerleşimin kimler tarafından ve ne zaman gerçekleştirildiği henüz kesin olarak bilinmemektedir. Bilinen en eski adı ise “Korakesium” dur. Bizans İmparatorluğu döneminde kente “Kalanoros” adı verilirken, Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarlarından Alaaddin Keykubad (1200-1237) kenti alarak “Alaiye” adını vermiştir. Son olarak ise Mustafa Kemal Atatürk 1935 yılında bu kente yaptığı ziyaret sırasında “Alanya” adını vermiştir.

Alanya, özellikle 1950’ li yıllara kadar deniz kıyısında balıkçılık ve tarım yapılan küçük bir kasaba halindeyken özellikle 1980’lerden sonra turizm etkinlikleri gelişmeye başlamıştır. Turizm hareketliliği ile birlikte hem iç hem de dış göç almaya başlayan kent 2000’li yıllarda fiziksel ve sosyal olarak hızla gelişmiştir. Artan turizm talebini karşılamak için çok sayıda büyük oteller ve siteler inşa edilmiş, çarşı ve pazarlar kurulmuştur. Günümüzde Türkiye’nin en önemli turizm merkezlerinden biri haline gelmiştir. İnşaat ve emlak sektörleri büyüyerek özellikle yabancı uyruklu insanlara gayrimenkul satışını artırmışlardır.

Alanya’nın 2014’te 285407 ye ulaşan nüfusu yaz aylarında artan iş hacmi ve turizm ile birlikte 1000000 kişiye ulaşmaktadır (Alanya Ticaret ve Sanayi Odası [ALTSO], 2014). 2014 yılında Alanya’da toplam 62 ülkeden, 5490 yabancı taşınmaz edinmiştir. Bugüne kadar ise Alanya’da toplam 79 ülkeden 35141 kişi taşınmaz almıştır (ALTSO, 2014). Yine Alanya da 2014 yılında yabancılara verilen ikamet belgeleri toplam 11484’tür (ALTSO, 2014). 2014 yılında Alanya’da 90 ulusal ve uluslararası spor organizasyonu yapılmış ve bu organizasyonlara toplam 78.701 sporcu katılmıştır. Bu haliyle Alanya, sadece turizm sektörünün geliştiği bir şehir değil, spor karşılaşmalarının ve toplantılarının ilk hamlede düşünüldüğü bir şehir durumuna gelmiştir (ALTSO, 2014).

Alanya’nın 2015 yılında 13 adet kardeş şehri bulunmaktadır. Bunlar;

- Gladbeck – Almanya

- Schwechat – Avusturya
- SpindleruvMlyn – Çek Cumhuriyeti
- Fushun – Çin
- Rovaniemi – Finlandiya
- Almunecar – İspanya
- Boras – İsveç
- Talsi – Latvia (Letonya)
- Trakai – Litvanya
- Keszthely – Macaristan
- Wodzislaw – Polonya
- Moscow – Rusya
- Nea Ionia – Yunanistan³

İlçede resmi ve sivil pek çok kurum faaliyetlerini uluslararası boyutta yürütmektedir. Halk, günlük hayatta çok kültürlü bir toplumsal ortamda yaşamaktadır.

Alanya, Akdeniz kıyısında olması, yıl boyunca güneşli iklimi, tarihi ve doğal güzelliklere sahip olması gibi nedenlerle Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinin başında gelmektedir. Bu yüzden kenti yılda milyonlarca yerli ve yabancı insan kısa süreliğine ziyaret etmektedir. Bu kısa süreli tatiller sonucunda gezip gören insanların bazıları ise buraya yerleşme kararı almaktadır. Kent, merkezi ve bütün ilçeleriyle birlikte çok kültürlü bir toplum yapısına sahiptir. Bu durum hem deniz turizmi hem de yerleşik yabancıların varlığından kaynaklanmaktadır. Deniz turizmi etkinlikleri kapsamında tüm dünya ülkelerinden farklı kültürel özelliklere sahip insanlar burada bir araya gelmektedirler. Ve yerli halk ile hizmet sektöründe, alışveriş ve geziler sırasında etkileşim içine girmektedirler. Bu durum toplumlar arası kültürel alışverişi de beraberinde getirmektedir. Yerleşik yabancılar ile Türk toplumunun sosyokültürel etkileşimi ise tüm yıl boyunca her alanda sürmektedir.

Alanya'ya ilk yabancı yerleşimi 1960'lı yıllarda gerçekleşmiş ve bugüne kadar hızı artarak devam etmiştir. İlk yerleşen yabancıların Türk'le evlenen Alman bir kadın olduğu bilinmektedir. Özellikle 1990'lardan sonra turizm, iletişim ve ulaşım ağlarının

³ <http://www.alanya.bel.tr/S/270/Kardes-Sehirler> adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 07.12.2015

da iyice gelişmesiyle başta Almanya, Rusya, Ukrayna ve Hollanda gibi ülkelerden olmak üzere Alanya'ya yabancı göçü iyice artmıştır. 2010 yılı sonrasına baktığımızda sayıları 20000 den fazla yeni Alanyalı yaşamını bu kentte sürdürmektedir.

Yeni Alanyalılar, ibadethanelerinde kendi ülkelerinden gelen din görevlisi eşliğinde haftanın belirli günlerinde dini programlarını özgürce yapmaktadırlar. Bu konuda yapılan sözlü görüşmelerde Alanya'da dini açıdan herhangi bir baskı hissetmediklerini, kendi ülkeleri kadar rahat hareket edebildiklerini ifade etmektedirler.

Toplumsal hayatın her alanında aktif olarak yer alan Yeni Alanyalılara ait çok sayıda gayrimenkul, basın yayın organları, ticari işyerleri mevcuttur. Ayrıca Klassika-M International Russian School⁴ adında Ruslara ait özel bir okul bulunmaktadır. Bunların yanında genellikle her milletin kendi üyelerine yönelik kurdukları çok sayıda dernek bulunmaktadır. Derneklerin amaçları genel olarak kendi milletlerinden olan yeni Alanyalılara özellikle dil ve kültürel uyum sağlama konularında destek olmaktır. Örneğin "EDURUS Uluslararası Eğitim ve Danışmanlık" derneği, kültürlerarası ve kişisel gelişim merkezi şeklinde faaliyetlerini yürütmektedir. Rus kökenli ailelerin çocuklarına özellikle Türkçeyi öğretmek amacıyla kurslar düzenlemektedir. Okul saatleri dışında düzenlenen kurslarda öğrencilere özellikle dil eğitimi vererek dersleri daha rahat anlamaları konusunda akademik destek sağlamaktadır. Öğrenci-veli-dernek işbirliğiyle çalışmaktadırlar. Çünkü veliler ve öğrenciler birlikte dil problemi yaşamaktadırlar. Öğrenciler Türkçeyi bilmeme veya az bilme nedeniyle okullarda dersleri anlamakta ve ev ödevlerini yapmakta zorlanmaktadırlar. Yine dil yetersizliği nedeniyle veliler de çocuklarının ödevlerine yardımcı olmakta zorlanmaktadırlar. Bugünkü Türk Milli Eğitim sistemi içerisinde yabancı uyruklu öğrencilerin dil problemlerine çözüm olabilecek uygulamaların yetersizliği, yeni Alanyalıları kendi imkânlarıyla dil öğrenme çabasına itmektedir. Sosyokültürel açıdan ise doğal ve tarihi mekânlara geziler düzenleme, tiyatro, müzik, resim gibi sanatsal sergiler açma, yabancılara ve Türklere ait milli ve dini bayramlara katılma gibi etkinlikler derneğin faaliyetleri arasında bulunmaktadır.

⁴ Kestel Beldesinde yer alan okul 2014-2015 Eğitim Öğretim yılında açılmıştır.

Alanya Belediyesi bünyesinde, farklı milletlerden üyelere sahip olan “Yabancılar Meclisi” bulunmaktadır. Bu meclis yeni Alanyalıların ekonomik, kültürel, sosyal, siyasal bütün sorunlarıyla ilgilenmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve yabancı ülkelerin konsolosluklarıyla bağlantılı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Meclisin en önemli amacı, yeni Alanyalıların oryantasyonunu ve yerli Türk halk ile kaynaşmalarını sağlamak olarak ifade edilmektedir. Resmi ziyaretler, dini ve milli bayram kutlamaları, tarihi ve doğal alanlara kültür gezileri, çeşitli eğitim ve sağlık kuruluşlarına yardım kampanyaları, sanatsal ve kültürel aktiviteler, kısacası yeni Alanyalılar için yapılabilecek her şey meclisin faaliyetleri arasında bulunmaktadır.⁵

2.8. Yabancıların Alanya’yı Yerleşim Yeri Olarak Seçmelerinin Genel Sebepleri

Alanya’da mevsimlik deniz turizmine olan yoğun ilgilin en önemli nedeni olan ılıman ve sıcak iklim şartları, yabancı uyruklu insanların Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçme sebeplerinin de başında gelmektedir. Alanya’da yıl içinde güneşli ve sıcak gün sayısı fazladır ve bu durum özellikle Kuzey Avrupa ve İskandinav ülkeleri ile Rusya, İngiltere gibi soğuk iklim tiplerine sahip ülkelerdeki pek çok insanın ilgisini çekmektedir. Bu insanlar aynı zamanda kendi memleketlerindeki yıl boyunca hâkim olan soğuk ve yağışlı havadan da uzaklaşmayı amaçlamaktadırlar. Alanya’ya dış göçün ilk başladığı yıllarda daha çok orta yaş ve özellikle emeklilik yaşındaki yabancı uyruklu insanlar Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçmekteyken son dönemlerde gençler, hatta çocuklar da buraya kalıcı olarak yerleşmektedirler. Yaşlı kategorisindeki insanlar hayatlarının son dönemini özellikle sağlık açısından bol güneşli bir atmosferde geçirmek istemektedirler. Genç nüfus ise tüm hayatlarını sıcak bir iklimde geçirmenin kendilerini fiziksel ve psikolojik olarak daha iyi hissetmelerini sağlayacağını düşünmektedirler. Yeni Alanyalılar için güneşli bir güne uyanmak en önemli mutluluk sebeplerinden birisidir. Güneşli havayı özellikle sağlıklı yaşam açısından değerlendirmektedirler.

⁵ Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisininin Alanya Kaymakamını ziyareti fotoğrafı için bakınız ek:7

“Alanya’nın tercih edilmesindeki ikinci neden ucuz yaşamdır” (Baltacı, 2011, s.36).Türkiye, dünya turizm piyasasında ucuz bir pazardır. Özellikle İspanya, İtalya, Fransa gibi Avrupa ülkelerinin turizm etkinlikleri ile karşılaştırıldığında Türkiye turistler için daha ekonomik bir seçenektir. Alanya ilçesi sezonluk deniz turizminin ucuz olduğu kadar ikinci bir konut alıp yerleşmek için de ekonomik bir destinasyondur. Özellikle Türk Lirasının Euro ve Dolar karşısındaki değeri yabancı uyruklu insanların buradaki yaşamı ucuz olarak algılamalarına sebep olmaktadır. Örneğin İngiltere’de emekli maaşı ile zor şartlarda yaşayan bir insan Alanya’da lüks bir hayat sürebilmektedir. Çünkü burada parasının değeri birkaç kat artmaktadır. Zengin olmayan insanlar adeta zengin gibi yaşayabilmektedirler.

Eğitim, sağlık ve ulaşım gibi kamusal sektörlerin Avrupa ülkelerine göre daha ucuz ve kolay ulaşılabilir olması da Yeni Alanyalılar için cazip bir durumdur. Bir Avrupa ülkesi standartlarına göre çok az denebilecek bir parayla çocuklarını özel okullara gönderebilmekte ve aynı şekilde hastanelerde sağlık hizmeti alabilmektedirler. Yine çok ucuz rakamlara ulaşım sağlayabilmekte, Türkiye içinde farklı tarihi, doğal ve sosyokültürel bölgelere geziler düzenleyebilmektedirler.

Türkiye hem evlilik göçü veren hem de alan bir ülkedir. Özellikle yabancı uyruklu kadınların Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçme nedenlerinden önemli bir tanesi evliliğdir. “Evlilik göçü; evlenen eşlerden birinin veya her ikisinin birden, evlilik öncesinde yaşadığı yerden eşinin yanına veya farklı bir yere taşınmasını” (Özgür ve Aydın, 2010, s. 21) anlatır” (akt. Deniz ve Özgür, 2013, s.152). Tüm milletlerde var olmakla birlikte bir Türk ile evlenerek Türkiye’ye yerleşme düşüncesi Ruslar arasında daha yaygındır. “Rus kadınlar, eşleriyle genellikle Antalya’da tatil için veya kısa süreli çalışma amaçlı geldiğinde tanışmaktadır. Rus kadınları evlilik göçüne motive eden temel unsur, daha iyi bir yaşama ulaşma isteğidir” (Deniz ve Özgür, 2013 s.151). Rus kadınlar özellikle turizm sektöründe yabancı dil bilmeleri sebebiyle rahatlıkla iş bulabilmektedirler. Türklerle evlilik yapan Rus kadınlar, hem aile kurmakta hem de iş hayatına atılarak ekonomik ve sosyal özgürlüklerini kazanmaktadırlar. “Evlilikle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı hakkını kazanan Ruslar, bugün Antalya’da büyük bir hız ve yaygın bir etkiyle oluşan Rus topluluğunu geliştiren en dinamik çekirdek

gruptur” (Deniz ve Özgür, 2013, s.157). Diğer ülkelerden de kadınlar evlilik sebebiyle Alanya’ya yerleşmektedirler.

Melez evliliklerden dünyaya gelen çocuklar, bebekliklerinden itibaren çok kültürlü bir aile ortamında yaşamaktadırlar. Yeme içme, giyinme, spor, sanat, kültür gibi aile içi uygulamalarda çok kültürlü deneyimler kazanmaktadırlar. Aynı anda iki farklı ana dil öğrenmektedirler. Özellikle melez ailelerde çocuğun eğitimi çok önemlidir. Çünkü normal ailelere göre aile içinde anne baba arasında farklılıklar daha fazla görülmektedir. Bu da çocukların kişilik gelişimleri üzerinde etkili olmaktadır. Bu anlamda melez aileler çocuklarının okullardaki eğitimlerine özellikle dikkat etmekte ve çocuklarına özel kurslardan veya belediye, kaymakamlık gibi kurumlardan dilsel, kültürel, sanatsal vb. konularda destek aldılmaktadır. Çocuklarının okullarda, kurslarda, çeşitli bilimsel, kültürel ve sanatsal aktivitelerde bilinçli bir şekilde kültürleneceğine inanmaktadırlar.

Türklerin yardımsever ve misafirperver davranışları yabancıların Alanya’yı yerleşim alanı olarak seçme nedenlerinden biridir. Yeni Alanyalıların çoğunluğu Türklerin sıcakkanlı ve misafirperver olduğunu düşünmektedirler. Bazıları ise günlük hayatta çevrelerindeki bazı esnafların ya da şahısların kendileriyle sadece ekonomik çıkar amacıyla olumlu ilişki kurduklarını ifade etmektedirler. Ancak bu oran Türklerden herhangi bir ekonomik çıkar amacı gütmeyen dostça ve yardımsever bir şekilde davrananlara göre düşüktür. Hollanda asıllı bir çiftin yaşadıkları şu olay onların Türklere bakış açılarını bir örnek teşkil etmektedir. Şöyle anlatmışlardır:

“Güneşli bir kış günü öğleden sonra motosikletimizle Toroslara doğru 30 km. kadar uzak bir köy yoluna doğru doğa gezisine çıktık. Köyün olduğu bölgeye vardığımızda akşam olmak üzereydi ve orada motosikletimiz arıza yaptı. Hava soğuktu ve yardım alabileceğimiz kimse yoktu. Bir hayli ilerden yaşlı bir kişi bizi gördü ve yanımıza geldi. 60 yaşlarında bir kişiydi. Bir kelime bile yabancı dil bilmiyordu. Ama el işaretleriyle bizi evine çağırdı. Ateş yanan bir ocağın kenarına oturtular. Bana bir kadının şalvarını ve kazağını giydirdiler ısınmam için. Bize çorba ikram ettiler. O çorba çok lezzetliydi. Daha sonra adını öğrendim. Tarhana çorbası. Ve evdeki erkekler birileriyle telefonla konuştular. Meğer motosikletimizi

tamir edecek bir usta çağırılmışlar. Çağırdıkları usta motosikletimizi tamir etti. Sorun çok küçükmüş. Para ödemek istedik ama kabul etmediler. Çok teşekkür ettik ama sanırım bizi anlamadılar. Güler yüzle bizi uğurladılar. Açıkça söylemek gerekirse böyle bir misafirperverlik örneğine bir Avrupa ülkesinde rastlamak biraz zordur. Türkiye’yi, Alanya’yı ve Türkleri seviyoruz...”

Yeni Alanyalılarından bazıları buraya yerleşme sebeplerini ise kentin çok küçük ama aynı zamanda gelişmiş Avrupai bir yapısı olmasına bağlamaktadırlar. Gelişmiş yapısı içinde ulaşım, alışveriş, iletişim vb. sosyal hayat unsurlarının kolaylığı yabancılara cazip gelen etkenler arasındadır. Kentte yılın farklı dönemlerinde farklı uluslararası etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Örneğin Noel kutlamaları, AB günü kutlamaları, Uluslararası Turizm ve Sanat Festivali vb.⁶

Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisi ve Alanya’da Yeni Alanyalıları yönelik faaliyet gösteren basın yayın organlarının (Örneğin “Hello Alanya” ve “Turkey Inter Culture Magazine” Dergileri) reklamları da yabancıların Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçmelerinde etkilidir. Bu kurumlar gerek Türkiye içinde gerekse yurtdışında Alanya’daki yabancı yerleşimi ile ilgili insanları bilgilendirmekte ve davet etmektedirler. Dolayısıyla henüz hiç Alanya’ya gelmemiş bir insan bile daha kendi ülkesindeyken burada yaşayan yabancıların ekonomik, sosyal, kültürel, ticari vb. hayat şartları hakkında detaylı bilgi sahibi olabilmektedir.

Tüm bu açıklananlardan başka yabancıların Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçme nedenlerine onlarca madde daha eklenebilir.

Alanya’ya yerleşme kararı alan yabancı kişilerin, Alanya’yı tercih etmelerinin diğer nedenleri şu şekilde sıralanmaktadır (USAK, 2008, ss. 17 – 22, Südaş, 2006, ss. 785 – 786, Tuulentie, 2007, s.296);

- İleri yaştaki (50 yaş ve üzeri) yabancı bayanların evlenmek için yaptıkları yerleşmeler,
- Türkiye’nin Avrupa birliği üyeliğine yaklaşması,

⁶ Alanya Kaymakamı ve Belediye Başkanının da katılımıyla 9 Mayıs 2015 AB günü etkinlikleri fotoğrafı için bakınız ek: 8

- Orijin ülkelerde küresel ısınmanın olumsuz etkilerinin hissedilir derecelere ulaşması,
- Kişilerin Avrupa’da istedikleri iş imkânlarını bulamamaları,
- Yerleşilen yabancı ülkelerde dil sorunu yaşamamak için, kendi ülke vatandaşlarının yoğunlukta olduğu yörelerin tercih edilmesi,
- Orijin ülke hükümetlerinin yaşlı kesimin sorunlarından kurtulmak için bu kesimi özellikle Türkiye gibi yaşamın ucuz olduğu yerlere yönlendirmesi (İngiltere, Norveç vs.),
- “Deniz – güneş – kum eksenindeki kıyı turizminin dayandığı doğal koşulların yanı sıra, gün batımından dağlık manzaralara, mağaralardan akarsulara pek çok doğal çekicilik” ile ilçenin iç içe olması,
- Macera ve merak,
- Kültürel çekicilikler ve huzur (akt. Baltacı, 2011, s.38-39).

2.8.1. Yeni Alanyalı-yerli halk etkileşimi

Yeni Alanyalılarla yerli Türk halk arasında pozitif veya negatif yönde pek çok etkileşim yaşanmaktadır. Herhangi bir binaya ya da caddeye yeni yerleşen yabancı insanlar, belirli bir süre pasif ve çekingen davranmaktadırlar. Türk halk ile iletişimleri karşılıklı olarak sınırlı yaşanmaktadır. Yapılan bazı çalışmalarda “kültür içi etkileşimlerle karşılaştırıldığında, kültürlerarası etkileşimlerin daha fazla belirsizliğe (Gudykunst, 1983; Gudykunst, Chua ve Gray, 1987), daha fazla endişeye (Stephan ve Stephan, 1985) ve özellikle ilk tanışmalarda iletişim kalitesinin daha düşük olmasına (Hubbert, Guerrero ve Gudykunst, 1999) neden olduğunun algılandığı tespit edilmiştir”(Aliyev, 2011, s.4). Bu tespit Alanya örneği için de geçerlidir. Yerleşimin ardından zaman geçtikçe Yeni Alanyalılar kendilerini aynı sosyokültürel ortamdaki bütün haklara sahip olarak görmekte-dirler. Bunun sonucunda da iletişim ve etkileşim giderek artmaktadır. Çünkü “kültürlerarası iletişim, herhangi bir yerde, bir kültürün üyesinin başka bir kültürün üyesini etkilemek amacı ile gönderdiği mesajın alınması durumunda ortaya çıkar”(Aliyev, 2011, s.8). Karşılıklı mesaj alışverişinin gerçekleşmesi ise zamanla insanların birbirlerinin varlığını kabul etmeleri sonucu ortaya çıkmaktadır. Karşılıklı iletişim ve etkileşimin çok farklı boyutları bulunmaktadır. Örneğin “Öztürk ve

arkadaşları (2007, s.23)'nın yapmış olduğu araştırmanın sonuçlarında yerli halkın jest ve mimiklerinde, yemek yeme alışkanlıklarında, giyim ve konuşma tarzlarında, evlilik anlayışında (evlilik yaşı, evlilik biçimi, tören ve nikâh tipi vb.) farklılaşmalar, alkol ve sigara kullanma oranlarında artışlar olduğu görülmüştür” (Baltacı, 2011, s.47). Görüldüğü gibi insanların psikososyal yapılarında çok küçük davranış biçimlerinden çok büyük sosyal olgulara bakış açılarına kadar önemli değişiklikler meydana gelebilmektedir.

İletişim sağlamada en önemli araçların başında dil gelmektedir. Yeni yerleşen yabancı insanlar genellikle başta Türkçeyi bilmemekte veya çok az bilmektedirler. Aynı şekilde yerli Türk halkın yabancı dil seviyesi de genel olarak düşüktür. Genellikle yeni yerleşen yabancılar zamanla Türkçe öğrenme gayreti içine girmektedirler. Bu da onları iletişim kurmada rahatlatmaktadır. Bazı yabancılar ise yıllar geçse de Türkçe öğrenmeme konusunda ısrarcı davranabilmektedirler.

Dilin özellikle Türk halkı üzerindeki etkisine baktığımızda saf Türkçenin yozlaşması, günlük kullandıkları Türkçenin içine yabancı kelimelerin girmesi gibi konular karşımıza çıkmaktadır.

Önemli etkileşim araçlarından birisi ise evliliğdir. Genellikle yabancı gelin sahibi olan ailelerde yabancılara karşı pozitif bir yaklaşım söz konusudur. Yabancı uyruklu gelinlerini kendi ailelerinden biri gibi görmekte, dolayısıyla ailede her iki tarafta da yeme içme, giyim, temizlik, sosyal aktiviteler vb. konularda değişimler yaşanmaktadır. Bu noktada etkileşimler olumlu ya da olumsuz olabilmektedir.

Yeni Alanyalılarla Türk halkın önemli etkileşim alanlarından birisi de sosyal aktivitelerdir. Örneğin en son 15.si düzenlenen Uluslararası Turizm ve Sanat Festivali ve 6.sı düzenlenen Noel Pazarı etkinliklerine Yeni Alanyalıların yanında yerli halktan da binlerce kişi katılmaktadır. 79 farklı milletten ve farklı dinlerden insanlar bu etkinliklerde bir araya gelmekte, karşılıklı olarak iletişim kurmaktadır. Bu kutlamalara Alanya Belediye Başkanı, Alanya Kaymakamı ve birçok yönetici katılmaktadır.

Aşağıda yer alan haber 2016 yılbaşı için düzenlenen Noel Pazarı etkinliğini özetlemektedir.⁷

Alanya Yabancılar Meclisi tarafından yerleşik yabancılar için düzenlenen '6. Uluslararası Alanya Noel Pazarı gerçekleştirildi. Alanya Belediye binası arkasında düzenlenen yabancı dernekler ve sivil toplum kuruluşlarının açtığı hediyelik, sergi, yiyecek ve içecek stantlarının yer aldığı organizasyona Alanya Kaymakamı Hasan Tanrıseven, Alanya Belediye Başkanı Adem Murat Yücel, Alanya Yabancılar Meclisi Başkanı Abdullah Karaoğlu, Litvanya'nın Ankara Büyükelçisi Audrius Bruzga, yerleşik yabancılar ile vatandaşlar katıldı. Alanya Yabancılar Meclisi sözcülerinin konuşmalarıyla başlayan Noel Pazarı'nın açılış konuşmasını Yabancılar Meclisi Başkanı Karaoğlu yaptı. Karaoğlu, farklı dinlere mensup insanların bir arada barış, huzur, kardeşlik ve saygı içerisinde beraber yaşamalarının dünyaya en büyük örnek olduğunu söyledi. Karaoğlu, "Bugün Noel'i kutluyoruz. Ramazan ayında beraber iftar açıyoruz. Bundan güzel entegrasyon hiçbir yerde olamaz. Bu gerçek bir örnek" dedi.

“AMACIMIZ SİZLERİN MUTLULUĞU”

Başkan Yücel de, "Dostluğun ve kardeşliğin en güzel örneğini vatandaşlar ve Yeni Alanyalı dostlarımızla bu alanda tekrar yaşıyoruz. Burada yabancı derneklerin yanı sıra Alanya'dan da çok sayıda sivil toplum kuruluşu ve işletme stant açarak kültürümüzü sergiliyor. Bu meydana insana saygı ve kültürel zenginliklerin sonuçlarını hep birlikte görüyoruz. Dünyanın sayılı turizm merkezlerinden biri olan Alanya 79 milletten 17 bin yerleşik ve 37 bin mülk sahibi yabancıya ev sahipliği yapabiliyorsa, bu da sizlere verdiğimiz değerlerin bir göstergesi. 1453'te Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethindeki hoşgörü bizim ülkemizde hala aynı şekilde devam ediyor. Atalarımızdan miras aldığımız Türk-İslam medeniyeti hoşgörüsünü bizler de sonsuza kadar yaşatmayı hedefliyoruz. Belediye olarak bizim görevimiz kendi halkımızla birlikte sizlerin de mutluluğu ve refahı için aynı anlayışla çalışıyoruz" şeklinde konuştu.

“NOEL PAZARI SEMBOLDÜR”

Kaymakam Tanrıseven de, "Alanya yerli ve yabancıların barış ortamı içerisinde kucaklaştığı eşsiz yörelerden birisi. Alanya dünyanın dört bir yanından turistlere ev sahipliği yapıyor. Noel Pazarı, Türkiye'de eşsiz bir konumdadır. Noel Pazarı'nı gezdiğimde kendimi bir Avrupa kentinde hissettim. Avrupa'da da bu sezonda çeşitli Noel pazarları kuruluyor. Bu pazar Alanya'da dili, dini, kültürü, inancı ne olursa olsun herkesin bir arada mutlu bir şekilde inancını yaşayabildiğini ve özgürce hareket edebildiğini gösteriyor. Noel Pazarı, bu vesileyle birliğe, dirliğe

⁷ 2016 Noel Pazarı etkinliklerinde Alman Kilise Derneği ve genel bir görünüm fotoğrafları için bakınız ek: 9 ve 10

ve hoşgörüyü en güzel bir mesaj, sembol ve örnek" diye konuştu. Noel Pazarı sonra koro ve müzik gruplarının seslendirdiği şarkılarla devam etti.

BAHÇEŞEHİR DE NOEL'DEYDİ

Öte yandan, Bahçeşehir Koleji Alanya Okul Aile Birliği üyeleri de sosyal sorumluluk projeleri için kendi emekleriyle yaptıkları birbirinden güzel ürünlerle Noel Pazarı'nda yerini aldı. Okul aile birliği üyelerine destek olmak için veliler, öğretmenler ve öğrenciler de Noel Pazarı'ndaki standı ziyaret ettiler. Bahçeşehir Koleji Alanya Okul Aile Birliği standı, renkli sunumu ve yılbaşı için özel konseptli ürünleriyle pazarın gözdesi oldu.⁸

Bununla birlikte Yeni Alanyalılar da yerli halkın Ramazan ayında düzenlediği iftar programına katılmaktadırlar. Burada dini ve sosyal değerlere karşılıklı saygı gösterildiği ve insanların birbirlerini destekledikleri görülmektedir. 2016 yılı Ramazan ayında Alanya Müftülüğü tarafından Yeni Alanyalılara yönelik düzenlenen iftar yemeği programı Alanya Belediyesi resmi internet sitesinde şu şekilde yer almıştır:

MÜFTÜ TOPAL, YENİ ALANYALILARI “İYİLİK SOFRASI”NDA BULUŞTURDU
24.06.2016 22:14:00

Alanya'da yaşayan yerleşik yabancılar, Alanya Müftüsü Mustafa Topal'ın düzenlediği “İyilik Sofrası”nda buluştu. Farklı inanış, farklı dinlere mensup insanlar arasında iyilik köprüsü kurmak için Alanya Müftüsü Mustafa Topal, yerleşik yabancıları (Yeni Alanyalılar) 4. kez düzenlediği “İyilik Sofrası”nda bir araya getirdi.

Yaklaşık 500 gayrimüslimin davet edildiği iftar yemeğine, Alanya Kaymakamı Hasan Tanrıseven, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı, Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Kula, Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisi Başkanı Abdullah Karaoğlu, Yabancılar Meclisi Üyeleri, organizasyona destek veren STK temsilcileri, Hür-Türk, Alman, Rus, Danimarka, Litvanya, Polonya, Fin Derneklerinin üyeleri, Alman, Rus, Hollanda ve Norveç Kilisesi papazları, fahri konsoloslar ve şehirde yaşayan çok sayıda yabancı katıldı.

İftar sonrası Alanya'da görevli Rus, Hollanda, Norveç ve Alman papazlarla ortak bir hoşgörü bildirisi okuyan Alanya Müftüsü Mustafa Topal, şunları kaydetti: “Diyaret İşleri Başkanlığı tarafından her yıl organize edilen geleneksel iftar programını bu yıl da devam ettiriyoruz. Din, dil, ırk farkı gözetmeksizin şehrimizde yaşayan Yeni Alanyalı konuklarımızı iftar sofrasında buluşturduk. Onlara İngilizce, Rusça, Norveççe ve Almanca kültürümüz ve İslam'ın hoşgörüsünden örnekler anlattık.”

Müftü Topal, “Bugün Alanya'da Müslümanlar olarak bizi yaratan Allah'ımızın

⁸ <http://www.yenialanya.com/guncel/noel-coskusu-boyle-yasandi-h147720.html> adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 14.12.2015

verdiği rızıklarla orucumuzu açtık. Soframızı diğer dinlerden olan komşularımızla paylaştık. Hepimizi yaratan yaratıcının verdiği rızıklar etrafında bir araya geldik. Hepinize teşekkür ederim” dedi.⁹

Günümüzde Türkiye’de farklı kültürlerin bir arada barış ve huzur içinde yaşamlarını sürdürdükleri görülmektedir. “İslâmiyet’in ‘Biz insanları kavim kavim yarattık ki konuşup anlaşabilsinler’ hükmü ve insanlık gereği, bireylerin din, dil ve kültürel farklılıklarının doğal karşılanması beklenir (Akbiyık, 2012, s.334). Alanya örneğinde de farklı milletlerden insanlar bu anlayış çerçevesinde hayatlarını idame ettirmektedirler.¹⁰

Yeni Alanyalıların düzenledikleri kermes etkinliklerine yerli Türk halkı da katılmaktadır. Aynı şekilde yerli Türk halkın düzenlediği kermes vb. etkinliklere de Yeni Alanyalılar destek vermektedir. Yeni Alanyalılar, yerli halkın düğün, cenaze, doğum günü, milli bayram vb. etkinliklerine katılmaktadırlar.

Yeni Alanyalılarla yerli halkın başka bir etkileşim alanı ise ticari faaliyetlerdir. Alanya’da çok sayıda işyerinde Yeni Alanyalı insanlarla yerli halk beraber çalışmaktadır. Yine çok sayıda ticari faaliyet ortak yürütülmektedir. Özellikle emlak, inşaat ve turizm sektörlerinde yabancı uyruklu vatandaşlarla Türkler ortaklıklar kurmakta, işlerini yurtdışı boyutuyla birlikte yürütmektedirler. Şüphesiz gerek çalışan, gerekse işveren konumunda olsun ekonomik hayatta yerli halk ile Yeni Alanyalılar arasında iş arkadaşlıkları, dostluklar, ya da olumsuz etkileşimler yaşanmaktadır.

Alanya’da belirli bölgelerin, sitelerin veya binaların sadece Yeni Alanyalıları yönelik yaşam alanı olarak kullanılması bazı olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Bu durum özellikle Yeni Alanyalılarla yerli halkın etkileşimini kısıtlamakta, dolayısıyla karşılıklı olarak dil öğrenimi de zorlaşmaktadır. Yeni Alanyalıların Türklerin sosyokültürel yapısına oryantasyonu zorlaşmaktadır. Her iki tarafın da birbirine daha soğuk bakmasına neden olmaktadır. Hatta durumun daha ciddi boyutları olduğunu düşünen insanlar da bulunmaktadır.

TÜBİTAK (2008,s. 95,104) tarafından desteklenen, Kuşadası (391 kişi) ve Didim (384 kişi) halkının yabancıların yörede konut edinmelerine yönelik tutumlarını ve bunun turizme etkilerini algılamaları üzerine yapılmış olan projede çok önemli bulgulara rastlanmıştır. Kuşadası ve Didim örneklem gruplarının yarısından fazlası konut edinimi yoluyla yöreye yerleşen yabancıların gizli misyonerlik faaliyeti yürütebileceği endişesini taşımaktadır. Ayrıca her iki örneklem grubu da yabancı kişilere konut edinme hakkı yerine uzun süreli kiralama hakkı tanınmasını istemektedir (Baltacı, 2011, s.47).

⁹ <http://alanya.bel.tr/Haber/18776/MUFTU-TOPAL--YENI-ALANYALILARI--IYILIK-SOFRASI-NDA-BULUSTURDU> adresinden alınmıştır. Erişim tarihi: 29.06.2016. Bu haber 26.06.2016 Hürriyet gazetesi Akdeniz ekinde de yer almıştır bakınız ek: 5

¹⁰Antalya V. Deepo Rus-Ukrayna ve Türk Kültürleri Dostluk Şenliğinde yerleşik yabancılar fotoğrafı için bakınız ek: 6

Aynı bakış açısına sahip insanlar Alanya’da da bulunmaktadır. Yeni Alanyalılarından bazıları yerli Türk halk ile iletişimlerini sınırlı tutmakta ya da hiç iletişim kurmamaktadırlar. Bu durum da karşılıklı pozitif düşüncüyü sekteye uğratmaktadır.

Tüm bunlarla birlikte Yeni Alanyalılarla yerli Türk halkın etkileşimi daha çok yerli genç nüfus üzerinde hissedilmektedir. Birçok yerli genç insan yeni gelen Avrupalı kültürü hayat tarzı olarak benimsemektedir. Genç nüfus üzerinde etkili olan değişimler genel olarak şöyle sıralanabilir:

- Dilin değişmesi ve konuşulan Türkçeye yabancı sözcüklerin girmesi (Ok, Come on, Lets go gibi...)
- Yeme içme, giyim ve eğlence tarzının değişmesi. Örneğin İskandinav ülkelerinde yılın modası olan özel baskılı bir t-shirt tarzını veya saç kesim stilini Alanya’da aynı dönemde çok sayıda Türk gençte görmek mümkündür. Yine Türk gençlerin eğlence anlayışı, daha çok alkol ve sigara tüketmek, daha çok disko ve barlarda vakit geçirmek şeklinde değişmektedir.
- Evliliğe ve aile içi değerlere bakış açısında değişme. Çok sayıda Türk genç, turizmin de etkisiyle evliliğin resmi ve dini boyutunu yok saymaya başlamaktadır.
- Sosyal ve kültürel değerlere bakış açısında değişme. Türkiye’nin dört bir yanından ve Alanya’nın da kırsal kesimlerinden gelen genç nüfus, köyleri ve memleketlerindeki akraba ve dostları ile bağlantılarını zayıflatmakta, dini ve milli bayramlarda dahi ziyaretleri ve kutlamaları önemsememektedir.
- Ekonomiye bakış açısında değişme. Yerli genç nüfus, Yeni Alanyalılarla ve turist müşterilerle ne kadar çok beraber vakit geçirirlerse o kadar çok döviz kazanacaklarını düşünmekte, bu durum hayatlarındaki en önemli amaçları olmaya başlamaktadır.

2.9. Çok Kültürlülük

Kültür kavramının bir alt dalı olan çok kültürlülüğün kesin ve net bir tanımı bulunmamaktadır. Kavram, akla gelen ilk anlamıyla bir toplum içinde farklı etnik kökene ve sosyokültürel yapıya sahip insanların birlikte yaşamasıdır. “Çok kültürlülük; bir kavram olarak “ev sahibi toplumun içinde kültürel ve toplumsal farklılıkları ulusal birlik çerçevesinde bir dereceye kadar yükseltmek ve cesaretlendirmek” anlamına gelir

(Ramussen ve Kolarik, 1980: 312)” (akt. Demirçelik, 2012, s.16). Çok kültürlülük, farklılıkları bir arada birleştirmektir. Farklı dil, din, ırk, cinsiyet, kültür ve ekonomik yapıya sahip bireylerin ortak bir yaşam alanını paylaşması durumudur.

Dünya üzerinde sınırları belirli bir alan içerisinde kültürel açıdan çeşitlilik arz eden insanların bir arada yaşaması durumu yeni bir olgu değildir. Ancak son onlu yıllarda ülkelerin sınırları içerisinde kültürel çeşitlilik artmıştır. Küreselleşmenin etkisini şiddetli derecede hissettirdiği 21. yüzyılda teknoloji, iletişim ve ulaşım ağlarının gelişmesiyle farklı kültürlerle sahip daha çok insan yüz yüze gelmeye başlamış, dolayısıyla kültürel etkileşim artmıştır. Telefon ve özellikle de internet teknolojisindeki gelişmeler sayesinde tüm dünya ülkelerinin kültürel öğeleri birbiriyle bağlantılı hale gelmiştir. Ulusal kültürler, sınırlarının keskinliğini kaybetmeye başlamıştır. Uluslararası ortak bir kültür ise daha fazla gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda çok kültürlülük kavramı özellikle yirmi birinci yüzyılda devletlerin, milletlerin, ulusal ve uluslararası pek çok kuruluşun amaç ve eylemleri arasında yer almaya başlamıştır.

“Küreselleşmenin geldiği en son noktada ülkeler artık çok kültürlülükle yüzleşmek zorundadır” (Polat ve Ceylan, 2012, s.1033). Çok kültürlü toplumsal yapıyı avantaj ya da dezavantaj olarak gören devletler ve toplumlar bulunmaktadır. Azınlığın kültürel öğelerinin yok sayılması gerektiğini düşünen milletler olduğu gibi baskın kültürle azınlığın kültürünün ortak bir potada eritilmesi gerektiğini savunan milletler de mevcuttur.

2.9.1. Çok kültürlü eğitim

Eğitim, bireyin bilişsel, fiziksel, duyuşsal yetenek ve becerilerinin istendik yönde geliştirilmesi sürecidir. İstendik ifadesinden kasıt, bireyin davranışlarında bilinçli olarak bir değişim meydana getirmek ya da yeni davranış ve beceriler kazandırmaktır. Eğitimin sonucunda ulaşılmak istenen hedef, bireyin özellikle çocukluktan itibaren kazandığı davranış değişikliklerinin hem kendi hayatı hem de içinde yaşadığı toplumun hayatı için olumlu gelişmeler içermesidir. Bunun için eğitim çalışmalarıyla bilgi ve

kültür aktarımı sağlanmakta, toplumların istendik bir düzeye ulaşması amacıyla çalışılmaktadır. “Eğitim kavramı günümüz dünyasında ulusların, ülkelerin ve onları oluşturan toplumların geleceğinde kültür, ekonomi, insani ilişkiler, vb. her alanda bir tür ağırlık noktasıdır” (Polat ve Ceylan, 2012, s.1033). Çünkü bireyin hayatında yaşadığı en küçük davranış şekillerinden, teknoloji çağının en büyük uzay bilimleri çalışmalarına kadar hemen her şey eğitim yoluyla sağlanabilmektedir. Aileler, ülkeler ve toplumlar daha gelişmiş, daha yaşanabilir bir dünya için çocuklarının eğitimine önem vermektedirler.

Küreselleşmenin karşılıklı olarak etkileşim içinde olduğu önemli alanlardan biri eğitimidir. Eğitim, küreselleşen dünya vatandaşlarının ihtiyaçları doğrultusunda kendini yenilemek zorundayken, küreselleşme ise eğitim sayesinde gelişen bilim ve teknolojiyle birlikte etkisini ve hızını artırmaktadır. Yirmi birinci yüzyılın modern dünyasında eğitimin küreselleşmesi ve çok kültürlü bir yapıya doğru kayması sosyal ve eğitim bilimcilerin üzerinde çalıştıkları önemli bir konu haline gelmiştir. Çünkü eğitimin görevi her geçen gün değişmektedir. Daha önceleri eğitimin en önemli görevi mevcut bilgileri ve toplumun sabit değerlerini yeni nesillere aktarmak iken günümüzde ise bireyin yeni bilgiler üretmesini sağlamak, toplumun eski kültürü ile yeni kültürel değerlerini birleştirmek, hatta bireyi tüm dünyada yaşanan küresel kültüre hazırlamaktır. Küresel çağda bireyden beklenen, dünya üzerindeki farklı sosyoekonomik ve kültürel toplumlarla iletişim halinde olmak ve bu etkileşimlerde olumlu tutum ve davranışlar geliştirmektir.

Yirmi birinci yüzyılda dünyada birçok toplumun sosyal yapısı çok kültürlüdür. Buna bağlı olarak toplumların eğitim sistemleri de bireyi çok kültürlü bir hayata hazırlayacak şekilde değişmektedir. Çok kültürlü yaşam, ırkı, dini, dili, kültürü, cinsiyeti her ne olursa olsun, ‘öteki’ ne saygı duymayı öğrenmek, birlikte aynı ortamda hoşgörü ve barış içinde yaşamayı başarabilmektir. “Çok kültürlü eğitimle ilgili tanımlamalar bütünsel anlamda değerlendirildiğinde, insan haklarına saygı duyma, kültürel farklılıkları hoş karşılama, eğitimde fırsat eşitliği, kültürel çeşitliliği yansıtıcı eğitim ortamları düzenleme, farklı bakış açılarını ve fikirleri analiz etme öğelerinin

ortak paydaşlar olduğu görülmektedir” (Cırık, 2008, s.29). Eğitimin çok kültürlü bir hâl alması öncelikle toplumun kültürel yapısının çeşitlenmesiyle başlar. “Çok kültürlü eğitim yaklaşımı Amerika Birleşik Devletleri’nde 1960’lı yıllarda başlayan azınlık hakları hareketleriyle doğmuş ve günümüzde öğrencilerin kültürel farklılıklarının dikkate alınarak, eğitimin eşitlik ve adalet ilkeleri çerçevesinde geliştirilmesini benimsemiştir” (Açıkalın, 2010, s.1227). Çok kültürlü eğitim yaklaşımı, ABD’nin çok uluslu toplumsal yapısından doğmuştur. İlerleyen süreçte ise uluslararası göçler sonucunda toplumsal yapısı çok kültürlü olan bütün ülkelerin sosyal ve eğitim politikalarında yer edinmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin Dışişleri, İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıklarının uluslararası göçler sonucunda Türkiye’de ortaya çıkan çok kültürlü toplum yapısı ve buna bağlı çok kültürlü eğitim ihtiyacıyla ilgili politikaları bulunmaktadır. Örneğin İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün göçmen çocuklarla ilgili çalışmaları bulunmaktadır.

Çok kültürlü eğitimin temel hedefinde bir ülkede yaşayan bütün vatandaşların dillerine, dinlerine, etnik kökenlerine, cinsiyetlerine, kültürel geçmişlerine ve sosyoekonomik seviyelerine bakılmaksızın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirerek fırsat eşitliğini sağlama vardır.

Özellikle çok kültürlü ailesel ve toplumsal ortamda yaşayan öğrenciler herhangi bir olay ya da olguyu tek kültürlü ortamda yaşayan öğrencilere göre daha farklı algılamakta ve yorumlamaktadırlar. Farklılıklar sosyal ve kültürel zenginliklerdir. Farklılıkları yok saymak yerine saygı duyarak varlığını kabullenmek gelecek kuşaklar için neredeyse zorunlu bir davranış haline gelmektedir. Öğretmenler öğrencilere fiziksel ve sosyal açıdan farklılıklarla zenginleştirilmiş mekânlar sağlamalıdır. Çok kültürlü öğrenci gruplarında çok kültürlü sosyal yapı zaten kendiliğinden mevcuttur. Öğretmen bunu geliştirmeli ve gerek derslerde, gerekse sosyal gelişim projelerinde avantaj olarak kullanılmalıdır. Özellikle sosyal bilgiler derslerinde çok kültürlü sınıf ortamında kültürel bir konuyu farklı öğrenciler zihinlerinde kendi kültürel öğelerine göre farklı şekillerde yapılandırabilmektedirler. Bu durumda öğretmenin her bir öğrencinin zihinsel ve kültürel yapı farklılığının farkında olması, öğrencilerin konuyu küresel ölçekte istendik bir açıdan yapılandırması yönünde çalışmalar yapması gerekmektedir. Çok kültürlü sınıf ortamlarında her bir öğrencinin çok farklı sosyokültürel yaşam tarzları olabilmektedir.

Öğretmen öncelikle kendisi bu farklı yapılara saygı duymalı, öğrencilerin de birbirlerine saygı duymalarını sağlamalıdır. Çok kültürlü öğrenci gruplarında her bir öğrencinin sosyokültürel yaşamı tek kültürlü öğrenci gruplarına göre daha fazla önem arz etmektedir. Bu bağlamda öğretimin daha da bireysel düşünülmesi ve tasarlanması gerekmektedir.

Öğretmenin karşısındaki öğrencilere sosyokültürel açıdan faydalı olabilmesi için öncelikle kendi değerlerinin farkında olması gerekmektedir. Kendi toplumsal ve kültürel değer yargılarının farkında olan öğretmen empatik bir bakış açısıyla öğrencilerin gelişimlerine katkıda bulunabilmektedir. Ufku geniş ve empatik bireyler yetiştirebilmek için sınıf ve okul ortamında uygulamalı olarak ötekine saygı duymayı öğrencilere yaşatmanın önemi büyüktür. “Bunun için de öğretmenler, öğrencilerinin, kendi kültürleri dışındaki bireylerin değerlerine saygı duymalarını, farklı kültürlerle ilgili ön yargılarını ortadan kaldırmalarını ve farklılıkların insanlar için bir zenginlik olduğunu benimsemelerini sağlayacak öğrenme ortamları yaratmalıdırlar” (Cırık, 2008, s.27).

Sonuç olarak eğitim, bireylerin dünyaya bakış açısını genişletmeli, bireye dünya üzerindeki ülkeler ve insanlar arasındaki yerini fark ettirmelidir. “Eğitim sistemi, bireylerin, içinde yaşadıkları toplumun etkili ve verimli birer üyesi olabilmeleri ve toplumun diğer üyeleriyle uyum içerisinde yaşayabilmeleri için, içinde yaşadıkları toplumun kültürünü tanımalarına ve o kültüre yenilikler katabilmelerine yardımcı olmalıdır” (Cırık, 2008, s.27). Bu sayede bireyler kendilerini etkisiz bir insan olarak görmekten çıkıp, dünyanın etkin bir vatandaşı olduklarını hissedeceklerdir. Yerel ve küresel olguların farkına varacak, dünyalarını kendi kontrollerinde şekillendirebileceklerdir. Bilim çağına uygun bir şekilde doğru yapılan eğitim, bireyin kendine güven duymasına, kendini ve dünyayı geliştirmesine sebep olacaktır.

2.9.2. Küreselleşmenin eğitime yansımaları

Ekonomik, kültürel, politik, güvenlik, teknolojik vb. pek çok boyutu olan küreselleşme kavramının eğitim alanındaki etkisi de son yüzyılda kendini etkili bir

biçimde hissettirmektedir. Küreselleşen dünya, bireylerden birtakım küresel davranış kalıpları istemektedir. Eğitimin en önemli görevi olan “istendik davranış geliştirme süreci” ile küreselleşme, birbirini tamamlayan iki önemli ifade konumundadır. İnsanlık her geçen gün yeni küresel bilgi ve becerilere ihtiyaç duymakta, kendini herhangi bir ülkeli ya da bölgesi değil, daha çok “dünyalı” olarak hissetmektedir. Böyle bir yaşam ortamına uyum sağlamanın en etkili yolu da küresel eğitim sisteminden geçmektedir. Bilgi çağında başarılı bir hayat yaşamamanın en önemli şartlarından biri de çağın gerektirdiği bilgisel ve kültürel değerlerle donanımlı olmaktır. Eğitim kurumu ise kendini çağın gereklerine göre yenilemek zorundadır. Gerek bilgi gerek kültürel anlamda insanları geliştirebilmenin yolu bilgi çağının gereklerine uyum sağlamaktan geçmektedir. Bu da eğitim sisteminin de yenilenmesi, değişmesi, gelişmesi anlamına gelmektedir.

Günümüzde insanoğlu ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık vb. pek çok alanda değişim yaşamaktadır. Eğitim de insanların hayatlarına etki eden önemli unsurlardan biridir. Bu yüzden eğitim sistemleri de değişme ve gelişme göstermektedir. “Sözlü eğitimden yazılı eğitime geçiş, eğitim sisteminde nasıl köklü değişimleri zorunlu hale getirdiyse, günümüzdeki teknolojik gelişmeler de yeni müfredat programlarını, pedagoji, okur-yazarlık tipleri ve hedefler bağlamında eğitimin yeniden yapılandırılmasını zorunlu hale getirmiştir (Kellner, 2002: 108)” (akt. Karaman, 2010, s.133). Çünkü toplumların ve dünyanın bireyden beklentileri ve bireyin de toplumdan ve dünyadan beklentileri her geçen gün değişmektedir. İhtiyaçlara cevap verebilmek amacıyla eğitim sistemi de kendini yenilemekte ve değiştirmektedir.

Özellikle iletişim ve ulaşım alanlarındaki gelişmeler eğitimin ve öğrenmenin sınırlarını ortadan kaldırmaktadır. “Küresel çağda, okul bir bina, sınıf ise dört duvardan ibaret değildir. Dünya bir “küresel okul”, bulunduğumuz her mekân da sınıf olabilmektedir” (Karaman, 2010, s.133). İnternetin eğitim faaliyetlerinde etkin bir şekilde kullanımı sonucunda pek çok değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Etkileşimli tahta sistemleri, uzaktan eğitim programları, e-kitap, e-kütüphane gibi araçlar eğitimin zaman ve mekân boyutunu özgürleştirmektedir.

Son yüzyılda öğrenciler ve okullar da küresel hareketliliğin içinde yer almaktadır. Dünya üzerinde hızla artan uluslararası göç hareketlerinden okullar ve eğitim sistemleri de etkilenmektedir. Fiziksel olarak okullar, içerik bakımından ise dersler değişime uğramaktadır. Okul yönetimleri, öğretmenler, hatta hizmetliler ve kantin görevlilerine kadar eğitimin her noktasında yer alan insanların da kendilerini küresel eğitim sistemlerine göre değiştirmeleri ve geliştirmeleri gerekmektedir. Çünkü artık eğitim sadece ulusal bilgi ve değerleri içeren bir kurum değildir. Uluslararası bilgi ve küresel kültürün aktarıcısı olan aktif bir kurumdur. Eğitim, “WTO, BM, UNESCO, AB; NAFTA gibi küresel oluşumların müdahalelerine, yönlendirmelerine, katkılarına açık hale gelmiştir. Bilgi dolaşımında olduğu gibi ülkeler arası öğrenci, öğretmen ve diğer personel hareketliliği artmıştır” (Karaman, 2010, s.142). Özellikle üniversitelerde uluslararası öğrenci hareketliliği artmıştır. Farabi, Erasmus gibi öğrenci değişim programları son yüzyılda etkin bir şekilde faaliyet göstermektedir. Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'nın da yabancı uyruklu öğrencilere yönelik eğitim öğretim politikaları bulunmaktadır.

Dünyamızın daha barışçıl yaşamasını bilen insanlara ihtiyacı vardır. Günümüzde şiddet eğilimleri tüm insanlarda, hatta çocuklarda çok küçük yaşlarda bile görülebilmektedir. İşte bu noktada “eğitimin çağımızdaki en temel sorunlarından biri, birlikte yaşamayı öğrenmektir” (Fırıncı, 2006, s.50). Ötekine saygı duymayı öğretmek, demokratik ve sosyal açıdan eğitimin önemli işlevlerindedir.

Lise ya da ilköğretim düzeyinde uluslararası öğrenci hareketliliği daha çok ailelerin göç etmeleri sonucunda gerçekleşmektedir. Ulus aşırı göç eden aileler çocuklarını da yanlarında götürmekte ve yeni yerleştikleri yerde çocuklarının eğitimlerine devam etmektedirler. Bu durum ise okullarda çok kültürlü sınıf atmosferini ortaya çıkarmaktadır. Aynı sınıfta farklı milletlerden, dillerden, dinlerden, öğrenciler bir arada eğitim öğretim görmektedirler.

2.9.3. Alanya'daki okullarda çok kültürlü sınıf ortamı

Antalya ilinin Alanya ilçesi, özellikle ılıman iklim şartları, turizm faaliyetleri, doğal ve tarihi güzellikleri ve yaşam standartlarının yüksekliği gibi nedenlerle gerek iç gerekse dış göçün önemli odak noktalarındandır. Çok sayıda yerli ve yabancı insan Alanya ilçesine yerleşmekte ve yaşamının kalanını burada sürdürmektedir. Ekonomik, sosyal, kültürel vb. bütün ihtiyaçlarını Alanya’da karşılayan bu insanlar, eğitim ihtiyaçlarını da burada karşılamaktadırlar. Bu durumda okullarda çok kültürlü bir öğrenci kitlesi oluşmaktadır. Ülke içindeki farklı bölgelerden ve dünyanın farklı ülkelerinden gelen öğrenciler aynı sınıflarda hatta aynı sınıflarda eğitim görmektedirler.

Alanya ilçesinde ağırlıklı olarak Rus, Alman, Hollanda, İran, Suriye, Ukrayna, İskandinav ülkeleri, Belçika, Litvanya, İngiltere olmak üzere birçok dünya ülkesinden çok sayıda çocuk aileleriyle birlikte yaşamakta ve okullarda eğitim görmektedirler. Aynı sınıf içerisinde Türk, Alman, Rus, Arap, İskandinav milletlerine mensup öğrenciler birlikte eğitim görmektedirler. Böyle bir sınıf ortamında eğitim öğretimin planlanması ve uygulanması, sadece Türk öğrenciler olan sınıflardan farklılık göstermesi gerekmektedir. Çünkü her farklı milli kökene sahip öğrencinin özellikle sosyokültürel dersleri ve konuları anlaması ve öğrenmesi de farklılıklar göstermektedir.

2.9.4 Çok kültürlü sınıf ortamında sosyal bilgiler dersinin fonksiyonu

Eğitimin en önemli işlevlerinden birisi de bireyi sosyal hayata hazırlamak ve ona toplumsal ve küresel değerleri benimsetmektir. “Bireylerin sosyalleşmesinde, onların toplum kültürünü almalarında, nitelikli insan gücünün yetişmesinde okulun çok önemli işlevi vardır (Bursalıoğlu, 1982, 55). Gerçekten de eğitim kurumlarının en temel fonksiyonlarından biri çocuğun sosyalleşmesini sağlayarak onun iyi bir vatandaş olarak yetişmesini sağlamaktır (Erden, Tarihsiz, 9)” (akt. Özmen, 2010, s.6).

Sosyal Bilgiler, kişinin sosyalleşmesine yardımcı olmak amacıyla; sosyoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi, hukuk, antropoloji, tarih, coğrafya ve ekonomi gibi sosyal bilimlerini ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarını bir ünite altında birleştiren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle

etkileşimini, geçmiş, günümüz ve gelecek bağlamında inceleyen toplu öğretim anlayışından yola çıkarak oluşturulmuş bir derstir (MEB, 2005) (akt. Özmen, 2010, s.7).

Çok boyutlu bir disiplin olan Sosyal Bilgiler dersi, genel olarak birey-toplum uyumunu ele almaktadır. Bireyin tarihi, coğrafi, siyasi, hukuki, felsefi vb. toplumsal disiplinlerle ilgili bakış açısını geliştirerek istendik davranışlar oluşturmaya yardımcı olmaktadır.

Matematik ve Fen Bilimleri, öğrencilere daha çok tüm dünyada genel geçer nesnel kuralları öğretirken, sosyal bilimler her toplumun, her ailenin, hatta her bireyin kendine özgü değerleri olduğunu ve bu değerler karşısında nasıl davranılması gerektiğini öğretmektedir. Özellikle Alanya ilçesinde olduğu gibi toplumsal ve ailesel hayatın, hatta okulda sınıf ortamının bile çok kültürlü olduğu durumlarda sosyal bilimlerin önemi bir kat daha artmaktadır. Çünkü çok kültürlü bir ortamda bireyi sosyal hayata hazırlamak tek kültürlü ortamlara göre daha karmaşıktır. Özellikle okullarda çok kültürlü sınıf ve sosyal ortamlarda öğrenciler birbirlerinin her türlü davranışından etkilenmektedirler. Yemek yeme tarzlarından oyun oynama şekillerine, konuşma şekillerinden temizlik alışkanlıklarına kadar pek çok alanda karşılıklı etkileşim yaşayan öğrenciler için en önemli yol gösterici disiplin olarak Sosyal Bilgiler dersi karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilere tarih ve doğa sevgisinin aşılması, temel vatandaşlık becerilerinin kazandırılması, sosyal ve kültürel değerlerin aktarılması gibi önemli yeterlilikler Sosyal Bilgiler dersi kapsamında öğretilmektedir.

Sosyal Bilgilerin önemli alt görevlerinden birisi de vatandaşlık değerlerini öğrencilere aktarmaktır. Günümüzde ulusal vatandaşlık hak ve görevlerinin yanında dünya vatandaşlığı değerlerini bireylere benimsetmek de gerekmektedir. Bireyin küresel değişim ve gelişimlere ayak uydurabilmesi dünyanın etkin bir vatandaşı olabilmesi vatandaşlık eğitiminin önemini ortaya çıkarmaktadır.

III. BÖLÜM

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma genel tarama modelinde yapılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. (Karasar, 2010, s.77)”. Bu çalışmada, Alanya ilçesindeki devlet okullarında ve özel okullarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerden alınan çalışma grubu üzerinde çalışılmıştır. Öğrenciler ile veliler, okul ve ev ortamlarında özellikle eğitim konusunda yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumlar açısından incelemeye alınmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma evrenini Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün resmi verilerine göre 2015-2016 Eğitim Öğretim yılında devlet ortaokullarında ve özel ortaokullarda eğitim öğretimine devam eden 89 erkek ve 94 kız olmak üzere toplam 183 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır.¹¹ Bu evren içerisinde kartopu örneklem seçimi yöntemiyle seçilen 57 öğrenci ve 56 öğrenci velisi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Yine Alanya ilçesinde 1 adet özel okul ve 3 adet devlet okulunda görev yapan toplam 6 Sosyal Bilgiler öğretmenine de araştırmaya dâhil edilmiştir.

¹¹ Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün resmi verileri için bakınız ek: 1

3.3. Veri Toplama Aracı

Çalışma verilerini zenginleştirmek amacıyla veri çeşitlemesi yapılmış, bu nedenle yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine ve velilerine bir anket uygulanmıştır. Çalışmanın veri toplama araçları araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket geliştirme sürecinde alan yazında konuyla ilgili yer alan çalışmalar incelenmiş olup bu hususta daha önce yapılmış çalışmalardan (Kılınç, 2014 ve Polat, 2012) faydalanılmıştır. Uygulanan ankette hem kapalı uçlu hem de açık uçlu sorulara yer verilerek nitel ve nicel türde veriler elde edilmiştir. Yine Alanya ilçesinde 1 adet özel okul ve 3 adet devlet okulunda görev yapan toplam 6 Sosyal Bilgiler öğretmenine yarı yapılandırılmış görüşme formu ile 8 adet açık uçlu soru yöneltilerek görüşleri alınmıştır. Ayrıca okul yöneticileri, rehberlik ve psikolojik danışmanlar, ders (Sosyal Bilgiler) öğretmenleriyle sohbet tarzı sözlü görüşmeler ve mülakatlar da gerçekleştirilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerine uygun olarak yürütülmüştür. Nitel verilerde betimsel teknikle analiz yapılarak katılımcıların düşünceleri açıkça ortaya konmaya çalışılmıştır. Anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen veriler betimsel istatistiğe tabi tutulmuştur. Katılımcıların ifadelerine doğrudan yer verilerek bulgular desteklenmiştir. Anket maddelerinden elde edilen sonuçlar yüzde ve frekans değerleri ile tablolaştırılmış ve sözel olarak da yorumlanmıştır.

IV. BÖLÜM

4. Bulgular

4.1. Araştırmada Uygulanan Anket Sonuçları Ve Yorumları

4.1.1. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine uygulanan anket maddelerinin değerlendirilmesi¹²

Antalya ilinin Alanya ilçesinde bulunan ortaokulların birçoğunda yabancı uyruklu öğrenciler eğitim öğretim görmektedir. Özellikle Mahmutlar, Oba, Cikcilli ve Kestel beldelerindeki ortaokullarda yabancı uyruklu öğrencilerin mevcudu daha fazladır. Çünkü Yeni Alanyalılar daha çok bu beldelerde yaşamaktadırlar. Bu beldelerin Yeni Alanyalılar tarafından tercih edilme sebeplerinden önemli iki tanesi ise merkezin kalabalık ve gürültülü ortamından uzak olması, yeni ve modern binaların bu bölgelerde inşa edilmiş olmasıdır. Emlak sektöründeki büyük firmalar da çalışmalarını bu bölgeler üzerinde yoğunlaştırmışlardır. Bu yüzden özellikle bu beldelerdeki okulların öğrenci ve veli yapıları çok kültürlüdür.

Alanya ilçesindeki yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunların tespit edilmeye çalışıldığı bu araştırmada yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine ve velilerine anketler uygulanmıştır. Anketlerde temel kişisel bilgilerin yanında, özellikle eğitim öğretim konusunda öğrencilerin ve velilerin karşılaştıkları olumlu ve olumsuz çeşitli durumları ortaya çıkarmayı amaçlayan sorular sorulmuştur. Alanya ilçesindeki okullarda yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine ve velilerine anket uygulayabilmek için Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğünden resmi izin

¹² 16,17,20,22,23,26. maddeler: Elif KILINÇ, “Antalya’da Yaşayan Yabancı Uyruklu Aile Çocuklarının Karşılaştığı Eğitim Sorunları (Uluslararası Özel Antalya Rus Okulu Örneği)” başlıklı tez çalışması, s.57

alınmıştır.¹³ Alınan izin kapsamındaki okullardan özellikle yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin sayıca fazla oldukları Mahmutlar, Oba, Kestel, Cıkıllı ve Alanya merkez bölgelerindeki devlet okullarında ve özel okullarda anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerle uygulama öncesinde birebir sözlü görüşmeler yapılmış, okul müdürlerinin de onayı ile yabancı uyruklu oldukları tespit edilmiştir. Anketler cevaplanmak üzere öğrenciler vasıtasıyla velilerine gönderilmiş, daha sonra geri toplanmıştır. Alanya ilçesindeki ortaokullarda bulunan toplam 183 öğrenciden 74'üne ve velilerine anket verilmiştir. Ancak bunlardan 57 öğrenci ve 56 veli anketi geri dönüş yapmış ve değerlendirilmeye alınmıştır. Yaklaşık olarak yabancı uyruklu öğrenci evreninin %31'ine çalışma grubu olarak ulaşılmıştır. Aşağıda yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerine uygulanan anket maddeleri ve yorumları yer almaktadır.¹⁴

4.1.1.1. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.1: Öğrencilerin yaşlarıyla ilgili bulgular

	f	%
9-10 yaş	2	3,50
11-12 yaş	24	42,11
13-14 yaş	23	40,35
15+...yaş	8	14,03
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %3.50'si 9-10 yaş aralığında yer alırken %42.11'i 11-12 yaş aralığındadır. Yine öğrencilerin %40.35'i 13-14 yaş aralığında iken %14.03'ü ise 15+ yaş kategorisindedir. Öğrencilerin genel olarak yaş değerleri ortaokul seviyesindedir. Öğrencilerin çoğunluğu 11-14 yaşları arasındadır.

¹³ İzin belgesi ve okulların listesi için bakınız ek 2

¹⁴ Yabancı uyruklu öğrencilere uygulanan anket maddeleri için bakınız ek: 3

4.1.1.2. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.2: Öğrencilerin sınıflarıyla ilgili bulgular

	f	%
5.sınıf	11	19,29
6.sınıf	17	29,82
7.sınıf	16	28,07
8.sınıf	13	22,80
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %19.29'u 5. sınıfa devam ederken %29.82'si ise 6. sınıftadır. %28.07'si 7. sınıf, %22.80'i de 8. sınıftır. Ortaokul seviyesinde, sınıf kategorisinde hemen hemen birbirine yakın frekansa sahip bir yabancı öğrenci potansiyeli bulunmaktadır.

4.1.1.3. Araştırmaya katılan öğrencilerinin cinsiyetleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.3: Öğrencilerin cinsiyetleriyle ilgili bulgular

	f	%
Kız	34	59,64
Erkek	23	40,35
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %59.64'ü kız iken %40.35'i erkektir. Anketler uygulanırken herhangi bir cinsiyet ayrımı gözetilmemiş, öğrencilerin sadece ortaokul seviyesinde olmaları ve yabancı uyruklu olmaları dikkate alınmıştır.

4.1.1.4. Araştırmaya katılan öğrencilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.4: Öğrencilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular

	f	%
--	---	---

Rusya	25	43.85
Almanya	5	8.77
İran	5	8.77
Ukrayna	4	7.01
Azerbaycan	3	5.26
Irak	3	5.26
İngiltere	2	3.50
Hollanda	2	3.50
Kazakistan	2	3.50
Suriye	2	3.50
Özbekistan	1	1.75
Moldova	1	1.75
Polonya	1	1.75
Slovakya	1	1.75
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin doğum yerleri toplam 14 farklı ülkeden oluşmaktadır. Bu ülkelerden özellikle Rusya, öğrencilerin doğum yerleri bakımından en fazla sayıya sahip ülkedir. Araştırmaya katılan öğrencilerden %43.85'i Rusya doğumludur. Bu da Yeni Alanyalıların ve dolayısıyla Alanya'daki okullardaki yabancı uyruklu öğrencilerin sayıca yüksek oranda Rus asıllı olduklarını göstermektedir. Alanya ilçesinde Yeni Alanyalıları ait başka hiçbir ülkenin kendilerine ait özel okulu bulunmazken Ruslara ait bir adet özel okul bulunmaktadır.

5'er öğrenci ise Almanya ve İran doğumludur. Almanya kökenli Yeni Alanyalıları, Alanya'ya yerleşen en eski milletlerdendir. Ancak iki binli yıllardan sonra Rusya, Ukrayna, Kazakistan, Moldova ve İran, Irak, Suriye gibi ülkelerin vatandaşları daha yoğun bir şekilde Alanya'ya yerleşmeye başlamışlardır. Özellikle Ukrayna, Suriye, İran ve Irak'ta meydana gelen sosyal istikrarsızlık ve savaş ortamından uzaklaşmak isteyen insanlardan birçoğu, Türkiye'nin farklı şehirlerine olduğu gibi Alanya'ya da son on yılda hızla yerleşmeye başlamışlardır. Dolayısıyla bu ülkelerden gelen insanların çocukları da eğitim öğretim alanında okullarda ve sınıflarda yerlerini almaktadırlar. Yeni Alanyalıları içindeki nüfusları yüksek olan bu ülkelerin yanında İngiltere, Hollanda, Polonya, Slovakya, Özbekistan, Litvanya, Letonya, Belçika, Estonya,

Macaristan, İsveç, Norveç, Danimarka ve daha pek çok dünya ülkesinden vatandaş Alanya’da yerleşik olarak yaşamakta ve çocukları okullarda eğitim öğretim görmektedirler.

4.1.1.5. Araştırmaya katılan öğrencilerin uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.5: Öğrencilerin uyruklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Rus	23	40.35
Alman	5	8.77
İranlı	5	8.77
Ukraynalı	4	7.01
Azerbaycanlı	3	5.26
Tataristanlı	3	5.26
İngiliz	2	3.50
Hollandalı	2	3.50
İraklı	2	3.50
Kazakistanlı	2	3.50
Suriyeli	2	3.50
Polonyalı	1	1.75
Moldovalı	1	1.75
Özbekistanlı	1	1.75
Slovakyalı	1	1.75
Toplam	57	100

Doğum yerleri ile doğru orantılı olarak araştırmaya katılan öğrencilerden milliyeti Rus olanlar sayıca çoğunluktadır. Toplam 57 öğrencinin %40.35’i Rus asıllıdır. Ruslardan sonra yoğunlukta olan öğrenciler ise Alman, İranlı ve Ukraynalılardır.

4.1.1.6. Araştırmaya katılan öğrencilerin anne ve babalarının uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.6: Öğrencilerin anne ve babalarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular

	f	%
Anne Türk	2	3.50
Baba Türk	13	22.80
İkisi de Türk Değil	42	73.68
Toplam	57	100

Yabancı uyruklu öğrencilerin anne ve babalarından bir tanesi Türk ya da her ikisi de yabancı uyruklu olabilmektedir. Bu durum öğrencilerin ev ve sosyal ortamlarının çok kültürlü olması üzerinde, dil öğreniminde, ders başarısında vs. etkili olabilmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin sadece %3.50'sinin annesi Türk tür. Yerleşik yabancılarda eşlerden kadının Türk, erkeğin yabancı uyruklu olması nadir bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna karşılık eşlerden erkeğin Türk, kadının yabancı uyruklu olması ise sıkça karşılaşılan bir durumdur. Nitekim araştırmaya katılan 57 öğrenciden %22.80'inin babası Türk, annesi ise yabancı uyrukludur. Yeni Alanyalıların buraya yerleşmelerinin önemli sebeplerinden bir tanesi evliliklerdir. Özellikle kadınlar daha iyi yaşam şartları, daha kolay iş bulma imkânı ve daha canlı bir sosyal hayat gibi sebeplerle Türklerle evlenerek buraya yerleşebilmektedirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %73.68'inin ise hem annesi hem de babası yabancı uyrukludur. Ailecek göç ederek Alanya'ya yerleşen yabancı çiftler daha çok emekli yaşlarındaki insanlardan oluşmaktadır. Ancak son yıllarda genç ve orta yaşlardaki aileler de göç edip gelerek buraya yerleşmektedir. Bu aileler genellikle burada kendilerine iş hayatı kurmakta ve sosyal bir çevre oluşturmakta, hatta hayatlarının sonuna kadar burada yaşamayı planlamaktadırlar. Bu durum da çocuklarının eğitimine yansımaktadır. Alanya'da ortaokullarda olduğu gibi ilkokullarda, anaokullarında ve hatta özel kreşlerde çok sayıda yabancı uyruklu öğrenci bulunmaktadır. Bu durum genç Yeni Alanyalı çiftlerin fazlaca varlığına işaret etmektedir.

4.1.1.7. Araştırmaya katılan öğrencilerin kaç yıldır Alanya’da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.7: Öğrencilerin kaç yıldır Alanya’da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular

	f	%
0-4 yıl	44	77.19
5-10 yıl	10	17.54
11-15 yıl	3	5.26
16+...yıl		
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin yüksek bir oranı Alanya’ya yakın zamanda yerleşmiştir. Bu öğrencilerin %77.19’u, son 4 yıl içinde Alanya’ya yerleşmiştir. Alanya’ya yabancı uyruklu insanların yerleşimi her geçen yıl hızla artmaktadır. Küreselleşmenin, teknolojik ve iletişimsel araçların etkisini artırması bunda önemli bir etkidir. Ancak özellikle Alanya Belediyesinin, Yabancılar Meclisinin, Alanya’daki emlak firmalarının, yabancı basın organlarının, çeşitli turizm derneklerinin vb. yaptıkları uluslararası tanıtımlar ve reklamlar daha çok etkilidir. Yine önceden gelmiş olanların ülkelerindeki tanıdık ve akrabalarını çağırması da Yeni Alanyalıların sayılarının artması üzerinde etkilidir. Yabancı yerleşiminin son yıllarda hızla artmasına paralel olarak okullardaki yabancı uyruklu öğrenci sayıları da her geçen dönem hızla artmaktadır. Bu da geleceğe dair yabancı öğrencilerin eğitim öğretim uygulamaları hakkında programlar ve düzenlemeler yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %17.54’ü 5 ila 10 yıldır Alanya’da yaşadıklarını ifade ederken, %5.26’sı ise 11 ila 15 yıldır Alanya’da yaşadıklarını ifade etmektedirler. Bu durum çocuklu ailelerin daha çok son yıllarda yoğun bir şekilde Alanya’ya yerleşmeye başladıklarını göstermektedir.

4.1.1.8. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye’de okula kaçınıcı sınıfta başladıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.8: Öğrencilerin Türkiye’de okula kaçınıcı sınıftan itibaren başladıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
1.sınıftan itibaren	10	17.54
2.sınıftan itibaren	1	1.75
3.sınıftan itibaren	2	3.50
4.sınıftan itibaren	4	7.01
5.sınıftan itibaren	11	19.29
6.sınıftan itibaren	14	24.56
7.sınıftan itibaren	12	21.05
8.sınıftan itibaren	3	5.26
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %17.54’ü 1.sınıfta, %1.75’i 2.sınıfta, %3.50’si 3. sınıfta, %7.01’i 4. sınıfta, %19.29’u 5. sınıfta, %24.56’sı 6. sınıfta, %21.05’i 7. sınıfta, %5.26’sı ise 8. sınıfta Türkiye’de okula başlamıştır. Ara sınıflarda Türkiye’de okula başlayan yabancı uyruklu öğrencilerin özellikle ilk yılında uyum sorunları yaşadıkları öğretmenler ve okul yöneticileri tarafından ifade edilmektedir.

4.1.1.9. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi hangi yolla öğrendikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.9: Öğrencilerin Türkçeyi hangi yolla öğrendikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Okulda	40	
Sosyal Ortamda Kendi Kendime	23	
Türkçe Dil Kursuna Giderek	18	
Aile İçinde Konuşarak	15	
Diğer	1	
Toplam		

Dil, insanlar arası iletişimi sağlayan en temel araçtır. Ancak dil, sadece sözcükleri içeren bir araç değil aynı zamanda bilgi, düşünce ve kültürün de aktarıcısıdır.

“Dil ile düşünce, dil ile toplum ve dil ile kültür arasında çok sıkı bir bağ söz konusudur” (Şahin, 2008, s.13). Dil insanı bireysel ve toplumsal hayatta etkin kılan en önemli araçların başında gelmektedir.

Dil, insanların temel ihtiyaçlarını karşılamak için ihtiyaç duydukları en önemli araç olmakla birlikte eğitim öğretim için de en gerekli unsurların başında yer almaktadır. Dil ile eğitim de karşılıklı sıkı bir etkileşim içerisindedir. Eğitimde bilgi ve sosyokültürel öğelerin aktarımı, anlama, okuma, yazma, konuşma şeklinde dil aracı kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda Alanya’da yaşayan yabancı uyruklu öğrenciler için ana dillerinin yanında Türkçeyi iyi seviyede öğrenmek bir zorunluluktur. Çünkü devlet okullarındaki ve özel okullardaki öğretmenler ve öğrenciler tarafından etkin dil olarak Türkçe kullanılmaktadır. Yabancı uyruklu öğrenciler ders içinde akademik olarak konuları öğrenebilmek ve arkadaş çevrelerinde ise sosyal olarak kendilerini ifade edebilmek için Türkçeyi öğrenmeleri gerekmektedir.

Yeni Alanyalı aileler, buraya yerleştikleri andan itibaren en önemli sorunların başında dil problemi ile karşılaşmaktadırlar. Yetişkinler ve çocuklar olarak Türkçeyi öğrenmek için birtakım çalışmalar yapmaktadırlar. Bazı aileler ve çocukları okulda ya da Türkçe dil kursuna gitmekte, bazıları sosyal ortamlarda kendi çabaları ile öğrenmektedirler. Bazı ailelerde ise anne ya da babanın Türk olması Türkçeyi öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Bazı kişiler ise kendileri kitaplar, gazeteler vb. okuyarak ya da internet imkânından yararlanarak Türkçeyi öğrenmektedirler.

Öğrencilere “Türkçeyi hangi yolla öğrendiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)” sorusu yöneltildiğinde genel olarak 4 farklı yöntemle öğrendikleri ortaya çıkmıştır. 40 öğrenci Türkçeyi okulda öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Alanya’daki özel okulların bazılarında yabancı uyruklu öğrencilere yönelik okula başladıkları ilk yıl Türkçe dil kursu düzenlenmektedir. Ayrı bir programa alınan bu öğrenciler öncelikli olarak dil öğrenmektedirler. Daha sonra akademik olarak sınıflarındaki diğer derslere geçmektedirler. Bu okullardaki öğrenciler genel olarak dil öğrenimi ve akademik ders öğrenimi açısından başarılı olmaktadır. Ancak bazı özel okullar ile devlet okullarında böyle bir özel dil öğretimi uygulaması bulunmamaktadır.

Bu durum ise öğrencilerin gerek iletişim gerekse akademik ders öğrenimi açısından başarı seviyesini düşürmektedir.

23 öğrenci ise Türkçeyi sosyal ortamda kendi kendilerine öğrendiklerini belirtmişlerdir. Birçok yetişkin Yeni Alanyalı ve çocukları Türkçeyi günlük hayatta yavaş yavaş öğrenmektedir. Alışveriş sırasında, restaurantlarda, resmi daire, banka, hastane, otobüs gibi toplu ortamlarda, arkadaşlık ve komşuluk ilişkilerinde kullanarak öğrenmektedirler. Öğrenciler ise özellikle arkadaş çevrelerinden ve okuldaki sosyal hayatlarından öğrenmektedirler. Bazı okullardaki öğretmenler ve yöneticiler yabancı öğrencileri Türk öğrencilerle sıralarda yan yana oturmakta, arkadaşlık ilişkileri kurmalarını sağlamakta, dil ve kültür alışverişinde bulunmalarını sağlamaya çalışmaktadırlar. Türkçeyi dil kursuna gitmeden kendiliğinden öğrenen öğrenciler için okula uyum ve dersleri anlama/öğrenme süreci daha uzun sürmektedir. Bu durum da öğrencilerin akademik ve sosyal başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir.

18 öğrenci Türkçeyi dil kursuna giderek öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe, yabancı dil konumundadır. Yabancı dili öğrenbilmek için ise kurslara gitmektedirler. Özellikle Ruslara ait Türkçe kursu veren özel eğitim kurumları bulunmaktadır (EDURUS). Çok sayıda yabancı uyruklu öğrenci de birebir özel Türkçe dil dersleri almaktadır.

15 öğrenci Türkçeyi aile içinde konuşarak öğrendiğini belirtmiştir. Özellikle eşlerden birinin Türk olması durumunda çocukların aile içinde Türkçeyi öğrenme şansı artmaktadır. Ya da ebeveynlerin her ikisi de yabancı uyruklu olan bazı aileler ise bilinçli bir şekilde günlük hayatlarında aile içinde Türkçe konuşmakta, böylece dillerini daha kısa sürede geliştirmektedirler.

Bunların dışında 1 öğrenci ise Türkçeyi internetten kendi imkânlarıyla öğrendiğini belirtmiştir.

4.1.1.10. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken ne derecede zorluk yaşadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.10: Öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk yaşadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Az	23	40.35
Orta	25	43.85
Çok	9	15.78
Toplam	57	100

Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe, yabancı dil konumundadır ve öğrenmekte zorluk çekenler bulunmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %40.35'i Türkçeyi öğrenirken az derecede zorlandığını belirtirken 43.85'i orta derecede zorlandığını ifade etmiştir. %15.78'i ise çok zorlandıklarını belirtmişlerdir. Alanya ilçesinde Yeni Alanyalıları Türkçe öğretimi önemli bir ihtiyaç durumundadır. Bu konuda devlet kurumları ve özel kurumların desteklerinin artması gerekmektedir.

4.1.1.11. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.11: Öğrencilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular

	f	%
1-3 yıl	42	73.68
4-6 yıl	6	10.52
7-9 yıl	4	7.01
10+ yıl	5	8.77
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu Türkçeyi yeni öğrenmiş ve yeni konuşmaktadır. Nitekim 57 öğrenciden %73.68'i Türkçeyi 1 ila 3 yıldır konuştuklarını ifade etmişlerdir. Bu durum da Türkiye'ye yeni geldiklerini ve burada eğitim öğretim hayatına yeni başladıklarını göstermektedir. %10.52'si ise Türkçeyi 4 ila 6 yıldır konuştuklarını belirtmişlerdir. %7.01'i Türkçeyi 7 ila 9 yıldır konuştuklarını ifade ederken, %8.77'si 10 yıldan fazladır konuştuklarını belirtmişlerdir. Sayıları az da olsa okullarda uzun yıllardır Alanya'da yaşayan yabancı ailelerin çocukları da

bulunmaktadır. Bu öğrenciler yeni yerleşen yabancı öğrencilere göre Türkçeyi daha iyi konuşmakta, sosyal hayatta daha aktif ve başarılı olmakta ve kendilerini daha rahat hissetmektedirler.

4.1.1.12. Araştırmaya katılan öğrencilerinin Türkçeyi ne derece konuşabildikleri ile ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.12: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede konuşabildikleri ile ilgili bulgular

	f	%
Çok az		
Az	4	7.01
Orta	28	49.12
İyi	15	26.31
Çok iyi	10	17.54
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %7.01'i Türkçeyi az derecede konuşabildiğini ifade ederken, %49.12'si orta derecede konuşabildiğini belirtmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu az ya da orta derecede konuşabilmektedirler. Çünkü genel olarak yeni öğrenmiş ya da öğrenmektedirler. %26.31'i Türkçeyi iyi derecede konuşabildiğini söylerken %17.54'ü ise çok iyi seviyede konuşabildiğini belirtmiştir.

4.1.1.13. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece anlayabildikleri ile ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.13: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede anlayabildikleri ile ilgili bulgular

	f	%
Çok az		
Az	3	5.26
Orta	25	43.85
İyi	17	29.82
Çok iyi	12	21.05

Toplam	57	100
--------	----	-----

Araştırmaya katılan öğrencilerin %5.26'sı Türkçeyi az derecede anlayabildiğini ifade ederken, %43.85'i orta derecede anlayabildiğini belirtmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu az ya da orta derecede anlayabilmektedirler. Çünkü genel olarak yeni öğrenmiş ya da öğrenmektedirler. Öğrencilerin %29.82'si Türkçeyi iyi derecede anlayabildiğini söylerken %21.05'i ise çok iyi seviyede anlayabildiğini belirtmiştir. Burada dikkat çeken nokta bir önceki soruya oranla iyi ve çok iyi anladıklarını ifade edenlerin sayısındaki artış miktarıdır. Öğrenciler Türkçeyi daha rahat anlamakta ancak konuşmayı kolayca başaramamaktadırlar.

4.1.1.14. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece yazabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.14: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede yazabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Çok az	2	3.50
Az	9	15.78
Orta	17	29.82
İyi	18	31.57
Çok iyi	11	19.29
Toplam	57	100

Öğrencilerin %3.50'si Türkçeyi çok az seviyede yazabilmekteyken %15.78'i ise az derecede yazabilmektedir. Yine öğrencilerin %29.82'si orta seviyede yazabildiğini ifade ederken %31.57'si iyi derecede yazabildiğini belirtmiştir. %19.29'u ise çok iyi derecede yazabildiğini ifade etmiştir. Burada ve bir sonraki anket sorusunda yer alan Türkçeyi ne derecede okuyabildikleri sorusunda orta ve üzeri seviye yanıtlar yoğunluktadır. Bu durum, Türkçenin yazıldığı gibi okunmasının ortaya çıkardığı kolaylıktan kaynaklanmaktadır.

4.1.1.15. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi ne derece okuyabildikleri ile ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.15: Öğrencilerin Türkçeyi ne derecede okuyabildikleri ile ilgili bulgular

	f	%
Çok az	2	3.50
Az	3	5.26
Orta	19	33.33
İyi	20	35.08
Çok iyi	13	22.80
Toplam	57	100

Öğrencilerin %3.50'si Türkçeyi çok az seviyede okuyabilmekteyken %5.26'sı az derecede okuyabilmektedir. %33.33'ü orta seviyede okuyabildiğini ifade ederken %35.08'i ise iyi derecede okuyabildiğini belirtmiştir. %22.80'i de çok iyi derecede okuyabildiğini ifade etmiştir.

4.1.1.16. Araştırmaya katılan öğrencilerin evde aileleri ile iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıkları ile ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.16: Öğrencilerin evde aileleriyle iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıkları ile ilgili bulgular

	f	%
Türkçe	6	10.52
Kendi Ana Diliniz	51	89.47
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin sadece %10.52'si evlerinde aile içi iletişimde Türkçeyi kullanmaktadır. Burada Yeni Alanyalı birçok ailede ebeveynlerin de Türkçeyi bilmemesi ya da az bilmesi etkilidir. Kendi ana dillerini kullanmak ebeveynlere ve çocuklara kolay ve cazip gelmektedir. Nitekim araştırmaya katılan 57 öğrencinin %89.47'si evde aile içi iletişim kurarken kendi ana dillerini kullandıklarını

belirtmişlerdir. Bu ilk bakışta rahat ve kolay yol olarak görünse de Türkçeyi kısa sürede öğrenmelerine engel olan bir durumdur.

4.1.1.17. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda dersleri öğrenirken zorlanıp zorlanmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.17: Öğrencilerin okulda dersleri öğrenirken zorlanmalarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	11	19.29
Hayır	13	22.80
Biraz	33	57.89
Toplam	57	100

Yabancı uyruklu öğrenciler için başarılması gereken en önemli görevlerden birisi okuldaki akademik dersleri öğrenmektir. Öğrenciler bu dersleri öğrenirken dil, sosyokültürel farklılıklar gibi bir takım etmenlerden dolayı zorlanmaktadır. Kendilerine okuldaki dersleri öğrenirken zorlanıp zorlanmadıkları sorulduğunda %19.29'u evet cevabını verirken %22.80'i ise hayır cevabını vermiştir. Öğrencilerin %57.89'u da biraz zorlandıklarını ifade etmiştir. Evet ve biraz yanıtını verenlerin toplam oranı zorlanmayanların üç katından daha fazladır. Bu da yabancı uyruklu öğrencilerin genel olarak derslerde zorlandıklarını göstermektedir.

4.1.1.18. Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevlerini yaparken zorlanıp zorlanmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.18: Öğrencilerin ev ödevlerini yaparken zorlanmalarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	17	29.82
Hayır	12	21.05
Biraz	28	49.12
Toplam	57	100

Ev ödevleri öğrenciler için başarılması gereken, hatta zaman zaman strese neden olan görevlerdendir. Genel olarak öğrenciler ev ödevlerini öğretmen veya ebeveyn gibi birilerinden destek alarak veya hiç destek almadan kendi başına olmak üzere iki şekilde yapabilirler. Yabancı uyruklu öğrencilerin zaten okulda dersleri anlamada ve öğrenmede zorluk çektikleri varsayıldığında ev ödevlerinde daha fazla zorlanmaları muhtemeldir. Çünkü bu öğrenciler ev ödevlerinde özellikle dil problemiyle baş başa kalmaktadır. Eğer ebeveynlerden hiçbiri de Türkçeyi iyi derecede bilmiyorsa, öğrenci ev ödevlerinde başarısız olabilmektedir. Nitekim araştırmaya dâhil olan öğrencilerin %29.82'si ev ödevlerinde zorlandıklarını ifade ederken %49.12'si ise biraz zorlandıklarını belirtmişlerdir.

Alanya'daki bazı özel okullar günün sonunda yabancı uyruklu öğrencilerin ev ödevlerini yapmalarına destek olmak amacıyla etüt saatleri koyup bu öğrencileri özel bir programa almaktadır. Ya da bazı öğrenciler kendi imkânlarıyla özel etüt merkezlerine gitmektedirler. Bu imkânlara sahip olan öğrenciler ev ödevlerinde daha az zorlanmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %21.05'i ev ödevlerinde zorlanmadıklarını ifade etmişlerdir.

4.1.1.19. Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevlerini yaparken ailelerinden destek alıp alamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.19: Öğrencilere ev ödevlerini yaparken ebeveynlerinin destek olup olmadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	8	14.03
Hayır	24	42.10
Biraz	25	43.85
Toplam	57	100

Öğrencilerin sadece %14.03'ü ebeveynlerinin kendilerine ev ödevlerini yaparken yardımcı olabildiklerini belirtmişlerdir. Bunlar muhtemelen uzun yıllardır Alanya'da yaşayan, Türkçeyi iyi bilen ailelerdir. %42.10'u ise ebeveynlerinin ev

ödevlerini yaparken kendilerine hiç yardım edemediklerini belirtirken %43.85'i de ebeveynlerinin biraz yardım edebildiklerini ifade etmişlerdir. Genellikle Türkçeyi az bilen ya da hiç bilmeyen aileler çocuklarına ev ödevlerinde destek olamamaktadırlar.

4.1.1.20. Araştırmaya katılan öğrencilerin ana derslerde (Matematik, Türkçe, İngilizce, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler) zorlanmalarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.20: Öğrencilerin ana derslerde zorlanmalarıyla ilgili bulgular

	Zorlanıyorum	Zorlanmıyorum
	f	f
Matematik	31	23
Fen Bilimleri	27	23
Türkçe	37	12
Sosyal Bilgiler	36	18
İngilizce	10	40
Toplam	141	116

“Aşağıdaki derslerde zorlanıp zorlanmadığınızı işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)” sorusuna öğrencilerin cevapları genel olarak sayısal dersler ve İngilizcede daha az zorlandıkları yönünde olmuştur. Sözel ve kültürel dersler olan Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerinde ise daha fazla zorlanmaktadırlar.

Öğrenciler Matematik ve Fen Bilimlerinde daha az zorlanmaktadır. Çünkü bu derslerin içerikleri ve yapıları tüm dünyada aynıdır. Nesnel kuralları vardır. Kendi ülkelerinde öğrendikleri nesnel bilgilerin üzerine burada devam edebilmektedirler. Oysa sosyal dersler, içinde bulunulan ortamın ve toplumun yapısına göre değişmektedir. Örneğin Rusya’da yaşanan toplumsal ortam ile Türkiye’de yaşananlar farklıdır ve bu da Sosyal Bilgiler derslerine etki etmektedir. Öğrencilerin kendi ana tarihi, sosyal ve kültürel değerleri ile Türkiye’nin tarihi, coğrafi, kültürel değerleri farklılık göstermekte, bu durum da onların bu dersi anlamalarını zorlaştırmaktadır.

Yabancı uyruklu öğrenciler İngilizce dersinde fazla zorlanmamaktadırlar. Çünkü genelde kendi ülkelerinde İngilizce sıklıkla kullanılmakta, öğrenciler bu dili küçük yaşlardan itibaren öğrenmektedirler.

4.1.1.21. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi iyi bilmedikleri için dersleri anlamakta zorluk çekip çekmemeleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.21: Öğrencilerin Türkçeyi iyi bilmedikleri için dersleri anlamakta zorluk çekmeleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	23	40.35
Hayır	11	19.29
Biraz	23	40.35
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %40.35'i Türkçeyi iyi bilmedikleri için dersleri anlamakta zorluk çektiklerini ifade etmişlerdir. Yine aynı sayı ve oranda öğrenci de Türkçeyi bilmedikleri için dersleri anlamakta biraz zorlandıklarını belirtmişlerdir. Derslerde öğretmenler konuları Türkçe konuşarak anlatmaktadırlar. Bu durumda Türkçeyi iyi bilmeyen öğrenciler konuları anlamakta güçlük çekmekte hatta bazıları hiç anlamamaktadırlar. Öğrencilerin %19.29'u ise hayır cevabı vererek dersleri anlamakta zorluk çekmediklerini ifade etmişlerdir.

4.1.1.22. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye'de kendilerini rahat hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.22: Öğrencilerin Türkiye'de kendilerini rahat hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	45	78.94
Hayır	3	5.26
Biraz	9	15.78

Toplam	57	100
--------	----	-----

Araştırmaya katılan öğrencilerin %78.94'ü Türkiye'de rahat ve mutlu bir hayat sürdüklerini belirtmişlerdir. Sadece %5.26'sı buradaki yaşamlarında kendilerini rahat hissetmediklerini ifade etmişlerdir. %15.78'i ise biraz cevabını vermiştir. Öğrenciler genel anlamda fiziksel ve sosyal olarak kendilerini rahat hissetmektedirler.

4.1.1.23. Araştırmaya katılan öğrencilerin Türk arkadaşları tarafından dışlanma hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.23: Öğrencilerin Türk arkadaşları tarafından dışlanma hissedip hissetmedikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	13	22.80
Hayır	23	40.35
Biraz	21	36.84
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan yabancı uyruklu öğrencilerin %22.80'i Türk arkadaşları tarafından dışlandıklarını belirtmişlerdir. %40.35'i ise herhangi bir dışlanma hissetmediklerini belirtirken, %36.84'ü biraz dışlanma hissettiklerini ifade etmişlerdir. Genel olarak okullarda öğrenciler sınıf ortamında ve tenffüslerde aynı mekânlarda bir arada bulunmaktadır. Bu durumda, sayıca ve sosyokültürel açıdan baskın olan Türk öğrencilerin, azınlık konumunda olan yabancı uyruklu öğrencileri dışlaması gibi bir sorun karşımıza çıkabilmektedir. Bu tarz olumsuzlukları önlemek için bu iki kesimi birbirleriyle kaynaştırıcı, bütünleştirici etkinliklere yer verilmeli gerekli durumlarda sosyal ve psikolojik rehberlik hizmetleri sunulmalıdır. Özellikle sosyokültürel ve dini derslerde ötekine saygı gösterilmesi gerektiği, birlikte bir arada barış ve kardeşlik içinde yaşamının gerekliliği ve önemi uygulamalı olarak öğrencilere yaşatılmalıdır.

4.1.1.24. Araştırmaya katılan öğrencilerin okuldaki en iyi arkadaşlarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.24: Öğrencilerin okuldaki en iyi arkadaşlarının Türk olup olmadığıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	28	49.12
Hayır	29	50.87
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %49.12'si okuldaki en iyi arkadaşının Türk olduğunu belirtirken, %50.87'si ise okuldaki en iyi arkadaşının Türk olmadığını ifade etmiştir.

4.1.1.25. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda bulunan Türk yemeklerini sevip sevmedikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.25: Öğrencilerin okulda (yemekhanede kantinde vb.) bulunan Türk yemeklerini sevip sevmedikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	31	54.38
Hayır	13	22.80
Biraz	13	22.80
Toplam	57	100

Öğrencilerin %54.38'i okulda mevcut olan yemekleri sevdiklerini ifade etmişlerdir. %22.80'i ise okuldaki yemekleri sevmediklerini söylerken yine aynı sayı ve oranda öğrenci de biraz sevdiklerini belirtmişlerdir. Yabancı uyruklu öğrencilerin çoğunluğu okullarındaki kantindeki ya da yemekhanedeki yemekleri sevmektedirler.

4.1.1.26. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda uyum sorunu yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.26: Öğrencilerin okulda uyum sorunu yaşamalarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	9	15.78
Hayır	28	49.12
Biraz	20	35.08
Toplam	57	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %15.78'i okulda uyum sorunu yaşadığını belirtirken %49.12'si uyum sorunu yaşamadığını belirtmiştir. %35.08'i ise biraz uyum sorunu yaşadığını ifade etmiştir. Farklı sosyokültürel bir çevreden Türkiye'ye gelen öğrenciler ilk başlarda uyum sorunu yaşayabilmektedirler. Bazıları bu sorunu Türk arkadaşlar edinerek çözerken, bazı öğrenciler ise kendi milletlerinden olanlarla arkadaşlık ederek çözmektedirler.

4.1.1.27. Araştırmaya katılan öğrencilerin okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.1.27: Öğrencilerin okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri (tiyatro, müzik dinletisi, resim sergisi, gezi vb.) yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	25	43.85
Hayır	19	33.33
Biraz	13	22.80
Toplam	57	100

Okul ortamı sadece akademik ders öğretimi için var değildir. Okullar, öğrencileri sosyal hayata hazırlamak amacıyla çeşitli sosyal, kültürel, sanatsal ve spor etkinliklerini de gerçekleştirir. Bu durum özellikle yabancı uyruklu öğrenciler için daha fazla önem arz etmektedir. Çünkü onlar için, içine yeni geldikleri toplumun değerlerini tanımak ve bu değerlerle yaşamaya alışmak bir ihtiyaçtır.

Alanya'daki özel okullardan bazıları yabancı-yerli öğrenci kaynaştırmasını sağlamak amacıyla özel etkinlikler gerçekleştirmektedir. Bu okullarda okuyan öğrenciler diğerlerine göre sosyal hayata daha kolay uyum sağlamaktadır. Genel olarak ise okullarda düzenlenen milli bayram törenleri, tarihi ve coğrafi geziler, yılsonu eğlence programları, kermesler vb. etkinliklerde yabancı öğrenciler yerli öğrencilerle daha da kaynaşmaktadır. Bu anlamda özellikle yabancı öğrencilerin yoğunlukta olduğu okullarda bu tür sosyal aktivitelerin daha planlı ve sayıca fazla gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Çalışma kapsamında araştırmaya katılan öğrencilerin %43.85'i bu tür etkinlikleri yeterli bulmaktadır. %22.80'i ise biraz yeterli bulmaktayken, %33.33'ü hiç yeterli bulmamaktadır.¹⁵

4.1.2. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin velilerine yönelik anket maddelerinin değerlendirilmesi¹⁶

Eğitim, okul, öğrenci ve veli unsurlarının etkileşimi sonucu şekillenen bir süreçtir. Bu mantıktan hareketle, yapılan bu çalışmada yabancı uyruklu öğrencilerin velilerinin de eğitim öğretim hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur. Toplam 56 öğrenci velisinin anketi değerlendirilmiştir.¹⁷

4.1.2.1. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin yaşlarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.1: Velilerin yaşlarıyla ilgili bulgular

	f	%
20-30 yaş	1	1.78
31-40 yaş	27	48.21
41-50 yaş	22	39.28
51+...yaş	6	10.71
Toplam	56	100

¹⁵ Alanya Özel Doğa Koleji 29 Ekim 2015 kutlamalarından örnek bir fotoğraf için bakınız ek: 11

¹⁶ 11,22,25,26,28,29,32,33,34,36. maddeler: Elif KILINÇ, "Antalya'da Yaşayan Yabancı Uyruklu Aile Çocuklarının Karşılaştığı Eğitim Sorunları (Uluslararası Özel Antalya Rus Okulu Örneği)" başlıklı tez çalışması s.63

¹⁷ Öğrenci velilerine uygulanan anket maddeleri için bakınız ek: 4

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin sadece %1.78'i 20-30 yaş aralığında yer alırken, %48.21'i 31-40 yaş aralığında yer almaktadır. Yine %39.28'i 41-50 yaş aralığında olduklarını belirtirken, %10.71'i ise 51+ yaşa sahip olduklarını belirtmişlerdir. Öğrenci velileri genel olarak orta yaş aralığındadır. Yeni Alanyalıları içerisinde evli çift olarak binlerce aile bulunmaktadır. Ancak bunların çoğunluğu 60 yaş üzeri emekli olan insanlardır. Genellikle bu insanların okul çağında çocukları bulunmamaktadır. Okul çağında çocuğu bulunan genç aileler ise son yıllarda daha yoğun bir şekilde Alanya'ya yerleşmeye başlamışlardır.

4.1.2.2. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin öğrenciye yakınlık derecesiyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.2: Velilerin öğrenciye yakınlık dereceleriyle ilgili bulgular

	f	%
Baba	10	17.85
Anne	44	78.57
Nene-dede	2	3.57
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan velilerin %17.85'i öğrencinin babasıdır. %78.57'si öğrencinin annesiyken %3.57'si ise öğrencinin nene-dedesidir. Öğrencilerin okula gitme, gelme, giyinme, beslenme hatta ev ödevleri gibi ihtiyaçlarıyla daha çok anneleri ilgilenmektedir.

4.1.2.3. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin anne-baba olarak birlikte yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.3: Velilerin anne-baba olarak birlikte yaşayıp yaşamadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Birlikte	45	80.35
Ayrı	11	19.64
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %80.35'i evli çift olarak birlikte yaşamaktadırlar. %19.64'ü ise aile olarak birlikte yaşamamaktadırlar. Öğrencilerin aile yapıları akademik ve sosyal başarılarını etkilemektedir. Alanya'daki yabancı uyruklu öğrencilerin genel olarak çoğunluğunun ebeveynleri birlikte yaşamaktadırlar.

4.1.2.4. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin doğum yerleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.4: Velilerin doğum yerleriyle ilgili bulgular

	f	%
Rusya	26	45.61
Ukrayna	3	5.35
Almanya	3	5.35
Hollanda	3	5.35
İngiltere	2	3.57
Arap Ülkeleri	8	14.28
Diğer	11	19.64
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %45.61'i Rusya doğumludur. Bu durum genel olarak Yeni Alanyalıların içinde Rusların sayıca fazla olduğunu göstermektedir. Doğal olarak okullarda yabancı uyruklu öğrenciler içinde Rus öğrenciler de fazlalıktadır. Velilerin %5.35'i de Ukrayna, Almanya ve Hollanda doğumludur. %3.57'si İngiltere doğumlu iken, %14.28'i Arap ülkelerinde doğmuştur. %19.64'ü de Moldova, Slovakya, Polonya Belçika gibi diğer ülkelerde doğmuştur.

4.1.2.5. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin uyruklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.5: Velilerin uyruklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Rus	26	46.42
Arap	8	14.28
Hollanda	3	5.35
İngiliz	2	3.57
Alman	4	7.14
Orta Asya Ülkeleri	10	17.85
Diğer	3	5.35
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %46.42'si Rus uyrukludur. %14.28'i ise Arap uyrukludur. %5.35'i Hollanda uyruklu iken, %3.57'si İngiliz uyrukludur. %7.14'ü Alman uyrukludur. %17.85'inin uyuğu orta Asya ülkeleridir. %5.35'inin uyuğu ise diğer ülkelerdir.

4.1.2.6. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin mezuniyetleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.6: Velilerin eğitim düzeyleriyle ilgili bulgular

	f	%
İlköğretim	2	3.57
Lise	12	21.42
Üniversite	33	58.92
Üniversite +...	9	16.07
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan velilerin %3.57'sinin mezuniyet seviyesi ilköğretimdir. %21.42'sinin ise lisedir. Araştırmaya katılanların %58.92'si üniversite mezunudur. Velilerin %16.07'sinin ise mezuniyet seviyeleri lisansüstüdür. Yabancı uyruklu öğrencilerin velilerinin çoğunluğunun eğitim seviyeleri yüksektir.

4.1.2.7. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarının sayısı ile ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.7: Velilerin kaç adet çocukları olduğu ile ilgili bulgular

	f	%
1 çocuk	13	23.21
2 çocuk	24	42.85
3 çocuk	13	23.21
4 çocuk	3	5.35
5 çocuk	3	5.35
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %23.21'inin tek bir adet çocuğu bulunmaktadır. %42.85'inin ise 2 adet çocukları bulunmaktadır. %23.21'inin çocuk sayısı ise 3 tür. Öğrenci velilerinin %5.35'inin çocuk sayısı 4, yine aynı sayı ve oranda velinin çocuklarının sayıları ise 5'tir.

4.1.2.8. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda eğitim gören yabancı uyruklu ortaokul öğrenci velilerinin meslekleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Öğrenci velilerine meslekleri sorulduğunda işadamı, ev hanımı, muhasebeci, öğretmen, avukat, çevirmen, gazeteci mühendis meslekleri yoğunlukta olmak üzere çok sayıda farklı meslekler belirtmişlerdir.

4.1.2.9. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de çalışıp çalışmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.9: Velilerin Türkiye’de çalışıp çalışmadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Evet	12	21.42
Hayır	44	78.57
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %21.42’si Türkiye’de çalıştıklarını ifade etmişlerdir. %78.57’si ise çalışmadıklarını belirtmişlerdir.

4.1.2.10. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin kaç yıldır Alanya’da yaşadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.10: Velilerin kaç yıldır Alanya’da ikamet ettikleriyle ilgili bulgular

	f	%
1-5 yıl	44	78.57
6-10 yıl	8	14.28
11-15 yıl	2	3.57
16-20 yıl	1	1.78
21+...yıl	1	1.78
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan velilerin %78.57’si 1 ila 5 yıldır Alanya’da ikamet ettiklerini belirtmişlerdir. Yani öğrenci velilerinin çoğunluğu Alanya’ya yakın zamanda yerleşmiştir. Bu durum da öğrencilerin ve ailelerinin yeni yerleştikleri bu farklı sosyokültürel ortama henüz tam anlamıyla adaptasyon sağlayamamış olabileceklerini göstermektedir. Velilerin %14.28’i 6-10 yıl aralığında Türkiye’de yaşadıklarını ifade ederken %3.57’si ise 11-15 yıldır burada yaşadıklarını belirtmişlerdir. %1.78’i 16-20 yıl aralığında Türkiye’de yaşadığını belirtirken yine aynı sayı ve oranda veli ise 21 yıldan fazla bir süredir burada yaşadığını belirtmiştir.

4.1.2.11. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin akrabalarından Alanya’da yaşayan başka kimsenin olup olmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.11: Velilerin kendilerinden başka akrabalarından Alanya’da yaşayan kimse olup olmadığıyla ilgili bulgular

	f	%
Var	21	37.50
Yok	35	62.50
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan velilerin %37.50’si kendilerinden başka akrabalarından Alanya’da yaşayanların olduğunu belirtmişlerdir. Alanya’ya yerleşen yabancılardan bazıları kendi ülkelerinde bulunan akraba ya da arkadaş çevrelerinin de buraya gelip yerleşmesi konusunda tavsiyelerde bulunmakta hatta onları buraya çekmektedirler. Bu durum da Alanya’ya yabancı yerleşimini hızlandırmaktadır. Velilerin %62.50’si ise Alanya’da kendilerinden başka yerleşik olarak yaşayan yakınlarının bulunmadığını ifade etmişlerdir.

4.1.2.12. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Alanya’ya ne sebeple yerleştikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.12: Velilerin Alanya’yı yerleşim yeri olarak seçme sebepleriyle ilgili bulgular

	f	%
İklim	39	
Sağlık	27	
Eğitim	13	
İş	5	
Ucuz Yaşam Şartları	2	
Diğer	15	
Toplam	101	

Araştırmaya katılan öğrenci velilerine “Alanya’ya ne sebeple yerleştiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)” sorusu yöneltildiğinde 39 kişi yerleşme sebebini iklim olarak belirtmiştir. Alanya’nın yılın büyük bir bölümünde süren sıcak güneşli iklimi Yeni Alanyalıları cezbeden sebeplerin başında gelmektedir. 27 kişi ise Alanya’ya yerleşme sebeplerini sağlık olarak belirtmiştir. Burada Yeni Alanyalıların sağlıktan kasıtları güneşli havanın verdiği psikolojik ve fiziksel iyi olma hâlidir. 13 kişi Alanya’ya yerleşme sebeplerini eğitim olarak ifade etmişlerdir. Yeni Alanyalılarından bazıları Türkiye’deki eğitim sisteminden memnundurlar. 5 kişi iş için buraya yerleştiklerini belirtmiştir. 2 kişi ise ucuz yaşam şartlarına sahip olduğu için Alanya’ya yerleşmiştir. 15 kişi ise doğal ve tarihi güzellikleri, sakin ve güvenli atmosferi, Akdeniz kıyısında yer alması gibi farklı sebeplerden dolayı buraya yerleştiklerini belirtmişlerdir.

4.1.2.13. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin yaşadıkları evin kira mı yoksa kendilerine mi ait olduğuyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.13: Velilerin Alanya’da yaşadıkları evin kendilerine ait olup olmadığıyla ilgili bulgular

	f	%
Kendime ait	34	60.71
Kira	22	39.28
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %60.71’i oturdukları evin kendilerine ait olduğunu belirtmişlerdir. Yeni Alanyalılar özellikle son yıllarda daha çok ev satın alarak Alanya’ya yerleşmektedirler. Bu durumun önemli sebepleri ise emlak sektöründe büyük reklamların yapılması ve döviz karşısındaki Türk Lirasının konumudur. Alanya’da emlak sektöründe firmalar tüm dünya ile bağlantılı çalışmakta, tanıtım ve pazarlama için yüklü miktarlarda para ve emek harcamaktadırlar. Bunun sonucunda da çok sayıda yabancı uyruklu insana buradan mülk satışı gerçekleşmektedir. Yabancılara ise sahip

oldukları maaş ve paraya karşılık buradan ev satın almak ucuz ve cazip gelmektedir. Velilerin %39.28'i ise oturdukları evin kira olduğunu belirtmişlerdir.

4.1.2.14. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin aylık ortalama gelirleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.14: Velilerin aylık ortalama ekonomik gelirleriyle ilgili bulgular

	f	%
1000-2000 TL	17	30.35
2001-3000 TL	24	42.85
3001-4000 TL	1	1.78
4001+ TL	14	25
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %30.35'inin aylık gelirleri 1000-2000 TL arasındadır. %42.85'inin ise 2001-3000 TL arasında aylık geliri bulunmaktadır. %1.78'inin 3001-4000 TL arasında ekonomik geliri bulunurken, %25'inin 4001 TL den fazla aylık geliri bulunmaktadır. Genel olarak Yeni Alanyalılar ekonomik olarak zengin insanlar değildir. Türkiye şartlarında iyi bir ekonomik gelire sahiptirler ancak kendi ülkelerinde bu para yetersiz gelebilmektedir.

4.1.2.15. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne şekilde öğrendikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.15: Velilerin Türkçeyi ne şekilde öğrendikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Eşimden	21	37.50
Sosyal Ortamda	14	25
Özel kurs olarak	12	21.42
Okulda	2	3.57
Diğer	7	12.5

Toplam	56	100
--------	----	-----

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %37.50'si Türkçeyi eşinden öğrendiğini ifade etmiştir. Bu durum evlilik sebebiyle Türkiye'ye yerleşmenin bir sonucudur. Özellikle yabancı uyruklu bayanların evlilik yoluyla Alanya'ya yerleşme oranları yüksektir. Bu bayanlar Türkçeyi daha çok eşlerinden öğrenmektedirler. Bu şekilde yabancı-Türk evliliğinden doğan çocuklar da genellikle Türkçeyi aile içinde Türk ebeveyninden öğrenmektedir. Velilerin %25'i ise sosyal hayatta kendiliğinden öğrendiğini ifade etmişlerdir. Yine velilerin %21.42'si Türkçeyi özel kurs olarak öğrenmiştir. Hatta Yeni Alanyalılarından bazıları henüz buraya gelip yerleşmeden önce kendi memleketlerinde Türkçe dil kursuna giderek belli bir seviyeye kadar Türkçe öğrenmektedir. Buna karşılık, buraya gelip yerleştikten sonra dahi bilinçli bir şekilde hiç Türkçe öğrenmeyen, sadece kendi ana dilini kullanan Yeni Alanyalılar da bulunmaktadır. Velilerin %3.57'si Türkçeyi okulda öğrendiğini belirtirken, %12.50'si ise diğer yollarla öğrendiğini ifade etmiştir.

4.1.2.16. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk çektikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.16: Velilerin Türkçeyi öğrenirken yaşadıkları zorlukla ilgili bulgular

	f	%
Az	14	25
Orta	28	50
Çok	14	25
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %25'i Türkçeyi öğrenirken az zorluk yaşadıklarını belirtirken yine aynı sayıda ve oranda kişi de çok zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Velilerin %50'si ise orta derecede zorlandıklarını belirtmişlerdir.

4.1.2.17. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.17: Velilerin Türkçeyi kaç yıldır konuştuklarıyla ilgili bulgular

	f	%
1-3 yıl	41	73.21
4-6 yıl	6	10.71
7-9 yıl	2	3.57
10+...yıl	7	12.5
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %73.21'i Türkçeyi 1 ila 3 yıldır konuşmaktadır. Genel olarak öğrencilerde olduğu gibi veliler de Türkçeyi konuşmayı yeni öğrenmişlerdir. Velilerin %10.71'i ise Türkçeyi 4 ila 6 yıldır konuştuklarını belirtmişlerdir. %3.57'si Türkçeyi 7-9 yıldır konuşmaktadır. %12.50'si ise Türkçeyi 10 yıldan fazla bir zamandır konuşmaktadır.

4.1.2.18. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece konuşabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.18: Velilerin Türkçeyi ne derecede konuşabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Çok az	8	14.28
Az	14	25
Orta	20	35.71
İyi	7	12.5
Çok iyi	7	12.5
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %14.28'i Türkçeyi çok az seviyede konuşabilmektedir. %25'i ise az seviyede konuşurken, %35.71'i orta seviyede konuşabilmektedir. %12.50'si Türkçeyi iyi seviyede, yine aynı sayıda ve oranda kişi ise çok iyi seviyede

konusabildiklerini belirtmişlerdir. Genel olarak öğrenci velilerinden Türkçeyi iyi seviyede konuşabilenlerin sayısı azdır. Özellikle de sadece günlük hayattaki kullanılan dili konuşabilen Yeni Alanyalılar akademik ifadelerde zorlanmakta, bu durum da çocuklarına derslerinde yardımcı olamamalarına neden olmaktadır.

4.1.2.19. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece anlayabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.19: Velilerin Türkçeyi ne derecede anlayabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Çok az	4	7.14
Az	14	25
Orta	21	37.5
İyi	10	17.85
Çok iyi	7	12.5
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %7.14'ü Türkçeyi çok az seviyede anlayabilmektedir. %25'i ise az seviyede anlayabilirken %37.50'si orta seviyede anlayabilmektedir. %17.85'i Türkçeyi iyi seviyede anlayabilirken, %12.50'si ise çok iyi seviyede anlayabilmektedir. Konuşmada olduğu gibi anlamada da genel olarak az ve orta seviye yoğunluktadır.

4.1.2.20. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece yazabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.20: Velilerin Türkçeyi ne derecede yazabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Çok az	10	17.85
Az	17	30.35

Orta	16	28.57
İyi	6	10.71
Çok iyi	7	12.5
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %17.85'i Türkçeyi çok az seviyede yazabilmektedir. %30.35'i ise az seviyede yazabilirken %28.57'si orta seviyede yazabilmektedir. %10.71'i Türkçeyi iyi seviyede yazabilirken %12.50'si ise çok iyi seviyede yazabilmektedir.

4.1.2.21. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkçeyi ne derece okuyabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.21: Velilerin Türkçeyi ne derecede okuyabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Çok az	3	5.35
Az	17	30.35
Orta	20	35.71
İyi	8	14.28
Çok iyi	8	14.28
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %5.35'i Türkçeyi çok az seviyede okuyabilmektedir. %30.35'i ise az seviyede okuyabilirken %35.71'i orta seviyede okuyabilmektedir. %14.28'i Türkçeyi iyi seviyede okuyabilirken, yine aynı sayı ve oranda kişi ise çok iyi seviyede okuyabilmektedir.

4.1.2.22. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin evde çocuklarıyla iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.22: Velilerin evde çocuklarıyla iletişim kurarken daha çok hangi dili kullandıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Türkçe	7	12.5
Kendi Ana Diliniz	49	87.5
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin sadece %12.50'si evde çocuklarıyla iletişim kurarken Türkçeyi kullandıklarını ifade ederken %87.50'si ise kendi ana dillerini kullandıklarını belirtmiştir. Burada velilerin evde çocuklarıyla iletişim kurarken Türkçeyi az kullanmaları ya da hiç kullanmamaları çocuklarının bu dili daha uzun zamanda öğrenmelerine ya da hiç öğrenememelerine sebep olabilir. Bu anlamda velilerin bilinçli davranmaları gerekmektedir. Çocuklarıyla Türkçe konuşmak, onların Türkçeyi daha kısa sürede öğrenmelerini sağlayacaktır.

4.1.2.23. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye'de karşılaştıkları kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorunun ne olduğuyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.23: Velilere göre Türkiye'de kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorunun ne olduğuyla ilgili bulgular

	f	%
Toplum yaşamı ile ilgili kurallar	22	39.28
Karşı cins ile ilişkiler	3	5.35
Yemek Kültürü	3	5.35
Eğitim sistemi	9	16.07
Eğlence alışkanlıkları	2	3.57
Dini inançlar	15	26.78
Giyim alışkanlıkları	2	3.57
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %39.28'ine göre Türkiye'de yaşarken kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorun toplumsal yaşam normları ile ilgilidir. Günümüzde küreselleşme etkisini iyice artırsa da halen her toplumun kendine özgü değer yargıları mevcuttur. Bu toplumsal değer yargıları ise genel olarak azınlık konumunda bulunan gruplar üzerinde baskındır. Yeni Alanyalılar da bu durumdan etkilenmektedirler. Giyim alışkanlıklarından yeme içme kültürüne, eğlence alışkanlıklarından doğa sevgisine kadar pek çok alanda Türk kültürüne uyum sağlamaları zaman almakta, bazı konularda da zorluk çekmektedirler.

Araştırmaya katılan velilerin %5.35'i kültürel farklılıklardan kaynaklanan sorunun nedenini karşı cinsle ilişkiler olarak belirtirken yine aynı sayıda ve oranda kişi ise yemek kültüründeki farklılıklar olarak belirtmiştir. %16.07'si eğitim sisteminin kendi ülkelerinden farklı olduğunu ve bunun kültürel farklılıklara da sebep olduğunu ifade etmiştir. %3.57'si eğlence alışkanlıklarında, yine aynı sayı ve oranda kişi ise giyim alışkanlıklarında farklılıklar olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılanların %26.78'i dini inanç farklılıklarının yaşanan sorunların sebebi olduğunu belirtmiştir. Yeni Alanyalılar Alanya'da ibadetlerini özgürce yapabilmektedir. Bu noktada sorun yaşanmamaktadır. Yaşanan sorun, dini kuralların ve uygulamaların toplumsal davranışlara yansımaları boyutundadır.

4.1.2.24. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin sinema, tiyatro, düğün, arkadaşlarla kafelere gitmek gibi sosyal ve kültürel etkinliklere ne sıklıkla katıldıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.24: Velilerin sinema, tiyatro, düğün, arkadaşlarla kafelere gitmek gibi sosyal ve kültürel etkinliklere ne sıklıkla katıldıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Sık sık	7	12.5
Yeterli	11	19.64
Çok seyrek	15	26.78
Yetersiz	23	41.07
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %12.50'si sosyal ve kültürel etkinliklere sık sık katıldıklarını ifade etmişlerdir. %19.64'ü ise yeterli düzeyde katıldıklarını ifade ederken, %26.78'i çok seyrek düzeyde katıldığını belirtmiştir. %41.07'si yetersiz düzeyde sosyokültürel etkinliklere katıldıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak öğrenci velileri, sinema, tiyatro, düğün, cenaze vb. sosyokültürel etkinliklere katılım seviyelerini yetersiz veya seyrek olarak belirtmişlerdir.

4.1.2.25 Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarını gönderdikleri okulu seçme sebepleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.25: Velilerin çocuklarının okulunu seçme sebepleriyle ilgili bulgular

	f	%
Eğitim kalitesi	17	
Ekonomik olması	4	
Okulun popüleritesi	2	
Evinize yakın olması	21	
Okulun dil ve kültür konularındaki başarısı	10	
Diğer	11	
Toplam	65	

Araştırmaya katılan öğrenci velilerine “çocuğunuzu gönderdiğiniz okulu seçme sebebiniz nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)” sorusu sorulduğunda 17 veli eğitim kalitesi cevabını vermiştir. 4 veli ise okulun ekonomik olmasını sebep gösterirken, 2 veli okulun popüleritesinden dolayı çocuğunu o okula gönderdiğini belirtmiştir. 21 öğrenci velisi, çocuklarını gönderdikleri okulun evlerine yakın olmasını, o okulu seçme sebepleri olarak belirtmişlerdir. 10 veli, okulun dil ve kültür alanlarındaki başarılarından dolayı tercih ettiklerini belirtirken, 11 veli ise diğer farklı sebeplerden dolayı çocuklarının okulunu tercih etmişlerdir. Genel olarak öğrenci

velilerinin çocuklarının okullarını tercih etme sebepleri okulun eğitim kalitesi ve evlerine yakın olmasıdır.

4.1.2.26. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına ev ödevlerinde ne derece yardımcı olabildikleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.26: Velilerin çocuklarına ev ödevlerini yaparken ne derece yardımcı olabildikleriyle ilgili bulgular

	f	%
Hiç	10	17.85
Az	22	39.28
Orta	18	32.14
Çok	6	10.71
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin, çocuklarına ev ödevlerini yaparken yardımcı olabilmeleri çocuklarının ders başarısının artması açısından önemlidir. Ancak bu noktada velilerin öncelikle Türkçeyi iyi bilmeleri gerekmektedir. Yine Sosyal Bilgiler ve Din Kültürü gibi derslerde çocuklarına yardımcı olabilmeleri için, Türklerin sosyokültürel ve dini değerleri konularında bilinçli olmaları gerekmektedir.

Öğrenci velilerine, çocuklarına ev ödevlerini yaparken ne derece yardımcı olabildikleri sorulduğunda %17.85'i hiç yardımcı olamadıklarını belirtmişlerdir. %39.28'i ise az seviyede yardımcı olabildiklerini belirtmişlerdir. %32.14'ü orta derecede yardımcı olabildiklerini ifade ederken %10.71'i ise çok iyi yardımcı olabildiklerini söylemişlerdir. Öğrenci velilerinin çoğunluğu çocuklarına ev ödevlerinde iyi derecede yardımcı olamamaktadır. Bu durumun sebepleri arasında Türkçeyi iyi bilmemek, tarihi, coğrafi, kültürel ve sosyal konularda yetersiz kalmak, çalışan velilerin akşamları çocuklarına yeterli zaman ayıramaması gibi etkenler sayılabilir.

4.1.2.27. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına ev ödevlerinde yardımcı olamama sebepleriyle ilgili bulgular ve yorumlar

“Çocuğunuza ev ödevlerinde yardımcı olamıyorsanız sebebi nedir yazınız?” şeklinde yöneltilen açık uçlu soruya verilen cevaplardan bazıları şöyledir:

- Çok sayıda öğrenci velisinin Türkçeyi yeterli seviyede bilmedikleri için yardımcı olamadıklarını ifade etmesi,
- Bazı velilerin çocuklarının ödevlerini kendilerinin yapması gerektiğini düşündüğü için yardım etmemesi,
- Çocuklarının ödevlerini etüt merkezinde yaptıkları ifadesi

4.1.2.28. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin okul yönetimiyle istedikleri düzeyde iletişim kurup kuramadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.28: Velilerin okul yönetimiyle istedikleri düzeyde iletişim kurabilmeleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	29	51.78
Hayır	11	19.64
Biraz	19	33.92
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %51.78’i okul yönetimiyle istedikleri düzeyde iletişim kurabildiklerini ifade etmişlerdir. Özellikle özel okullarda yöneticiler, velilerle iletişimi kuvvetli tutmakta bu da eğitim faaliyetlerine olumlu yansımaktadır. %19.64’ü ise okul yönetimi ile istedikleri düzeyde iletişim kuramadıklarını belirtmişlerdir. Genellikle veliler ile okul yönetimi arasında dil problemi yaşanmaktadır. Örneğin bir okul yöneticisi özellikle Rus veliler ile iletişim kurarken zorlandıklarını, hatta bu konuda okulun yakınında bulunan bir kırtasiyede çalışan Rus asıllı bir bayandan yardım aldıklarını ifade etmiştir. Veliler ile okul yönetimi arasındaki iletişim engellerinden bir tanesi de yabancı uyruklu velilerin Türk Milli Eğitim sistemi yasalarını iyi

bilmemelerinden kaynaklanmaktadır. Yeni kayıt, nakil işlemleri, izin işlemleri vb. konularda iletişim sıkıntısı yaşanabilmektedir. Öğrenci velilerinin %33.92'si ise okul yönetimi ile biraz iletişim kurabildiklerini belirtmişlerdir.

4.1.2.29. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin okulda ders öğretmenleriyle istedikleri düzeyde iletişim kurup kuramadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.29: Velilerin okul öğretmenleriyle istedikleri düzeyde iletişim kurabilmeleriyle ilgili bulgular

	f	%
Evet	28	50
Hayır	12	21.42
Biraz	16	28.57
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %50'si okul öğretmenleriyle istedikleri düzeyde iletişim kurabildiklerini ifade etmişlerdir. %21.42'si ise öğretmenlerle istedikleri düzeyde iletişim kuramadıklarını ifade ederken %28.57'si biraz iletişim kurabildiklerini belirtmişlerdir. Genel olarak öğretmenlerle velilerin iletişim kurabilme oranları yüksektir. Bu durum öğrencilerin başarı düzeylerine olumlu yönde etki edicidir.

4.1.2.30. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin ne sıklıkla okul öğretmenleriyle iletişim kurduklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.30: Velilerin öğretmenlerle ne sıklıkla iletişim kurduklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Haftada bir defa	5	8.92
Ayda bir defa	19	33.92
Dönemde bir defa	22	39.28
Yılda bir defa	10	17.85

Toplam	56	100
--------	----	-----

Öğrenci velilerinin %8.92'si çocuklarının öğretmenleriyle haftada bir defa görüşürken %33.92'si ise ayda bir defa görüşmektedir. Yine velilerin %39.28'i okuldaki öğretmenlerle dönemde bir defa görüştiklerini ifade ederken %17.85'i ise yılda bir defa görüştiklerini belirtmişlerdir. Genel olarak öğrenci velileri okullardaki öğretmenlerle çok sık görüşmemektedirler. Bu durum çocuklarının akademik ve sosyal anlamda daha başarısız olmalarına neden olabilmektedir.

4.1.2.31. Yabancı uyruklu öğrencilere okulda dil, sosyokültürel vb. alanlarda özel destek sunulup sunulmadığıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.31: Velilerin çocuklarına okulda dil, sosyokültürel vb. alanlarda özel destek sunulmasıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular

	f	%
Evet	22	39.28
Hayır	16	28.57
Biraz	18	32.14
Toplam	56	100

Öğrenci velilerinin %39.28'i çocuklarına okulda dil ve sosyokültürel konularda özel destek sunulduğunu belirtirken %28.57'si sunulmadığını belirtmiştir. %32.14'ü ise biraz destek sunulduğunu ifade etmiştir. Özel okullardan bazılarında yabancı uyruklu öğrencilere yönelik özel dil kursları (dersleri) ve sosyokültürel faaliyetler düzenlenmektedir. Ancak bazı özel okullar ile devlet okullarında böyle bir uygulama bulunmamaktadır.

4.1.2.32. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarına okulda verilen eğitimi yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.32: Velilerin çocuklarına okulda verilen eğitimi yeterli bulmalarıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular

	f	%
Evet	26	46.42
Hayır	15	26.78
Biraz	15	26.78
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %46.42'si çocuklarına okulda verilen eğitimi yeterli bulmaktadır. %26.78'i ise çocuklarına okulda verilen eğitimi yetersiz bulurken, aynı sayı ve oranda veli de biraz yeterli bulmaktadır. Genel olarak veliler çocuklarına okullarda verilen eğitimi yeterli bulmaktadır.

4.1.2.33. Yabancı uyruklu öğrencilerin aile ortamı ile okul ortamı arasında kültürel ikilemde kalıp kalmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.33: Velilerin çocuklarının aile ortamı ile okul ortamı arasında kültürel ikilemde kalmalarıyla ilgili düşüncelerine dair bulgular

	f	%
Hiç	28	50
Az	17	30.35
Çok	11	19.64
Toplam	56	100

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin %50'si çocuklarının aile ortamı ile okul arasında hiç kültürel ikilemde kalmadığını belirtmiştir. Bu öğrenciler ve aileler daha çok Türk kültürü ile uyum sağlayabilmiş olanlardır. %30.35'i ise çocuklarının okul ile aile ortamında kültürel açıdan biraz ikilemde kaldığını belirtmiştir. %19.64'ü de çocuklarının ev hayatı ile okul hayatı arasında sosyokültürel açıdan çok fazla ikilem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu öğrenciler ve ailelerin ise daha çok Alanya'ya yeni yerleşmiş, kültürel açıdan daha yeni uyum sağlama evresinde olanlar olduğu tahmin

edilebilir. Çünkü eğer öğrenciler evlerinde tamamen kendi ana (milli) kültürleri ve dilleri ile yaşıyorlarsa, okula geldiklerinde farklı kültürlerle karşı karşıya kalmakta, bu da ikilemde kalmalarına sebep olmaktadır.

4.1.2.34. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarının eğitiminde karşılaştıkları sorunlarla (ders başarısı, kültürel değişim, iletişim, arkadaşlık ilişkileri) ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.34: Velilerin çocuklarının eğitiminde karşılaştıkları sorunlarla ilgili bulgular

	Sorun		Sorun Değil	
	f	%	f	%
Ders Başarısı	29	51.78	27	48.22
Kültürel Değişim	16	28.57	40	71.43
İletişim	18	32.14	38	67.86
Arkadaşlık İlişkileri	14	25	42	75

Öğrenci velilerine “çocuklarımızın eğitiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplar yukarıda tablo haline getirilmiştir. Buna göre; Öğrenci velilerinin %51.78’i ders başarısının sorun olduğunu belirtirken %48.22’si ders başarısının sorun olmadığını ifade etmiştir. %28.57’si çocuklarının yaşadığı kültürel değişimin sorun olduğunu ifade ederken %71.43’ü sorun olmadığını belirtmiştir. Yine velilerin %32.14’ü çocukları için iletişim kurmanın sorun olduğunu belirtirken %67.86’sı bunun sorun olmadığını belirtmiştir. %25’i arkadaşlık ilişkileri kurmanın çocukları için sorun teşkil ettiğini ifade ederken %75’i ise bu durumun sorun olmadığını belirtmiştir.

4.1.2.35. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de öğrencilere verilen tatil sürelerini yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

Tablo 4.1.2.35: Velilerin Türkiye’deki eğitim sisteminde öğrencilere verilen tatil sürelerini yeterli bulup bulmadıklarıyla ilgili bulgular

	f	%
Yeterli	37	66.07
Yetersiz	14	25
Çok Fazla	5	8.92
Toplam	56	100

Velilerin %66.07’si Türkiye’de öğrencilere verilen tatil sürelerini yeterli bulmaktadır. %25’i ise Türkiye’de öğrencilere verilen tatil sürelerini yetersiz bulmaktadır. %8.92’si de öğrencilere verilen tatil sürelerini çok fazla olarak ifade etmişlerdir. Birçok Avrupa ülkesi ile karşılaştırıldığında Türkiye’de öğrencilere verilen tatil süreleri onlardan daha fazladır.

4.1.2.36. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin çocuklarını gönderdikleri okulun yönetiminden ve ders öğretmenlerinden çocuklarının eğitimiyle alakalı istek ve beklentileriyle ilgili bulgular ve yorumlar

Araştırmaya katılan öğrenci velilerine “çocuğunuzu gönderdiğiniz okulun yönetiminden ve ders öğretmenlerinden çocuğunuzun eğitimiyle ilgili istek ve beklentileriniz nelerdir?” açık uçlu sorusu yöneltildiğinde verilen cevaplar şöyledir:

- Yabancı uyruklu öğrencilere daha çok dikkat edilmesi ve onların eksik oldukları derslerde ve konularda ekstra ders yapılması gerektiğinin belirtilmesi,
- Birçok farklı ülkeden gelen yabancı uyruklu öğrenciler için Alanya’daki okullarda dil öğrenme imkânının bulunmamasının dile getirilmesi,
- Okullarda bütün derslerin (beden eğitimi, müzik, resim de dâhil) öğretmenlerinin mesleğini eksiksiz yapması gerektiğinin ifade edilmesi,

- İki adet yazılı sınavın öğrenciler için bir gün içinde fazla olduğunun ve yabancı öğrencilerin sınav kriterleri ile ilgili bilgilendirilmesi gerektiğinin belirtilmesi,
- Okulda fiziksel mekanlarda yönetimin temizlik ve hijyen kontrolleri yapması gerektiğinin belirtilmesi,
- Okula yılın başında gelip sözleşme yapıldığı zaman vaat edilen her şeyin eksiksiz olarak yerine getirilmesinin istenmesi,
- Modern eğitim öğretim metotlarının uygulanmasının istenmesi,
- Rus öğrencilerin derste Türk öğrencilerle yan yana oturmasının istenmesi,
- Öğretmenlerin öğrencilere geri dönüt sağlaması gerektiğinin ve asla fiziksel ve duygusal olarak şiddete başvurmaması gerektiğinin belirtilmesi,
- Daha fazla ev ödevi verilmesi, verilen ödevlerin çocuklara detaylıca açıklanması ve bu ödevlerin kontrol edilmesi gerektiğinin belirtilmesi,
- Okulda Rusça bilen özel bir öğretmen ya da personel bulunması gerektiğinin belirtilmesi,
- Öğretmenlerin öğrencilerde öğrenme isteği ve kitap okuma sevgisi uyandırması gerektiğinin belirtilmesi,
- Yabancı uyruklu öğrencilerle Türk öğrencilerin iletişimlerin kontrollü olarak sağlanması (yabancı uyruklu öğrencilerin hakaretlere maruz kalmaması) gerektiğinin belirtilmesi,
- Devlet tarafından verilen kitapların, öğretmenlerle velilerin iletişimlerinin ve devlet okullarında sınıfların fiziksel özelliklerinin yeterli olmadığını belirtilmesi,
- Öğretmenlerin en azından veli ile iletişim kurabilecek kadar İngilizce bilmeleri gerektiğinin belirtilmesi,
- Sınıf içinde şımarık öğrencilerin başarılı öğrencilerin dikkatli ders dinlemelerini engellememesi gerektiğinin belirtilmesi,
- Okulda her şeyin yolunda olduğunun, eğitimden tamamen memnun olduğunun belirtilmesi,

- Yarıyıl ve yaz tatilinde çocuklar için herhangi bir organizasyon olmadığının, çocukların kendi başlarına kaldıklarının belirtilmesi

4.1.2.37. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin kendi ülkelerindeki eğitim sistemi ile Türkiye'deki eğitim sistemini karşılaştırmalarıyla ilgili bulgular ve yorumlar

“Kendi ülkenizdeki eğitim sistemi ile Türkiye'deki eğitim sistemini karşılaştırarak yorumlayınız.” açık uçlu sorusuna verilen cevaplar ise şöyledir:

- Rusya'da çocuğun kişiliğinde önemli yapısal bozuklulara neden olduğu için öğrenciye fiziksel ceza uygulamanın ve öğrencinin vücuduna dokunmanın kabul edilemez olduğunun, ancak bunun Türkiye'de normal karşılandığının belirtilmesi,
- Suriye'de okuma ve eğitim imkânlarının Türkiye'ye göre çok kısıtlı olduğunun ifade edilmesi,
- Hollanda'da okul derslerinden sonra çocukların kendilerine (oyun, eğlence vb.) ayıracak boş zamanlarının kaldığının, Türkiye'de ise ödev yoğunluğunun çok fazla olduğunun, çocukların sosyal hayatlarının dikkate alınmadığının belirtilmesi,
- Karşılaştırma yapılamayacak kadar farklılıkların olduğunun belirtilmesi,
- Öğrencinin kendi ülkesinde öğrenmenin tamamen okulda gerçekleştiğinin, eve ödev verilmediğinin, okulda öğrencilerin daha iyi fiziksel imkânlara (fen ve teknoloji laboratuvarı, resim ve müzik atölyeleri, özel kitap ve kıyafet dolapları, spor salonları vb.) sahip olduğunun, her okulda hemşire bulunduğunun belirtilmesi,
- Hollanda'da öğretmenlerin velilerle daha çok iletişim kurduğunun, okul yönetiminin daha çok sosyal organizasyon düzenlediğinin, derslerin öğrenciler için daha eğlenceli ve yaratıcı geçtiğinin belirtilmesi,
- Karşılaştırma yapılamayacağı, kendi ülkelerinde öğrencilerle tamamen bireysel ilgilenildiğinin belirtilmesi,

- Rusya’da sınıf içi disiplinin Türkiye’ye göre daha etkin olduğunun belirtilmesi,
- Türkiye’de okullardan memnun kaldıklarının, burada öğrencilere hem İngilizce hem de İslam dininin öğretildiğinin, özellikle de öğrencilere haram ile helal kavramlarının öğretilmesinin güzel olduğunun belirtilmesi,
- Kendi ülkelerinde eğitim sisteminin daha sert olduğunun, öğrencilerin çok fazla ev ödevleri olduğunun, yaz tatilinde bile okumaları gereken çok fazla kitap olduğunun belirtilmesi,
- Çocuklarının Türkiye’de eğitim gördüğü için mutlu olduklarının belirtilmesi,
- Türkiye’de eğitim sistemi daha çok sınavlar (testler) üzerine kurulu olduğu için öğrencinin gerçek seviyesinin tespit edilmediğinin, Rusya’da ise daha çok bireysel sözel sınavların olduğunun belirtilmesi,
- Türkiye’de sınıflarda sayıca çok fazla öğrenci olduğunun, derslerde çok fazla gürültü olduğundan dolayı öğrencilerin öğretmenleri anlamadığının ve disiplinin sağlanamadığının belirtilmesi,
- Türkiye’de spor ve egzersiz çalışmalarının yetersiz olduğunun, öğrencilerin sadece topla oynadığının belirtilmesi,
- Türklerin çocukları gerçekten sevdiklerinin belirtilmesi,
- Çok fazla farklılık bulunmadığının belirtilmesi,
- Türk eğitim sisteminin daha modern ve öğrencilerin gelişimine yönelik daha bireysel olduğunun belirtilmesi,
- Türkiye’de yabancı dil eğitimi seçeneğinin olmadığı ifade edilmesi.

4.1.2.38. Yabancı uyruklu öğrenci velilerinin Türkiye’de yaşadıkları en önemli sıkıntıların neler olduğuyula ilgili bulgular ve yorumlar

“Türkiye’de yaşadığınız en önemli sıkıntılarınızın neler olduğunu kısaca yazar mısınız?” şeklinde yöneltilen açık uçlu soruya velilerden gelen cevaplar şu şekildedir:

- Sağlık sisteminin çok pahalı ve kötü olduğunun belirtilmesi,
- Oturma ve çalışma izni konularında yasalarla ilgili sorunlar yaşandığının belirtilmesi,
- Türklerin iletişim kurarken randevularına dikkat etmediklerinin, disiplinsiz ve sorumsuz yaşadıklarının, yabancılara küçümseyerek baktıklarının ve sözlerinde durmadıklarının belirtilmesi,
- Türkçe öğrenmenin çok zor olduğunun belirtilmesi,
- Trafikte Türk sürücülerin dikkatsiz davrandıklarının ve bunun sonucunda trafik kazası yaşadıklarının belirtilmesi,
- Türklerle sosyokültürel hayatta iletişim kurmakta zorlandıklarının belirtilmesi,
- Herhangi bir problemle karşılaşmadıklarının, burada yaşamaktan mutlu olduklarının belirtilmesi,

4.1.3. Alanya'daki devlet okullarında ve özel okullarda ortaokul seviyesindeki sosyal bilgiler öğretmenlerinin çok kültürlü sınıf ortamına bakış açıları

Çok kültürlü bir sınıf yapısına sahip olan Alanya okullarında Sosyal Bilgiler dersi, özellikle dersin işleniş şekli bakımından tek kültürlü sınıf ortamlarına göre anlamlı farklılıklar içermektedir. Uygulanan müfredat, öğretilmesi gereken konular, programın hedefleri ve kazanımları ülke genelinde standart olsa da sınıfın yapısı çok kültürlü olduğu için birtakım işleme farklılıkları karşımıza çıkmaktadır. Çünkü sınıftaki öğrencilerin birçoğunun tarihi, coğrafi, kültürel, siyasi, ekonomik, dini ve sanatsal geçmişi farklı olabilmektedir. Sosyal, kültürel, sanatsal vb. konularda farklı bakış açılarına sahip olan öğrenciler aynı sınıf ortamında ders işlemektedirler. Bu durum ise özellikle Sosyal Bilgiler derslerinde öğretmenlerin ekstra çalışmalar yapmasını gerektirmektedir. Bu amaçla Alanya ilçesinde 1 adet özel okul ve 3 adet devlet okulunda görev yapan toplam 6 Sosyal Bilgiler öğretmenine yarı yapılandırılmış görüşme formu ile 8 adet soru yöneltilerek görüşleri alınmıştır. Görüşmede öğretmenlere yöneltilen sorular ve öğretmenlerin cevapları aşağıdaki şekildedir:

Öğretmenlere “derse girdiğiniz sınıflarda yabancı uyruklu öğrencilerle ilgili karşılaştığınız en önemli sorun nedir?” sorusu yöneltildiğinde alınan cevaplar şöyledir:

Öğretmen 1: Yabancı uyruklu öğrencilerle soyut konularda anlayamıyoruz. Atatürk ilke ve inkılapları, Osmanlı tarihi gibi konuları çok anlayamıyorlar. Coğrafi konuları ise daha rahat anlıyorlar. Türk öğrencilerle etkileşim içine girsinler diye aynı dili konuşanları sınıf içinde yan yana oturtmuyoruz.

Öğretmen 2: Sınıfta bulunan yabancı uyruklu öğrenci eğer Türkiye’ye yeni gelmişse en önemli iki sorunu dil ve sosyal ilişkilerde yaşıyoruz.

Öğretmen 3: En önemli sorun dil problemi. Özellikle sözel derslerde ciddi dil problemleri yaşıyorlar. Ayrıca oldukça isteksiz davranıyorlar.

Öğretmen 4: Karşılaştığım en önemli sorun dil bilmemeleridir.

Öğretmen 5: En büyük sorunumuz dil sorunudur

Öğretmen 6: Dil sorunu yaşıyoruz. Özellikle Rus asıllı öğrencilerin bu konuda sıkıntılar yaşadıklarını görmekteyim. Kültürel yaşam şekillerinde de sıkıntı yaşıyoruz.

“Dilini bilmediğiniz ve sizin dilinizi bilmeyen bir öğrenciye ders anlatmak zorunda kaldığınız zaman neler hissediyorsunuz ve bunu nasıl başarıyorsunuz? Açıklayınız.” şeklinde sorulan soruya ise öğretmenlerin cevapları şöyle olmuştur:

Öğretmen 1: Bizim okulumuzda dönemden önce dil eğitimi alıyorlar. Özellikle defter tutturarak ve yazdırarak bu sorunu çözmeye çalışıyorum. Özellikle terimleri ödev verip çalıştırıyorum. Dili bilmeyenler sınıf içinde etkisiz kalıyorlar.

Öğretmen 2: Bu konuda maalesef yapabileceğimiz bir şey yok. Yasal bir uygulama da bulunmuyor. Öğrencinin Türkçe öğrenmesini bekliyoruz. Ve Türkçe öğrenmeleri de genelde bir yılı buluyor.

Öğretmen 3: Kalabalık sınıflarda yabancı uyruklu öğrencilerle özel olarak ilgilenemiyoruz. Bu nedenle ders sırasında bu öğrenciler derse ilgilerini tamamen kaybediyor.

Öğretmen 4: Benim açımdan oldukça zor bir durum. Hem dönüt alamıyorum, hem de o öğrenci derse katılmıyor. Konuları anlamıyor ve eğitimde başarısız oluyor.

Öğretmen 5: Anlatacağımız konuyu en basit şekliyle vermeye çalışıyoruz.

Öğretmen 6: Hissettiğim duygu aslında çaresizliğin verdiği üzüntüdür. Özellikle öğrencilerle ikili diyalog kurmada sıkıntı yaşıyoruz. Bu sorunu genellikle aynı uyruktan olan ve Türkçeyi de konuşabilen bir başka öğrencinin yardımıyla çözüyoruz.

Görüşmeye katılan öğretmenlere yöneltilen “sizce yabancı uyruklu öğrenciler için Türkiye’de okula başlamadan önce belirli bir seviyeye kadar Türkçe öğrenmeleri gerekli midir? Açıklayınız.” sorusuna verilen cevaplar ise şöyledir:

Öğretmen 1: Gereklidir. Sayısal dersleri kolay yapıyorlar. Ama sözel derslerde sorun yaşıyoruz. Örneğin İran ve Rus öğrencilerin memleketlerindeki müfredat, matematikte Türkiye’den daha ileri bir seviyedeysen sosyal derslerde böyle değil.

Öğretmen 2: Kesinlikle gereklidir.

Öğretmen 3: Evet. Bu konu oldukça önemlidir. Avrupa ülkelerinde yabancı uyruklu öğrencilerin dil öğrenimi zorunlu. Türkiye’de de aynı uygulamanın yararlı olacağını düşünüyorum.

Öğretmen 4: Kesinlikle gerekli olduğunu düşünüyorum. Biz bu öğrencilere eğitim öğretim yapamıyoruz. Bu öğrenciler sadece fiziksel olarak derste bulunuyorlar. Ne derse katılabiliyorlar ne de dersi anlayabiliyorlar.

Öğretmen 5: Kesinlikle gereklidir. Dilimizi bilmeyen birçok öğrencinin derslerde ve sosyal hayatta yetersiz kaldığı açıkça görülmektedir.

Öğretmen 6: Kesinlikle gereklidir. Çünkü özellikle Sosyal Bilgiler gibi sözel derslerdeki kavramları anlamayı ancak Türkçe bilerek başarabilirler.

“Yabancı uyruklu öğrencilerin derslerine giren öğretmenlerin kendilerini hangi alanlarda ekstra geliştirmeleri gerekmektedir? Açıklayınız.” sorusuna da öğretmenlerden gelen cevaplar aşağıdaki gibidir:

Öğretmen 1: Özellikle Sosyal Bilgilerdeki terimlerin İngilizce karşılıklarını bilmeleri gerekiyor. Öğrencileri Türkçe konuşmaya zorlamak için öğretmenler Türkçe konuşmalılar. Öğretmenler öğrencilerin dilini konuşurlarsa onlar Türkçe öğrenemezler. Öğretmenler Türkçe konuştukları zaman onların da Türkçeyi öğrenmeleri mecburi bir şekilde hızlanıyor.

Öğretmen 2: Yabancı uyruklu öğrenciler birbirinden farklı ülkelerden olduğu için bu konuda öğretmenlerin yapabileceği çok fazla bir şey bulunmuyor. Bir tane yabancı dil öğrenseler de yeterli olmaz.

Öğretmen 3: Branş öğretmenleri olarak yabancı uyruklu öğrencilerin dil sorunlarıyla ilgilenemiyoruz. Bu sorunlarını okula gelmeden önce halletmeleri gerekiyor.

Öğretmen 4: Öğretmenlerin kendilerini yabancı dil konusunda yetiştirmeleri gerektiğini düşünüyorum.

Öğretmen 5: Öğretmenler az da olsa yabancı dil öğrenmeliler.

Öğretmen 6: Öğretmenler yabancı dil ve kültürel çeşitlilik konularında kendilerini geliştirmeliler.

“Yabancı uyruklu öğrenciler sınıf ortamında ve okul sınırları içinde sosyokültürel açıdan yabancı olmalarından dolayı ne tür sorunlar yaşıyorlar?” diye sorulduğunda ise öğretmenler şu cevapları vermişlerdir:

Öğretmen 1: Kendi ırklarından arkadaşları yoksa yalnızlar. Biz öğretmenler olarak Türk öğrencilere özellikle yabancı uyruklu öğrencilerle iletişim kurmaları konusunda tavsiyelerde bulunuyoruz. Yabancı uyruklu öğrenciler yalnız kalabiliyorlar. Bundan şikâyet etmiyorlar. Onların zamanlarını geçirme metotları da Türk öğrencilerden farklı. Daha çok kitap okuyorlar, ödev yapıyorlar. Daha bilinçli teneffüs yapıyorlar.

Öğretmen 2: Türk kültürel değerlerine uymayan davranışlar sergiliyorlar. Arkadaş edinmekte zorlanıyorlar.

Öğretmen 3: Yabancı uyruklu öğrenciler daha çok kendi aralarında görüşüyorlar. Türk öğrencilerle ilişkileri kısıtlı kalıyor.

Öğretmen 4: Diğer öğrenciler tarafından dışlanılmaktalar. Irk ayrımına uğruyorlar. Bu durum da onların yalnız kalmalarına neden oluyor.

Öğretmen 5: En önemli sorunları dil. Dilimizi bilen birçok yabancı uyruklu öğrencinin derslerde gayet başarılı olduğunu ve sosyal hayatta da gayet etkin olduğunu gözlemliyorum.

Öğretmen 6: Arkadaşlarıyla diyalogları sınırlı kalıyor ve yalnızlık duygusuna kapılabiliyorlar. Birçok sosyal aktiviteye katılmaları zorlaşıyor.

Görüşmeye katılan öğretmenlere “Sizce yabancı uyruklu öğrencilerin akademik (ders başarısı) başarıları konusunda yaşadıkları sorunlar nelerdir? Açıklayınız.” sorusu sorulduğunda aşağıdaki cevapları vermişlerdir:

Öğretmen 1: Sınav soruları (testler, yazılılar) onlara uygun değil. Sınavda istenen yorumları yapamıyorlar. Yabancı uyruklu öğrencilere özel ek kaynak hazırlanması konusu tartışılmalıdır bence. Onlara özel ek kaynak faydalı da olabilir, zararlı da... Bilemiyorum. Ama Türk öğrencilerin yayınları onlara uygun değil.

Öğretmen 2: Sayısal dersleri ve yabancı dil dersini daha kolay anlarlarken Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerini daha zor kavramaktadırlar.

Öğretmen 3: Dil konusundaki sıkıntıları akademik başarılarını olumsuz yönde etkiliyor.

Öğretmen 4: Genel olarak yabancı uyruklu öğrenciler akademik açıdan hiçbir şey bilmiyorlar.

Öğretmen 5: Dil sorununu çözen öğrencilerin akademik başarılarının da gayet iyi olduğunu görüyorum.

Öğretmen 6: Akademik başarıları Türkçeyi bilme seviyeleri ile doğru orantılıdır.

“Sınıf ortamında yabancı uyruklu öğrencilerin bulunmasının (çok kültürlü sınıf ortamının) avantajları var mıdır? Varsa nelerdir? Açıklayınız.” sorusuna ise öğretmenler şu cevapları vermişlerdir:

Öğretmen 1: Kesinlikle var. Örneğin dini bir konuda (tekke ve zaviyeler) her öğrenci kendi dini uygulamalarını anlatıyor. Kültürel konularda yabancı uyruklu öğrenci çeşitliliği çok iyi oluyor. Her farklı öğrenci kendi kültürel özelliklerini anlatıyor. Ben bile onlardan bir şeyler öğreniyorum.

Öğretmen 2: Öğrencilerin birlik beraberlik, kardeşlik ve birlikte yaşayabilmeyi uygulamalı olarak öğrenmeleri açısından çok büyük bir kazanç.

Öğretmen 3: Evet öğrenciler için avantajdır ancak yabancı uyruklu öğrenciler diğer öğrencilerle fazla iletişim kurmamaktadırlar.

Öğretmen 4: Türkçe bilirlerse avantaj olduğunu düşünüyorum.

Öğretmen 5: Çok kültürlü sınıf ortamı her zaman için zenginliktir. Bir konu işlenirken öğrencilerden aldığımız farklı örnekler bunu kanıtlamaktadır.

Öğretmen 6: Çok fazla bir avantajının olduğunu düşünmüyorum.

“Yabancı uyruklu öğrencilerin ders başarısında ve sosyal ilişkilerinde yaşadıkları sorunların çözümüne yönelik önerileriniz nelerdir?” şeklinde yöneltilen soruya da öğretmenlerin cevapları şöyle olmuştur:

Öğretmen 1: Danışman (özel) bir öğretmenleri olmalı. Onlara özel yeni yayın kitaplar hazırlanmalı. Okulların velilerle iletişim kanalları (mesajlar, internet siteleri, not ve devamsızlık bilgilendirme sistemleri, vb.) yabancı dilde olmalı.

Öğretmen 2: Türkçe konuşmayı öğrenmeleri birçok problemi çözecektir.

Öğretmen 3: Yabancı uyruklu öğrencilerin okula gelmeden önce dil öğrenmeleri gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bu öğrencilerle ilgilenen özel rehberlik hizmetlerinin oluşturulması gerektiğini düşünüyorum.

Öğretmen 4: İlk olarak dil eğitimi verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Türkçe öğrendikten sonra rehberlik hizmetleri tarafından diğer öğrencilerle kaynaşmalarına yardımcı olacak programlar düzenlenmelidir. Daha sonra ders öğretmenleri tarafından da derslere aktif katılımı sağlanmalıdır.

Öğretmen 5: Dil sorununu çözerlerse kültürel uyum zamanla gerçekleşecektir.

Öğretmen 6: Özellikle dil konusunda ekstra çalışmalar yapılmalıdır. Daha sonra arkadaşlık ilişkilerinin geliştirilmesi için sosyal faaliyetler ağırlıklı olarak ön planda tutulmalıdır.

V. BÖLÜM

5. Sonuç Ve Öneriler

Özellikle yirminci yüzyılda iki dünya savaşı ve soğuk savaşlar yaşayan insanoğlu, günümüzde bir arada barış ve huzur içinde yaşamının önemini kavramıştır. Gelecek nesillerin dünya üzerinde arzu edilen bir fiziksel ve sosyal ortamda yaşayabilmeleri ise bugün aldıkları eğitimle yakından ilişkilidir.

Eğitimin en temel işlevi, bireylere istendik davranışlar kazandırmaktır. Eğitim, bu işlevini yerine getirirken ırk, milliyet, cinsiyet, dil, din vb. ayrımı yapmamaktadır. Tüm dünyayı ve insanları bir bütün olarak görmektedir. Gerçekten de günümüzde dünya fiziki ve sosyal sınırları gittikçe zayıflayarak bir bütün haline gelmeye başlamıştır. Kamusal ve özel bütün sektörler faaliyetlerini küresel yaşam ihtiyaçlarına göre düzenlemektedir. Eğitim sektöründe de gün geçtikçe küresel yaklaşımlar geliştirilmektedir. Çünkü okullardaki öğrencilerin yapısı gittikçe çok kültürlü bir hale bürünmektedir. Artık tüm dünya ülkelerinde eğitimin önemli amaçlarının başında öğrencileri çok kültürlü bir hayata hazırlamak yer almaktadır. 21. Yüzyılın en büyük insanlık suçları ve hataları, ötekine saygı duymamaktan ve farklılıkların aynı ortamda yaşayamamasından kaynaklanmaktadır. Bugünün öğrencilerinin geleceğin yetişkinleri olacağı gerçeğinden hareketle, henüz kirlenmemiş olan zihinlere, farklı insanların, dinlerin, dillerin, kültürlerin birlikte, bir arada barış ve huzur içinde yaşaması gerektiği işlenmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti ve özellikle de Akdeniz kıyıları uluslararası göç odaklarından bir tanesidir. Bunun sonucunda toplum ve dolayısıyla okullardaki öğrenci kitleleri de zamanla çok kültürlü bir yapıya dönüşmüştür. Bu çalışma bir Akdeniz kıyı kenti olan Antalya ilinin Alanya ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, ortaokullarda farklı milletlerden gelip bir arada eğitim öğretim gören öğrencilerin içinde buldukları durum objektif bir bakış açısıyla analiz edilmeye çalışılmıştır.

Alanya ilçesinde farklı milletlerden gelen çok sayıda yabancı uyruklu ortaokul öğrencisi Türk öğrencilerle de karışarak karma (farklı milletlerden öğrencilerin bir arada bulunduğu) sınıflarda eğitim öğretim görmektedirler. Bu yapıdaki okullar ve sınıflarda birtakım olumlu ve olumsuz eğitim öğretim yaşantıları ortaya çıkmaktadır. Araştırmada bu durumlar gün yüzüne çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla yabancı uyruklu öğrenciler, bu öğrencilerin velileri ve öğretmenleri ile okul yöneticileri çalışmaya dâhil edilmiştir. Yazılı anketler, görüşme formları ve sözlü mülakatlarla veriler toplanmış ve analiz edilmiştir.

Sonuç olarak, çok kültürlü sınıflarda öğrencilerin, öğretmenlerin, velilerin ve okul yöneticilerinin birtakım memnuniyetleri ve memnuniyetsizlikleri söz konusudur. Özellikle dil ve oryantasyon gibi önemli konularda eksikler bulunurken çok kültürlü öğrenci yapısı, kültürel çeşitlilik ve zenginlik anlamında pozitif bir değer olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yöneticiler, öğretmenler ve velilerin Alanya ilçesindeki çok kültürlü öğrenci potansiyeline sahip okullarda daha istendik sonuçlar elde edebilmeleri için şu öneriler sunulabilir:

- Alanya ve çok kültürlü öğrenci kitlesine sahip olan diğer yerleşim yerlerinde eğitim öğretim ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanlarında yabancı uyruklu öğrencilere özel destek birimleri oluşturmak. Milli eğitim müdürlüklerine ya da halk eğitim merkezlerine bağlı olarak yabancı uyruklu öğrencilere ve velilerine psikolojik ve sosyal destek sağlayacak özel ekipler kurulabilir.
- Yabancı uyruklu öğrencilerin belirli bir oranın üstünde olduğu okullarda özel Türkçe dil kursları düzenlemek ve yabancı öğrencilere özel danışman öğretmen buldurmak. Yukarıda çalışmanın anket sonuçlarının açıklandığı kısımda da belirtildiği üzere yabancı uyruklu öğrencilerin en önemli sorunlarının başında dil öğrenmek gelmektedir. Bu bağlamda yabancı uyruklu öğrencilerin sayıca yeterli olduğu okullarda onlara özel ekstra Türkçe dil dersleri düzenlenebilir. Yine yabancı uyruklu öğrencilere özel rehber öğretmen verilebilir.

- Yabancı uyruklu öğrencilerin okul ve toplumsal hayata oryantasyonunu sağlayıcı aktiviteleri artırmak. Okullar tarafından yabancı uyruklu öğrencilere özel Türk kültürünü tanıtıcı geziler, gözlemler, araştırmalar, incelemeler düzenlenebilir.
- Yabancı uyruklu öğrencilerin sınav ve ödev gibi akademik çalışmalarını özel olarak desteklemek. Özellikle Türkçeyi iyi bilmeyen yabancı uyruklu öğrenciler sınavlarda ve ev ödevlerini yapmakta zorlanmaktadır. Bu öğrencilere Türkçeyi bilme seviyelerine göre ödevler verilebilir ve sınavlarda özel sorular hazırlanabilir.
- Yabancı uyruklu öğrencilerin velileri ile okul yönetimi ve öğretmenlerin iletişimlerini güçlü tutmak. Öğrenci, veli, öğretmen ve yönetim işbirliği, yabancı uyruklu öğrencilerin sorunlarını daha kolay çözmelerini ve akademik ve sosyal olarak daha başarılı olmalarını sağlayacaktır.
- Yabancı uyruklu öğrencilerin yoğun bulunduğu okullardaki ve bölgelerdeki ders öğretmenlerine hizmet içi kurslarla özel yabancı dil eğitimi vermek. Özellikle okula henüz yeni gelmiş olan bir yabancı uyruklu öğrencinin ders öğretmenleriyle temel ihtiyaçlarını (yemek, su, tuvalet, hastalık vb.) konuşabilmesi gerekmektedir. Bu iletişimi sağlayabilmek için ders öğretmenleri, uluslararası genel yabancı dil sayılan İngilizceyi basit seviyede de olsa öğrenebilirler.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ortak arzusu, bilinçli, kültürlü, ahlaki değerlere sahip, barış içinde yaşamayı ilke edinmiş bireylerle dolu bir dünyadır. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış" görüşü konumuza ışık tutan yönlendirici ve barışçıl bir söz olup eğitim öğretiminde ve bireylerin zihninde yer bulması ortak arzumuzdur.

KAYNAKÇA

- Açıklım, M. (2010). “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar: Çok kültürlü ve Küresel Eğitim” İstanbul Üniversitesi, Elementary Education Online, 9(3), 1226-1237.
- Akbıyık, Y. (2012). “Osmanlı’dan Türkiye’ye Tarih Toplum Siyaset” Birinci Basım, Semih Ofset, Ankara.
- Akengin, H. ve Ersoy, F. (2015). “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Mekânsal Öğrenme Ortamlarının Tarihçesi” 2.Bölüm, 1.Baskı, Ankara.
- Aksoy, Z. (2012). “Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim” (Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi) Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 5, Sayı 20.
- Aktaş, M. “Küreselleşme Sürecinde Ulus Devlet ve Demokrasi” Muş Alparslan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, EKEV AKADEMİ Dergisi, Yıl:16, Sayı:53, (Güz 2012).
- Alanya Ticaret ve Sanayi Odası 2014 Ekonomik Raporu
- Aliyev, R. (2011). “Farklı Kültürlerden Gelen Yükseköğretim Öğrencilerinin Eğitim Ortamlarındaki İlk Etkileşim Algılarının ve Kültürlenme Düzeylerinin İncelenmesi” (Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı Eğitim Psikolojisi Programı, Doktora Tezi), Ankara.
- Avcı, M., Avcı, U., Şahin, F. (2008). “Sosyal ve Ekonomik Yönüyle Fethiye’ ye Uluslararası Yabancı Göçü” Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, Fethiye.

- Baltacı, F. (2011). “İkinci Konut Turizmi Kapsamında Alanya’da Konut Edinen Yabancıların Kentin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısına Etkileri” (Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Antalya.
- Cırık, İ. (2008). “Çok Kültürlü Eğitim ve Yansımaları” Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi 34: 27-40.
- Demirçelik, E. (2012). “Çok kültürlü Ortaöğretim Okulu Yönetici ve Öğretmenlerinin Yönetim Sürecinde Karşılaştığı Güçlüklerin İncelenmesi” (Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Kayseri.
- Deniz, A. ve Özgür, E. M. “Antalya’daki Rus Gelinler: Göçten Evliliğe, Evlilikten Göçe” Sosyoloji Dergisi, 3.Dizi, 27.Sayı, 2013/2, 151-175.
- Esenkal, E. (2007). “Yabancı Ülkeler Tarafından Osmanlı Coğrafyasında Açılan Okullar” (Trakya Üniversitesi, Tarih Anabilim Dalı, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Edirne.
- Fırıncı, T. (2006). “Küreselleşmenin Öğretim Programları Üzerindeki Etkisi (İlköğretim 4.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Örneği)” (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Felsefe Grubu Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Ankara.
- Güvenç, B. (2010). “İnsan ve Kültür” Boyut Matbaacılık, İstanbul
- <http://www.alanya.bel.tr/S/270/Kardes-Sehirler>. Erişim tarihi: 07.12.2015
- <http://alanya.bel.tr/Haber/18776/MUFTU-TOPAL--YENI-ALANYALILARI--IYILIK-SOFRASI-NDA-BULUSTURDU> Erişim tarihi: 29.06.2016

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/yabyonegiogr_1/yabyonegiogr_1.html. Erişim tarihi: 26.12.2015

<http://www.yenialanya.com/guncel/noel-coskusu-boyle-yasandi-h147720.html>. Erişim tarihi: 14.12.2015

İçduygu, A. , Erder, S. ve Gençkaya, F. “Türkiye’nin Uluslar arası Göç Politikaları 1923-2023” MiReKoç Proje Raporları 1/2014, Tübitak 1001_106K291, Eylül 2009, İstanbul, 2014.

Karaman, K. (2010). “Küreselleşme ve Eğitim” Journal of World of Turks, Giresun Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ZfWT Vol.2, No.3.

Karasar, N. (2010). “Bilimsel Araştırma Yöntemi” 21. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Kılınç, E. (2014). “Antalya’da Yaşayan Yabancı Uyruklu Aile Çocuklarının Karşılaştığı Eğitim Sorunları (Uluslararası Özel Antalya Rus Okulu Örneği)” (Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Antalya.

Öz Kılınç, M. (2009). “Küreselleşme Sürecinin Eğitim Üzerine Etkileri ve Öğretmen Kimliği” (Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi) İzmir.

Özkan, R. ve Sivrikaya, Ü. (2012). “İlköğretimde Küresel Değerler (100 Temel Eser Üzerine Bir İnceleme)” Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı:38, Erzurum.

Özmen, C. (2010). “Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi” (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi) Ankara.

- Öztürk, Y. , Akdu, U. , Akasya Akdu, S. (2007). “Yabancı Turistlerin Konut/Devre Mülk Satın Almalarının Yöre Halkı Üzerindeki Sosyal ve Kültürel Etkileri: Fethiye Örneği” Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı:2
- Peksan, S. (2007). “Alternatif Küreselleşme Hareketleri” (Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) İstanbul.
- Polat, F. (2012). “Türkiye’de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu İlköğretim Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri” (Fırat Üniversitesi, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Elazığ.
- Polat, M. ve Ceylan, Y. “Alman Eğitim Sisteminde Çok Kültürlülüğün İzleri: Osnabrück Üniversitesi Örneği” Muş Alparslan Üniversitesi, e-Journal of New World Sciences Academy 2012, Volume: 7, Number: 4, ArticleNumber: 1C0561, February 2012, s:1033
- Şahin, M. (2008). “Güvenlik Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Yabancı Öğrencilerin Türkçe Öğrenirken Karşılaştıkları Zorluklar” (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) Ankara.
- Uyanık, H. (2014). “Türkiye’deki Devlet Okulları ile Uluslararası Özel Okulların Çok kültürlü Eğitim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi”, (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi) Antalya.
- Yücel, K. (2010). “Yeni Türkiye ve Dış Göçler (Türkiye Cumhuriyeti ve Gelen Dış Göç Dinamiği)” (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi) İstanbul.

EKLER

EK-1: 20.11.2015 tarihinde Alanya ilçesinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısını gösteren resmi belge

T.C.
ALANYA KAYMAKLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 55662174/605.01/11958389

20.11.2015

Konu: Ortaokullarda Yabancı Uyruklu
Öğrenci Sayıları

Sayın: Hüseyin DUYGU

Adres: Hacet Mahallesi, Avni Efendi Sokak, Terziler Apartmanı, No: 2/8
ALANYA/ANTALYA

(Tel: 505 722 47 66)

İlgi : 18/11/2015 tarihli dilekçeniz.

"Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar" başlıklı tez çalışması analizlerinde kullanılmak üzere Müdürlüğümüzden istemiş olduğunuz İlçemize ait resmi ve özel ortaokullarda yabancı uyruklu 89 Erkek, 94 kız olmak üzere toplam 183 öğrenci mevcuttur.

Bilgilerinize rica ederim.

Hüseyin ER
İlçe Milli Eğitim Müdürü

EK:

- Dilekçe ve eki (2 sayfa)

"Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
20.11.2015"

Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Saray Mah. Kültür Cad. No: 9 Alanya
Elektronik Ağ: www.alanya.meb.gov.tr
e-posta: alanyaarge@gmail.com

Ayrıntılı bilgi için: Ender KARAAĞAÇ Koor Öğrt.
Tel: (0242) 513 11 98
Faks: (0242) 513 63 49

EK-2: Tez çalışması kapsamında Alanya ilçesindeki okullarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ve velileri ile anket yapabilmek için resmi izin belgesi ve anket yapılabilecek okulların listesi

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890/20/1809669
Konu: Anket Uygulaması

18/02/2015

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hüseyin DUYGU'nun "**Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar**" konulu tez çalışmasını, Ekli listedeki okullarda uygulama isteği ile ilgili 27/01/2015 tarih ve 77 sayılı yazıları, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 13/02/2015 tarihinde incelenerek "**Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi**" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "**Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar**" başlıklı çalışmasını, Ekli listedeki okullarda, Okul Müdürlüğünün bilgisi dahilinde, ilgili Genelgeye göre, çalışma takvimi doğrultusunda eğitim-öğretim faaliyetleri aksatılmaksızın yapılması uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 10/02/2014 tarih ve 3550 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Hasan TEVKE
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
18/02/2015

Osman Nuri GÜLAY
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

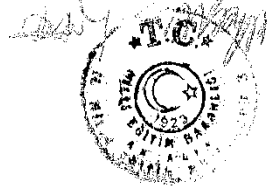
Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md.Yrd.
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Antalya İli Alanya İlçesinde "Alanya Örneğinde Yabancı Uyruklu Ortaokul Öğrencilerinin Karşılaştıkları Sorunlar" başlıklı tez çalışmam kapsamında anket uygulamayı talep ettiğim okulların listesi aşağıdadır.

- 1-Barbaros İmam Hatip Ortaokulu
- 2-Demirtaş İmam Hatip Ortaokulu
- 3-Mahmutlar İmam Hatip Ortaokulu
- 4-Nebahat Şifa İmam Hatip Ortaokulu
- 5-Abdurrahman Alaattinoğlu Ortaokulu
- 6-Ali Nazım Köseoğlu Ortaokulu
- 7-Aşağıoba Hasan Atıcı Ortaokulu
- 8-Atatürk Ortaokulu
- 9-Avsallar Ortaokulu
- 10-Ayşen-Cengiz Urfalıoğlu Ortaokulu
- 11-Barbaros Azakoğlu Ortaokulu
- 12-Cikcilli Mehmet Emine Öncü Ortaokulu ✓
- 13-Çıplaklı Ortaokulu
- 14-Demirtaş Nihal Demirel Ortaokulu
- 15-Dimçayı Ortaokulu
- 16-Dr.Şahin-Birsel Biçer Ortaokulu
- 17-Hacıkadiroğlu Ortaokulu
- 18-Hamdullah Emin Paşa Ortaokulu
- 19-Hamit Özçelik Ortaokulu
- 20-Hayate Hanım Ortaokulu
- 21-Hidayet Görgün Ortaokulu
- 22-Kargıcak Ortaokulu
- 23-Kestel Akdeniz Ortaokulu
- 24-Kestel Alantur Ayhan Şahenk Ortaokulu
- 25-Kestel Ortaokulu
- 26-Konaklı Gazi Ortaokulu
- 27-Konaklı Kemal Atlı Ortaokulu
- 28-Konaklı Menderes Ortaokulu
- 29-Mahmutlar Halil Ülker Ortaokulu
- 30-Mahmutlar Ortaokulu
- 31-Mahmutlar Selçuklu Ortaokulu
- 32-Nimet Alaattinoğlu Ortaokulu
- 33-Obaköy Ortaokulu
- 34-Okurcalar Berat Hayriye Cömertoğlu Ortaokulu
- 35-Payallar Günay Demirel Ortaokulu
- 36-Sema Eray Erdem Ortaokulu
- 37-Sugözü Cemal Coşkun Ortaokulu
- 38-Şikrî Müslazimoğlu Ortaokulu
- 39-Tahit Tuluk Ortaokulu
- 40-İsmail Fatma Özmüftüoğlu Ortaokulu

- 41-Türkler Aynur Hasan Sipahiođlu Ortaokulu
42-Yaylalı Ortaokulu
43-Yeşilöz Ortaokulu
44-Alanya Özel Hamdullah Eminpaşa Ortaokulu
45-Özel Bahçeşehir Alanya Ortaokulu
46-Özel Ufuk Ortaokulu
47-Ted Alanya Koleji Özel Ortaokulu
48-Alanya Doğa Koleji Ortaokulu
49-Alanya Özel Klasika-M Ufuslar arası Ortaokulu

CH

EK-3: Tez çalışmasında yabancı uyruklu öğrencilere uygulanan anket maddeleri

T.C

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

“ALANYA ÖRNEĞİNDE YABANCI UYRUKLU ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR” BAŞLIKLIL TEZ ÇALIŞMASI ANKET FORMU

Sayın katılımcı;

Bu çalışmanın amacı Alanya’da yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesidir. Bu bağlamda anket sorularına vereceğiniz yanıtlar bilimsel araştırma ilkelerine ve gizlilik esasına dayalı olarak kullanılacaktır. Lütfen anket sorularına gerçekçi ve eksiksiz cevaplar veriniz.

Yüksek lisans tezi olarak yürütülen bu çalışmaya desteğiniz ve vakit ayırdığınız için teşekkür ederim.

Özel görüş ve önerileriniz için; Hüseyin DUYGU, huseyin-duygu@hotmail.com

Sevgili öğrencimiz;

1-Yaşınız?

9-10 11-12 13-14 15+...

2-Sınıfınız?

5 6 7 8

3-Cinsiyetiniz?

Erkek Kız

4-Doğum yeriniz?

Rusya Almanya İsveç Norveç Danimarka
 Hollanda İngiltere Diğer:

5- Uyruğunuz:

6-Anne ya da babanızdan birisi Türk mü?

Annem Türk Babam Türk İkisi de Türk değil

7-Kaç yıldır Alanya’da ikamet ediyorsunuz?

0-4 5-10 11-15 16+...

8-Türkiye’de bu okula kaçınıcı sınıfta başladınız?

1 2 3 4 5 6 7 8

9-Türkçeyi hangi yolla öğrendiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

Türkçe dil kursuna giderek Aile içinde Okulda

Sosyal ortamda kendiliğimden Diğer

10-Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk yaşadınız?

Az Orta Çok

11-Türkçeyi kaç yıldır konuşuyorsunuz?

1-3 4-6 7-9 10+...

12-Türkçeyi ne derecede konuşabiliyorsunuz?

Çok az Az Orta İyi Çok iyi

13- Türkçeyi ne derecede anlayabiliyorsunuz?

Çok az Az Orta İyi Çok iyi

- 14-Türkçeyi ne derecede yazabiliyorsunuz?
 Çok az Az Orta İyi Çok iyi
- 15-Türkçeyi ne derecede okuyabiliyorsunuz?
 Çok az Az Orta İyi Çok iyi
- 16-Evde ailenizle iletişim kurarken daha çok hangi dili kullanıyorsunuz?
 Türkçe Kendi ana diliniz
- 17-Okulda dersleri öğrenirken zorlanıyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 18 – Ev ödevlerinizi yaparken zorlanıyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 19- Ev ödevlerinizi yaparken evde aileniz (anne, baba, abi, abla vb.) destek oluyorlar mı?
 Evet Hayır Biraz
- 20-Aşağıdaki derslerde zorlanıp zorlanmadığınızı işaretleyiniz. (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)
Matematik	—————→	☐ Zorlanıyorum	☐ Zorlanmıyorum
Fen ve Teknoloji	—————→	☐ Zorlanıyorum	☐ Zorlanmıyorum
Türkçe	—————→	☐ Zorlanıyorum	☐ Zorlanmıyorum
Sosyal Bilgiler	—————→	☐ Zorlanıyorum	☐ Zorlanmıyorum
İngilizce	—————→	☐ Zorlanıyorum	☐ Zorlanmıyorum
- 21-Türkçeyi iyi bilmediğiniz için dersleri anlamakta zorluk çekiyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 22- Türkiye’de kendinizi rahat hissediyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 23 – Türk arkadaşlarınız tarafından herhangi bir şekilde dışlanma hissediyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 24-Okuldaki en iyi arkadaşınız Türk mü?
 Evet Hayır
- 25-Okulda (yemekhane, kantin vb.) bulunan Türk yemeklerini seviyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 26- Okulda uyum sorunu yaşıyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz
- 27-Okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri (tiyatro, müzik dinletisi, resim sergisi, piknik, gezi vb.) yeterli buluyor musunuz?
 Evet Hayır Biraz

Teşekkürler
Hüseyin DUYGU

EK-4: Tez çalışmasında yabancı uyruklu öğrenci velilerine uygulanan anket maddeleri

Sayın katılımcı;

Bu çalışmanın amacı Alanya’da yaşayan yabancı uyruklu ortaokul öğrencilerinin eğitim öğretim alanında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesidir. Bu bağlamda anket sorularına vereceğiniz yanıtlar bilimsel araştırma ilkelerine ve gizlilik esasına dayalı olarak kullanılacaktır. Lütfen anket sorularına gerçekçi ve eksiksiz cevaplar veriniz.

Yüksek lisans tezi olarak yürütülen bu çalışmaya desteğiniz ve vakit ayırdığınız için teşekkür ederim.

Özel görüş ve önerileriniz için; Hüseyin DUYGU, huseyin-duygu@hotmail.com

Sayın öğrenci velimiz;

1-Yaşınız?

20-30 31-40 41-50 51+...

2-Öğrenciye yakınlık dereceniz?

Babası Annesi Amcası-Dayısı Teyzesi-Halası
 Dedesi-Nenesi Diğer

3-Çocuğunuzun ailesi olarak (anne-baba) birlikte mi yaşıyorsunuz?

Birlikte Ayrı

4-Doğum yeriniz?

Rusya Almanya İsveç Norveç Danimarka
 Hollanda İngiltere Diğer :

5- Uyuğunuz :

6- Mezuniyetiniz?

İlköğretim Lise Üniversite Üniversite + ...

7-Kaç adet çocuğunuz var?

1 2 3 4 5

8-Mesleğiniz nedir yazınız?

9-Türkiye’de çalışıyor musunuz?

Evet Hayır

10-Kaç yıldır Alanya ‘da ikamet ediyorsunuz?

1-5 6-10 11-15 16-20 21+...

11-Ailenizden sizden başka Alanya’da yaşayan var mı?

Var Yok

12-Alanya’ya ne sebeple yerleştiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

İş İklim Yaşam ucuz olduğu için
 Eğitim Sağlık Diğer

13-Yaşadığınız ev kendinize mi ait yoksa kira mı?

Kendime ait Kira

14-Aylık ortalama geliriniz ne kadardır? (TL)

1000-2000 2001-3000 3001-4000 4001+...

15-Türkçeyi ne şekilde öğrendiniz?

Özel kurs olarak Okulda Eşimden
 Sosyal ortamda (kendi kendime) Diğer

16-Türkçeyi öğrenirken ne derece zorluk yaşadınız?

Az Orta Çok

17-Türkçeyi kaç yıldır konuşuyorsunuz?

- () 1-3 () 4-6 () 7-9 () 10 +...
- 18-Türkçeyi ne derecede konuşabiliyorsunuz?
 () Çok az () Az () Orta () İyi () Çok iyi
- 19- Türkçeyi ne derecede anlayabiliyorsunuz?
 () Çok az () Az () Orta () İyi () Çok iyi
- 20-Türkçeyi ne derecede yazabiliyorsunuz?
 () Çok az () Az () Orta () İyi () Çok iyi
- 21-Türkçeyi ne derecede okuyabiliyorsunuz?
 () Çok az () Az () Orta () İyi () Çok iyi
- 22-Evde çocuklarınızla iletişim kurarken daha çok hangi dili kullanıyorsunuz?
 () Türkçe () Kendi ana diliniz
- 23-Sizce Türkiye’de yaşarken kültürel farklılıklardan kaynaklanan en önemli sorun hangisidir?
 () Toplum yaşamı ile ilgili kurallar () Karşı cins ile ilişkiler
 () Yemek Kültürü () Eğitim sistemi
 () Eğlence alışkanlıkları () Dini inançlar () Giyim alışkanlıkları
- 24-Sinema, tiyatro, düğün, arkadaşlarla kafelere gitmek gibi sosyal ve kültürel etkinliklere ne sıklıkla katılıyorsunuz?
 () Sık sık () Yeterli () Çok seyrek () Yetersiz
- 25- Çocuğunuzu gönderdiğiniz okulu seçme sebebiniz nedir? (Birden fazla seçeneğe işaretleyebilirsiniz)
 () Eğitim kalitesi () Ekonomik olması
 () Okulun popüleritesi () Evinize yakın olması
 () Okulun dil ve kültür konularındaki başarısı () Diğer
- 26-Çocuğunuza ev ödevlerinde ne derece yardımcı olabiliyorsunuz?
 () Hiç yardımcı olamıyorum () Az () Orta () Çok
- 27-Çocuğunuza ev ödevlerinde yardımcı olamıyorsanız sebebi nedir yazınız?

- 28-Okul yönetimiyle istediğiniz düzeyde iletişim kurabiliyor musunuz?
 () Evet () Hayır () Biraz
- 29-Okul öğretmenleriyle istediğiniz düzeyde iletişim kurabiliyor musunuz?
 () Evet () Hayır () Biraz
- 30-Ne sıklıkla çocuğunuzun okulunda öğretmenleriyle görüşüyorsunuz?
 () Haftada bir defa () Ayda bir defa
 () Bir dönemde bir defa () Yılda bir defa
- 31-Çocuğunuza okulda dil, sosyokültürel vb. alanlarda özel destek sunuluyor mu?
 () Evet () Hayır () Biraz
- 32-Çocuğunuza okulda verilen eğitim yeterli mi?
 () Evet () Hayır () Biraz
- 33-Çocuğunuz aile ortamı ile okul ortamı arasında kültürel ikilemde kalıyor mu?
 () Hiç () Az () Çok
- 34-Çocuklarınızın eğitiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)
 Ders başarısı —————> () Sorun () Sorun değil
 Kültürel değişim —————> () Sorun () Sorun değil
 İletişim —————> () Sorun () Sorun değil
 Arkadaşlık ilişkileri —————> () Sorun () Sorun değil
- 35-Türkiye’de eğitim sistemindeki öğrencilere verilen tatil süreleri yeterli mi?
 () Yeterli () Yetersiz () Çok fazla
- 36-Çocuğunuzu gönderdiğiniz okulun yönetiminden ve ders öğretmenlerinden çocuğunuzun eğitimiyle ilgili istek ve beklentileriniz nelerdir?
 *

37-Kendi ülkenizdeki eğitim sistemi ile Türkiye'deki eğitim sistemini karşılaştırarak yorumlayınız.

*

38-Türkiye'de yaşadığınız en önemli sıkıntılarınızın neler olduğunu kısaca yazarmısınız?

*

Teşekkürler
Hüseyin DUYGU

EK-5: 26.06.2016 tarihli Hürriyet gazetesi Akdeniz eki

YENİ ALANYALI'LARLA İFTARA YOĞUN İLGİ

Alanya'da müftülük tarafından yerleşik yabancılara yönelik iftar programı düzenlendi. Müftü Mustafa Topal, 'Yeni Alanyalı' olarak hitap ettikleri yerleşik yabancılara iftarda buluşmanın kendilerini mutlu ettiğini söyledi.

Engin ANAK/DHA

ALANYA Müftülüğü'nün iftar programı Rihim Meydanı'nda yapıldı. Programa, eşi yabancı olan Merkez Hakem Kurulu Başkanı Kuddusi Müftüoğlu, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası (ALTSO) Başkanı Mehmet Şahin, Alanya Yabancılar Meclisi Başkanı Abdullah Karaoğlu, Türk Alman Dostluk Derneği Başkanı Fahri Yiğit, Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Kula, yabancı dernek başkanları ve yaklaşık 300 yerleşik yabancı katıldı.

İlçede 30 binden fazla yabancının yaşadığını belirten Alanya Müftüsü Mustafa Topal, 'Yeni Alanyalı' olarak hitap ettikleri yerleşik yabancılara iftarda buluşmanın kendilerini mutlu ettiğini söyledi. Yerleşik yabancılara sevgi, hoşgörü ve kardeşliği doyasıya yaşadıklarını anlatan Topal, "Bizler burada sevinç içerisinde tattığımız bu havayı, tüm dünya ile paylaşmak istiyoruz. Özellikle dünyanın sevgiye, kardeşliğe, hoşgörüye muhtaç olduğu şu dönemde, bu görüntünün dünya tarafından algılanmasını ve gerekli

mesajı almasını diliyoruz" diye konuştu.

'BİZ DEĞERLERİMİZİ PAYLAŞIYORUZ'

İlçede birçok milletten ve dinden insanın birlikte yaşadığını aktaran Alanya Rus Dili Konuşanlar İşbirliği ve Dayanışma Derneği (ARDİD) Başkanı Anjelika Anzhela da "Burada Hristiyanlar, Katolikler, Ortodokslar ve diğer birçok mezhepten insanlar var. Bizler burada beraber kardeşçe yaşıyoruz. Beraber dini de

paylaşıyoruz. Kimse Alanya'da 'Sen Hristiyan' diye bizi itmez. Tam tersine böyle zamanlarda bir araya gelerek, yemekler yiyerek bir araya oluruz" dedi.

EK-6: Antalya V. Deepo Rus-Ukrayna ve Türk Kùltùrleri Dostluk Şenliğinde yerleşik yabancılar

EK-7: Alanya Belediyesi Yabancılar Meclisinin Alanya Kaymakamını ziyareti

EK-8: Alanya Kaymakamı ve Belediye Başkanının da katılımıyla 9 Mayıs 2015 AB günü etkinlikleri

EK-9: 2016 Noel Pazarı etkinliklerinde Alman Kilise Derneği

EK-10: 2016 Noel Pazarı etkinliklerinden genel bir görünüm

EK-11: Alanya Özel Doğa Koleji 29 Ekim 2015 kutlamalarından bir kare (Ortadaki beyaz gömleklili öğrenci Rus asıllıdır ve bu etkinlikte Atatürk rolünü canlandırmaktadır)

